

Официален вестник

на Европейския съюз

L 79

Издание
на български език

Законодателство

Година 53
25 март 2010 г.

Съдържание

II *Незаконодателни актове*

РЕГЛАМЕНТИ

- ★ Регламент (ЕС) № 248/2010 на Комисията от 24 март 2010 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1484/95 относно определяне на подробни правила за прилагане на системата на допълнителни вносни мита и относно фиксиране на допълнителни вносни мита в секторите птиче месо и яйца и за яйчен албумин, и на Регламент (ЕО) № 504/2007 относно определяне на подробни правила за прилагането на режима за допълнителни вносни мита в сектора на млякото и млечните продукти 1
- ★ Регламент (ЕС) № 249/2010 на Комисията от 24 март 2010 година за вписване на название в Регистъра на защитените наименования за произход и защитените географски указания — Chorizo Riojano (ЗГУ) 3
- ★ Регламент (ЕС) № 250/2010 на Комисията от 24 март 2010 година за вписване на название в регистъра на защитените наименования за произход и защитените географски указания [Farine de Petit Épeautre de Haute Provence (ЗГУ)] 5
- ★ Регламент (ЕС) № 251/2010 на Комисията от 24 март 2010 година за вписване на название в Регистъра на защитените наименования за произход и защитените географски указания — Yorkshire Forced Rhubarb (ЗНП) 7
- Регламент (ЕС) № 252/2010 на Комисията от 24 март 2010 година за определяне на фиксирани стойности при внос за определяне на входната цена на някои плодове и зеленчуци 9

Цена: 4 EUR

(Продължава на вътрешната корица)

BG

Актовете, чиито заглавия се отпечатват със светъл шрифт, са актове по текущо управление на селскостопанската политика и имат кратък срок на действие.

Заглавията на всички останали актове се отпечатват с получер шрифт и се предшества от звездичка.

Регламент (ЕС) № 253/2010 на Комисията от 24 март 2010 година относно изменение на представителните цени и размера на допълнителните вносни мита за някои продукти от сектора на захарта, определени с Регламент (ЕО) № 877/2009 за 2009/10 пазарна година	11
--	----

РЕШЕНИЯ

2010/178/ЕС:

★ Решение на Комисията от 15 декември 2009 година относно държавни помощи, които Германия е предоставила във връзка с определени услуги на Ветеринарната служба на Бавария (С 24/06 (ex NN 75/2000)) (нотифицирано под номер С(2009) 9954)	13
--	----

IV Актове, приети преди 1 декември 2009 г. по силата на Договора за ЕО, Договора за ЕС и Договора за Евратом

★ Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 329/08/COL от 28 май 2008 година относно помощта, отпусната в полза на Sementsverksmiðjan hf. (Исландия)	25
★ Решение на Надзорния орган на ЕАСТ № 405/08/COL от 27 юни 2008 година да закрие официалната процедура по разследване във връзка с Исландския фонд за жилищно финансиране (Icelandic Housing Financing Fund) (Исландия)	40

II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 248/2010 НА КОМИСИЯТА

от 24 март 2010 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 1484/95 относно определяне на подробни правила за прилагане на системата на допълнителни вносни мита и относно фиксиране на допълнителни вносни мита в секторите птиче месо и яйца и за яйчен албумин, и на Регламент (ЕО) № 504/2007 относно определяне на подробни правила за прилагането на режима за допълнителни вносни мита в сектора на млякото и млечните продукти

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета от 22 октомври 2007 г. за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти („Общ регламент за ООП“) ⁽¹⁾, и по-специално член 143, буква б) във връзка с член 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 614/2009 на Съвета от 7 юли 2009 г. относно общата система за търговия с яйчен албумин и млечен албумин ⁽²⁾, и по-специално член 3, параграф 4 от него,

като има предвид, че:

- (1) В член 3, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1484/95 на Комисията ⁽³⁾ и член 4, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 504/2007 на Комисията ⁽⁴⁾ се постановява, че когато вноската цена СИФ на дадена пратка надвишава приложимата представителна цена, вносителят трябва да депозира обезпечението, посочено в член 248, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 г. за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Общността ⁽⁵⁾, равно на размера на допълнителното мито, което би платил, ако изчислението на допълнителното мито е направено на базата на представителната цена, приложима за въпросния продукт.
- (2) В подобен случай обаче в член 38, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 951/2006 на Комисията от 30 юни 2006 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 318/2006 на Съвета по отношение на търговията с трети страни в сектора

на захарта ⁽⁶⁾ се постановява, че вносителят трябва да внесе гаранцията по член 248, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 2454/93 в размер, равен на разликата между размера на допълнителното мито, изчислен въз основа на приложимата за съответния продукт представителна цена, и размера на допълнителното мито при внос, изчислен въз основа на цената СИФ при внос на съответната партида.

- (3) С цел хармонизиране на методите на изчисление, които се прилагат в различните сектори, е уместно да се уеднакви методът, предвиден в член 3, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1484/95 и член 4, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 504/2007, с метода, предвиден в член 38, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 951/2006.
- (4) Член 3, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1484/95 и член 4, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 504/2007 определят сроковете, в които вносителят трябва да докаже, че пратката е пласирана според условията, потвърждаващи съответствието с вноската цена СИФ. Изглежда, че на практика процедурата по вноса и продажбата на стоки в рамките на системата е станала много по-диференцирана. Докато по-рано само един оператор уреждаше едновременно покупката в третата държава, пускането в свободно обращение и продажбата в Общността, днес в различните операции участват няколко оператора, поради което спазването на тези срокове често се оказва невъзможно. Следователно е уместно тези срокове да бъдат удължени.
- (5) Следователно регламенти (ЕО) № 1484/95 и (ЕО) № 504/2007 следва да бъдат съответно изменени.
- (6) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Управителния комитет за общата организация на селскостопанските пазари,

⁽¹⁾ ОВ L 299, 16.11.2007 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 181, 14.7.2009 г., стр. 8.

⁽³⁾ ОВ L 145, 29.6.1995 г., стр. 47.

⁽⁴⁾ ОВ L 119, 9.5.2007 г., стр. 7.

⁽⁵⁾ ОВ L 253, 11.10.1993 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ ОВ L 178, 1.7.2006 г., стр. 24.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

В член 3 от Регламент (ЕО) № 1484/95 параграфи 3 и 4 се заменят със следното:

„3. В случая, посочен в параграф 2, вносителят трябва да депозира обезпечението, посочено в член 248, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 2454/93, равно на разликата между размера на допълнителното мито, изчислен въз основа на приложимата за съответния продукт представителна цена, и размера на допълнителното мито при внос, изчислен въз основа на цената CIF при внос на въпросната пратка.

4. Вносителят разполага с два месеца от датата на продажбата на въпросните продукти, в рамките на срок от девет месеца от датата на приемане на декларацията за освобождаване за свободно обращение, за да докаже, че пратката е пласирана според условия, потвърждаващи съответствието с цените, посочени в параграф 2. Неспазването на някой от тези срокове води до загуба на депозираното обезпечение. Въпреки това периодът от девет месеца може да бъде удължен от компетентните органи най-много с три месеца по искане на вносителя, което трябва да бъде надлежно обосновано.

Депозираното обезпечение се освобождава, доколкото е осигурено доказателство за условията по пласирането по удовлетворителен за митническите органи начин. В противен случай обезпечението се задържа чрез плащането на допълнителните мита.“

Член 2

В член 4 от Регламент (ЕО) № 504/2007 параграфи 3 и 4 се заменят със следното:

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 24 март 2010 година.

„3. В случая, посочен в параграф 2, вносителят трябва да депозира обезпечението, посочено в член 248, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията (*), равно на разликата между размера на допълнителното мито, изчислен въз основа на приложимата за съответния продукт представителна цена, и размера на допълнителното мито при внос, изчислен въз основа на цената CIF при внос на въпросната пратка.

4. Вносителят разполага с два месеца от датата на продажбата на въпросните продукти, в рамките на срок от девет месеца от датата на приемане на декларацията за допускане за свободно обращение, за да докаже, че пратката е пласирана според условия, потвърждаващи съответствието с цените, посочени в параграф 2. Неспазването на някой от тези срокове води до загуба на депозираното обезпечение. Въпреки това периодът от девет месеца може да бъде удължен от компетентните органи най-много с три месеца по искане на вносителя, което трябва да бъде надлежно обосновано.

Депозираната гаранция се освобождава, доколкото е представено доказателство за условията при пласирането по удовлетворителен за митническите органи начин. В противен случай обезпечението се задържа чрез плащането на допълнителните мита.

(*) ОВ L 253, 11.10.1993 г., стр. 1.“

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила на седмия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 май 2010 г.

За Комисията
Председател
José Manuel BARROSO

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 249/2010 НА КОМИСИЯТА**от 24 март 2010 година****за вписване на название в Регистъра на защитените наименования за произход и защитените географски указания — Chorizo Riojano (ЗГУ)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 г. относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни⁽¹⁾, и по-специално член 7, параграф 4, първа алинея от него,

като има предвид, че:

- (1) В съответствие с член 6, параграф 2, първа алинея от Регламент (ЕО) № 510/2006 заявката за регистрация на названието „Chorizo Riojano“, подадена от Испания, бе публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз*⁽²⁾.

- (2) Тъй като Комисията не е получила никакви възражения съгласно член 7 от Регламент (ЕО) № 510/2006, названието следва да се регистрира,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регистрира се названието, посочено в приложението към настоящия регламент.

*Член 2*Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 24 март 2010 година.

За Комисията
Председател
José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ ОВ L 93, 31.3.2006 г., стр. 12.

⁽²⁾ ОВ С 186, 8.8.2009 г., стр. 14.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Земеделски продукти, предназначени за консумация от човека, посочени в приложение I към Договора:

Клас 1.2. Месни продукти (варени, осолени, пушени и др.)

ИСПАНИЯ

Chorizo Riojano (ЗГУ)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 250/2010 НА КОМИСИЯТА**от 24 март 2010 година****за вписване на название в регистъра на защитените наименования за произход и защитените географски указания [Farine de Petit Éreautre de Haute Provence (ЗГУ)]**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 г. относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни ⁽¹⁾, и по-специално член 7, параграф 4, първа алинея от него,

като има предвид, че:

(1) В съответствие с член 6, параграф 2, първа алинея и в приложение на член 17, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 510/2006 заявката за регистрация на названието „Farine

de Petit Éreautre de Haute Provence“, подадена от Франция, бе публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз* ⁽²⁾.

(2) Тъй като Комисията не е получила никакви възражения съгласно член 7 от Регламент (ЕО) № 510/2006, названието следва да се регистрира,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регистрира се названието, посочено в приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 24 март 2010 година.

За Комисията
Председател
José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ ОВ L 93, 31.3.2006 г., стр. 12.

⁽²⁾ ОВ C 185, 7.8.2009 г., стр. 17.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Предназначени за консумация от човека земеделски продукти, посочени в приложение I към Договора:

Клас 1.6. Плодове, зеленчуци и зърнени култури, пресни или преработени

ФРАНЦИЯ

Farine de Petit Éreautre de Haute Provence (ЗГУ)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 251/2010 НА КОМИСИЯТА**от 24 март 2010 година****за вписване на название в Регистъра на защитените наименования за произход и защитените географски указания — Yorkshire Forced Rhubarb (ЗНП)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета от 20 март 2006 г. относно закрилата на географски указания и наименования за произход на земеделски продукти и храни ⁽¹⁾, и по-специално член 7, параграф 4, първа алинея от него,

като има предвид, че:

(1) В съответствие с член 6, параграф 2, първа алинея от Регламент (ЕО) № 510/2006 заявката за регистрация на названието „Yorkshire Forced Rhubarb“, подадена от Обединеното кралство, бе публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз* ⁽²⁾.

(2) Тъй като Комисията не е получила никакви възражения съгласно член 7 от Регламент (ЕО) № 510/2006, названието следва да се регистрира,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регистрира се названието, посочено в приложението към настоящия регламент.

*Член 2*Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 24 март 2010 година.

За Комисията
Председател
José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ ОВ L 93, 31.3.2006 г., стр. 12.

⁽²⁾ ОВ С 189, 12.8.2009 г., стр. 29.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Земеделски продукти, предназначени за консумация от човека, посочени в приложение I към Договора:

Клас 1.6. Плодове, зеленчуци и зърнени култури, пресни или преработени

ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО

Yorkshire Forced Rhubarb (ЗНП)

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 252/2010 НА КОМИСИЯТА**от 24 март 2010 година****за определяне на фиксирани стойности при внос за определяне на входната цена на някои плодове и зеленчуци**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета от 22 октомври 2007 г. за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти („Общ регламент за ООП“) ⁽¹⁾,като взе предвид Регламент (ЕО) № 1580/2007 на Комисията от 21 декември 2007 г. за определяне на правила за прилагане на регламенти (ЕО) № 2200/96, (ЕО) № 2201/96 и (ЕО) № 1182/2007 на Съвета в сектора на плодовете и зеленчуците ⁽²⁾, и по-специално член 138, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

в изпълнение на резултатите от Уругвайския кръг от многостранните търговски преговори Регламент (ЕО) № 1580/2007 посочва критерии за определяне от Комисията на фиксирани стойности при внос от трети страни за продуктите и периодите, посочени в приложение XV, част А от посочения регламент,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Фиксираните стойности при внос, посочени в член 138 от Регламент (ЕО) № 1580/2007, са определени в приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на 25 март 2010 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 24 март 2010 година.

*За Комисията,
от итето на председателя,*

Jean-Luc DEMARTY

*Генерален директор на Генерална дирекция
„Земеделие и развитие на селските райони“*⁽¹⁾ ОВ L 299, 16.11.2007 г., стр. 1.⁽²⁾ ОВ L 350, 31.12.2007 г., стр. 1.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Фиксирани стойности при внос за определяне на входната цена на някои плодове и зеленчуци

(EUR/100 kg)

Код по КН	Кодове на трети страни ⁽¹⁾	Фиксирана вносна стойност
0702 00 00	IL	74,8
	JO	59,4
	MA	95,7
	TN	128,2
	TR	97,7
	ZZ	91,2
0707 00 05	JO	68,6
	MA	74,6
	MK	124,9
	TR	123,4
	ZZ	97,9
0709 90 70	JO	97,9
	MA	147,9
	TR	103,1
	ZZ	116,3
0805 10 20	EG	40,2
	IL	59,5
	MA	43,6
	TN	55,8
	TR	62,6
	ZZ	52,3
0805 50 10	EG	66,4
	IL	91,6
	MA	49,1
	TR	63,1
	ZZ	67,6
0808 10 80	AR	89,0
	BR	89,0
	CA	99,1
	CL	85,2
	CN	74,1
	MK	24,7
	US	132,2
	UY	68,2
	ZA	107,6
	ZZ	85,5
0808 20 50	AR	79,6
	CL	69,2
	CN	94,1
	US	134,2
	UY	118,7
	ZA	94,0
ZZ	98,3	

⁽¹⁾ Номенклатура на страните, определена с Регламент (ЕО) № 1833/2006 на Комисията (ОВ L 354, 14.12.2006 г., стр. 19). Код „ZZ“ означава „друг произход“.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 253/2010 НА КОМИСИЯТА**от 24 март 2010 година****относно изменение на представителните цени и размера на допълнителните вносни мита за някои продукти от сектора на захарта, определени с Регламент (ЕО) № 877/2009 за 2009/10 пазарна година**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета от 22 октомври 2007 година за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти (Общ регламент за ООП) ⁽¹⁾,като взе предвид Регламент (ЕО) № 951/2006 на Комисията от 30 юни 2006 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕО) № 318/2006 на Съвета по отношение на обмена с трети страни в сектора на захарта ⁽²⁾, и по-специално член 36, параграф 2, втора алинея, второ изречение,

като има предвид, че:

(1) Размерът на представителните цени и допълнителните вносни мита, приложими за бяла захар, сурова захар и

някои сиропи, за 2009/10 пазарна година се определя от Регламент (ЕО) № 877/2009 на Комисията ⁽³⁾. Тези цени и мита са последно изменени с Регламент (ЕС) № 236/2010 на Комисията ⁽⁴⁾.

(2) Данните, с които Комисията разполага понастоящем, предполагат изменение на посочения размер в съответствие с правилата и процедурите, предвидени в Регламент (ЕО) № 951/2006,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Представителните цени и допълнителните вносни мита, приложими за продуктите, посочени в член 36 от Регламент (ЕО) № 951/2006, определени в Регламент (ЕО) № 877/2009, за 2009/10 пазарна година, се изменят и се съдържат в приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на 25 март 2010 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 24 март 2010 година.

За Комисията,
от илето на председателя,
Jean-Luc DEMARTY

Генерален директор на Генерална дирекция
„Земеделие и развитие на селските райони“

⁽¹⁾ ОВ L 299, 16.11.2007 г., стр. 1.⁽²⁾ ОВ L 178, 1.7.2006 г., стр. 24.⁽³⁾ ОВ L 253, 25.9.2009 г., стр. 3.⁽⁴⁾ ОВ L 72, 20.3.2010 г., стр. 15.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Изменен размер на представителните цени и на допълнителните вносни мита за бяла захар, сурова захар и продуктите с код по КН 1702 90 95, приложим считано от 25 март 2010 година

(EUR)

Код по КН	Размер на представителната цена за 100 kg нето от съответния продукт	Размер на допълнителното мито за 100 kg нето от съответния продукт
1701 11 10 ⁽¹⁾	33,42	1,26
1701 11 90 ⁽¹⁾	33,42	4,88
1701 12 10 ⁽¹⁾	33,42	1,13
1701 12 90 ⁽¹⁾	33,42	4,58
1701 91 00 ⁽²⁾	35,05	7,71
1701 99 10 ⁽²⁾	35,05	3,82
1701 99 90 ⁽²⁾	35,05	3,82
1702 90 95 ⁽³⁾	0,35	0,31

⁽¹⁾ Определяне за стандартното качество, както е посочено в приложение IV, точка III от Регламент (ЕО) № 1234/2007.⁽²⁾ Определяне за стандартното качество, както е посочено в приложение IV, точка II от Регламент (ЕО) № 1234/2007.⁽³⁾ Определяне за 1 % съдържание на захароза.

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 15 декември 2009 година

относно държавни помощи, които Германия е предоставила във връзка с определени услуги на Ветеринарната служба на Бавария (С 24/06 (ex NN 75/2000))

(нотифицирано под номер С(2009) 9954)

(само текстът на немски език е автентичен)

(2010/178/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, алинея 1 от него,

като прикани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с разпоредбите на посочения по-горе член, и като взе предвид техните мнения,

като има предвид, че:

(5) Решението на Комисията за откриване на процедурата е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ⁽²⁾. Комисията призова заинтересованите страни да представят мненията си.

(6) Комисията получи мнения от заинтересовани страни с писма от 30 октомври 2006 г., 2 ноември 2006 г. и 7 ноември 2006 г.

(7) Германия представи мнението си с писма от 6 ноември 2006 г., 22 януари 2007 г., 25 юли 2008 г. и 9 февруари 2009 г.

I. ПРОЦЕДУРА

(1) С писмо от 21 февруари 2000 г. в Комисията постъпи жалба във връзка с мерки на Ветеринарната служба на Бавария (Tiergesundheitsdienst Bayern, наричана по-долу „TGD“). Същият жалбоподател изпрати допълнителни писма във връзка с тази жалба. Целото за държавна помощ е заведено под номер NN 75/2000.

(2) Във връзка с тази жалба Комисията изпрати няколко писма на Германия. В отговор на тези писма Германия предостави информация с писма от 4 юли 2000 г., 22 декември 2000 г., 22 ноември 2002 г., 10 април 2003 г., 1 декември 2003 г. и 27 юни 2005 г. На 17 юли 2003 г. се проведе среща с представители на Германия.

(3) Мярката е предприета от 1974 г. Въпреки отправеното запитване не беше установено уведомление за мярката. Поради това помощта беше вписана в регистъра на помощите, за които не е постъпило уведомление.

(4) С писмо от 7 юли 2006 г. Комисията уведоми Германия за решението си в отговор на предоставената помощ да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на ЕС (наричан по-долу „ДФЕС“) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Считано от 1 декември 2009 г., членове 87 и 88 от Договора за ЕО се заменят съответно с членове 107 и 108 от ДФЕС. Членове 87 и 88 от Договора за ЕО и членове 107 и 108 от ДФЕС по същество са идентични. В рамките на настоящото решение позоваванията на членове 107 и 108 от ДФЕС следва да се разбират като позовавания съответно на членове 87 и 88 от Договора за ЕО, когато е уместно.

II. ОПИСАНИЕ

(8) Мярката е в съответствие с член 14, параграф 1 от Закона за насърчване на селското стопанство в Бавария (Gesetz zur Förderung der bayerischen Landwirtschaft, „LwFöG“).

(9) Целта на мярката е да се осигури и подобри хигиената на хранителните продукти от животински произход.

(10) Получатели на помощта са селскостопански производители и рибари (по-долу двете групи се обозначават с общото наименование „селскостопански производители“).

(11) Получател на помощта също така е Ветеринарната служба на Бавария („TGD“).

(12) Мярката се финансира със средства на провинция Бавария и на Баварския фонд за заразни болести по животните (Bayerische Tierseuchenkasse, „BTSK“).

(13) Въпреки че мерките в полза на селскостопанските производители се посочват като „общи мерки“, те всъщност представляват мерки, от които се възползват единствено селскостопанските производители в Бавария. Освен това според информация на Германия се касае за много специфични мерки с изключително профилактичен характер в полза на млеко- и месопроизводителите, на свиневъдството, птицевъдството и овцевъдството, както и на рибовъдството. Животните се проверяват съгласно

⁽²⁾ ОВ С 244, 11.10.2006 г., стр. 15.

определена програма, която отчита специфичните рискове от болести по животните или критериите за предотвратяване и борба с болестите по животните. Освен това Германия посочи, че помощта се предоставя единствено за общи мерки от обществен интерес, които излизат извън обичайните правни изисквания към отделните животновъди (писмо от 6 ноември 2006 г., стр. 4).

- (14) В стопанствата се предприемат следните видове мерки: постоянно наблюдение посредством тестове или профилактични прегледи, проучвания и (лабораторни/серийни) изследвания, ветеринарни консултации, изготвяне на планове за профилактика или планове за саниране и изготвяне на програми за ваксинация.
- (15) Според информацията на Германия посочените в съображение 14 дейности съставляват основата за консултирането на селскостопанските производители по отношение на подходящите профилактични и лечебни мерки. По информация на Германия обаче услугите, които обикновено се предлагат от практикуващите ветеринарни лекари (напр. лечение с лекарства или имунизации), не са част от тези „общи мерки“.
- (16) „Общите мерки“ са безплатни за селскостопанските производители. Те обаче не могат да подават заявление за тези мерки, а натоварената с тях TGD ги предприема по собствена инициатива.
- (17) Разходите, възникнали за TGD вследствие на тези мерки, се възстановяват от провинция Бавария. Съгласно член 14, параграф 1, алинея 2 от LwFöG се „предоставят плащания от страна на държавата в размер на 50 % от необходимите разходи“.
- (18) Друга част от персоналните и материалните разходи на TGD се възстановява с други държавни средства, а именно от BTK (вж. дела за държавна помощ NN 23/07, N 426/03 и N 81/04). Всичко това възлиза на възстановяване до 100 % на разходите.
- (19) В полза на TGD се предоставят следните плащания.
- (20) Според текста на LwFöG само половината от „необходимите разходи“ на TGD се възстановява с държавни средства. Според информация на Германия обаче в действителност може да се достигне до възстановяване в размер до 100 %.
- (21) Помощта се предоставя на TGD от 1974 г. насам. Съгласно член 15, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО ⁽¹⁾, правомощията на Комисията във връзка с искания за връщане на предоставена помощ са с давностен срок от десет години. Процедурата по разследване от страна на Комисията беше открита през

2000 г. Следователно предвиденият в член 15, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 659/1999 давностен срок от десет години се простира назад във времето до 1990 г. Поради това изплатените преди този период помощи няма да бъдат разгледани допълнително.

- (22) Предоставените от Германия и посочени в приложението бюджетни данни се отнасят съответно до плащания към TGD за изпълнението на задължения за предоставяне на обществена услуга през периода 1990—2008 г.

Основания за откриването и обхват на официалната процедура по разследване

- (23) След първоначалната проверка не стана ясно дали плащанията с бюджетни средства и плащанията на BTK са предоставили конкурентно предимство на TGD.
- (24) Освен това жалбоподателят твърди, че някои клинично-диагностични и терапевтични (лечебни) услуги, предоставяни от назначените ветеринарни лекари на TGD, са предлагани до 90 % по-евтино от тяхната себестойност. Това е областта, в която TGD щяла да развива дейност от търговска гледна точка.
- (25) Според жалбоподателя това било възможно само защото TGD получавала субсидии за „общите мерки“ и така ѝ била дадена възможността да предлага клинично-диагностични и терапевтични услуги на значително по-ниски цени, отколкото това било възможно за свободно практикуващите ветеринарни лекари, които трябвало да се справят без субсидии. В допълнение той подчерта изгодната възможност за сключване на договори и отпадащите пътни разноски за вече работещите на място ветеринарни лекари от TGD.
- (26) В съответствие с Известието на Комисията за определяне на приложимите правила при оценка на незаконосъобразната държавна помощ ⁽²⁾, Комисията винаги извършва оценката за съвместимост на незаконосъобразно предоставената държавна помощ с вътрешния пазар въз основа на критериите, които са определени в разпоредбите, действащи към момента на предоставяне на помощта. При откриването на процедурата Комисията не разполагаше с достатъчно информация, за да се увери, че помощите в полза на селскостопанските производители отговарят на съответните разпоредби на Европейския съюз, т.е. на Насоките на Общността за държавната помощ в селскостопанския сектор и Насоките за преглед на държавната помощ за рибарство и аквакултура. Поради това Комисията прикани Германия да предостави необходимата информация.
- (27) С писмо от 12 декември 2008 г. Комисията поиска от Германия да потвърди дали помощите, които трябва да бъдат разследвани, са били предоставяни и след 1 януари 2008 г. и ако това е така, да предостави необходимите документи за разследване на съвместимостта на помощите с Насоките на Общността относно държавните помощи в

⁽¹⁾ ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ C 119, 22.5.2002 г., стр. 22.

сектора на селското и горското стопанство за 2007—2013 г. ⁽¹⁾ (наричани по-долу „Насоките за 2007—2013 г.“), с които считано от 1 януари 2007 г. бяха заменени Насоките на Общността от 1 февруари 2000 г. относно държавните помощи в селскостопанския сектор ⁽²⁾ (наричани по-долу „Насоките на Общността от 2000 г.“), и с Насоките за преглед на държавната помощ за рибарство и аквакултура ⁽³⁾ (наричани по-долу „Насоките от 2008 г.“). С писмо от 9 февруари 2009 г. Германия уведоми, че помощите в селскостопанския сектор се предоставят и след 2008 г. и предостави изискваната информация.

III. МНЕНИЕ НА ГЕРМАНИЯ

- (28) Германия изтъкна, че плащанията, предоставяни от провинция Бавария и ВТСК за изпълнението на общите мерки, представляват компенсационни плащания за предоставянето на обществени услуги от общ интерес. Германия се позова на установената съдебна практика, според която при определени условия компенсациите от страна на държавата за изпълнение на задължения за предоставяне на обществена услуга не представляват държавни помощи. Поради това според Германия мерките не трябва да се считат за държавни помощи по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.
- (29) Германия счита, че общите мерки служат за здравеопазването и хуманното отношение към животните, както и за защита на потребителите и животните. Следователно изпълнението на общите мерки е преди всичко от обществен интерес.
- (30) Според Германия в рамките на изпълнението на общите мерки се придобиват обширни знания, които впоследствие се предоставят на разположение в множество специализирани публикации и научни презентации както на национално, така и на международно ниво. По този начин значителна част от придобитите чрез общите мерки знания са достъпни за научната общност в Европейския съюз.
- (31) Според твърденията на Германия в рамките на програмата за общи мерки не са предоставяни лечебни услуги, т.е. услуги, които обикновено се предоставят от практикуващите ветеринарни лекари (напр. лечение с лекарства или имунизации). Извън тази подпомагана програма TGD упражнявала и някои стопански дейности (лечебни услуги). Те обаче представлявали по-малко от 5 % от всички ветеринарни услуги. Стопанските дейности на TGD годишно са съставлявали 2,6—2,85 % от общия оборот на службата.
- (32) Посредством ясно и прозрачно разграничаване на областите на дейност на „общите мерки“ и „стопанските дейности“ може да се изключи кръстосано субсидиране. Това е осигурено посредством много трудоемък и подробен метод за изчисление, както и чрез множество проверки.

⁽¹⁾ ОВ С 319, 27.12.2006 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ С 28, 1.2.2000 г., стр. 2.

⁽³⁾ ОВ С 84, 3.4.2008 г., стр. 10.

IV. МНЕНИЯ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

- (33) Заинтересованите страни повториха твърдението си, че посредством назначените ветеринарни лекари TGD не предприема само профилактични мерки, но също така предоставя и лечебни услуги.
- (34) Заинтересованите страни не твърдяха, че за тези лечебни услуги се предоставя пряко финансово подпомагане, но подчертаха, че TGD може да предлага подобни услуги при значително по-изгодни условия, отколкото това е възможно за свободно практикуващите ветеринарни лекари.
- (35) Не беше подкрепено твърдението, че помощите в полза на селскостопанските производители са в противоречие с Насоките на Общността за държавните помощи в селскостопанския сектор или с приложимите законодателни разпоредби. Предоставянето на финансовите средства също не беше критикувано.

V. ОЦЕНКА НА МЯРКАТА

Наличие на помощ в полза на селскостопанските производители

- (36) Съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС всяка помощ, предоставена от държава-членка или чрез ресурси на държава-членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите-членки, е несъвместима с вътрешния пазар.
- (37) Съдът на ЕО е приел, че когато се разглежда дали дадена мярка от страна на държавата представлява помощ по смисъла на член 107 от ДФЕС, следва да се определи дали предприятието получател придобива икономическо предимство, което не би получило при нормални пазарни условия ⁽⁴⁾, или по този начин предприятието се разтоварва от разходи, които обикновено би трябвало да покрие със собствени средства ⁽⁵⁾.
- (38) На пръв поглед тези условия изглеждат са изпълнени.
- (39) Мярката се финансира с държавни средства. Тя е в полза на определени предприятия, а именно на баварски селскостопански производители, които получават субсидираните услуги безплатно. Тъй като тези предприятия действат на един пазар, който се характеризира със силен международен конкурентен натиск, мярката нарушава или заплашва да наруши конкуренцията ⁽⁶⁾, а освен това засяга търговията между държавите-членки ⁽⁷⁾.

⁽⁴⁾ Решение на Съда по дело C-39/94, SFEI (1996 г.), Requeil, стр. I-3547, точка 60.

⁽⁵⁾ Решение на Съда по дело C-301/87, Франция/Комисия (1990 г.), Requeil, стр. I-307, точка 41.

⁽⁶⁾ Съгласно установената съдебна практика на Съда на ЕО засилването на позициите на дадено предприятие спрямо други конкурентни предприятия посредством предоставянето на финансова помощ от държава-членка принципно представлява нарушаване на конкуренцията (Решение на Съда на ЕО по дело C-730/79, Philip Morris/Комисия (1980 г.), Requeil, стр. 2671, точка 11 и 12).

⁽⁷⁾ През 2007 г. вътреобщностната търговия на Германия със селскостопански продукти възлиза на 45 327 млн. евро (внос), респ. 37 514 млн. евро (износ) (източник: Eurostat).

- (40) Поради това мярката представлява помощ и член 107, параграф 1 от ДФЕС е приложим. Следователно е необходимо да се оцени дали чрез дерогация от член 107, параграф 1 от ДФЕС може да се допусне изключение от общия принцип за несъвместимост на държавните помощи с вътрешния пазар.

Правотерност на помощта

- (41) „Общите мерки“ за селскостопанските производители (след 1990 г.) и компенсационните плащания към TGD за изпълнение на „общите мерки“ през периода 1990—2004 г. са предоставени, без за тях да е било изпратено уведомление до Комисията. Те са незаконосъобразни, тъй като предоставянето им е в противоречие с разпоредбите на член 108, параграф 3 от ДФЕС.

Съвместимост на помощите в полза на селскостопанските производители в селскостопанския и риболовния сектор с вътрешния пазар

Помощи, предоставяни за борба с болестите по животните

- (42) Забраната за предоставяне на държавни помощи съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС не важи обаче без изключения. Комисията провери дали е приложимо някое от изключенията или освобождаванията от принципната забрана за помощи съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС.
- (43) В дадения случай няма основание за изключенията, предвидени съгласно член 107, параграф 2 от ДФЕС по отношение на помощи със социален характер за отделни потребители, помощи за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия или други извънредни събития, и помощи за икономиката на определени региони на Федерална република Германия.
- (44) Комисията счита, че освобождаванията съгласно член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС по отношение на икономическото развитие на определени региони са неприложими към разглежданата схема, тъй като тя не включва помощи, предназначени за насърчаване на икономическото развитие на региони, в които жизненото равнище е необичайно ниско или където има високо равнище на непълна заетост.
- (45) Що се отнася до изключението, предвидено в член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС, е достатъчно да се отбележи, че въпросната помощ нито представлява важен проект от общоевропейски интерес, нито цели преодоляването на сериозни затруднения в икономическия живот на Германия. Освен това не се касае за насърчаване на културата и опазване на културното наследство по смисъла на член 107, параграф 3, буква г) от ДФЕС.
- (46) В хода на процедурата по разследване нито Германия, нито другите заинтересовани страни се позоваха на посочените изключения или освобождавания.
- (47) Следователно единственото изключение, което би могло да се вземе под внимание, е предвиденото в член 107,

параграф 3, буква в) от ДФЕС, според което помощ може да се разглежда като съвместима с общия пазар, когато е предназначена за подпомагане на развитието на някои икономически отрасли или райони, доколкото тя не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.

- (48) Тъй като става въпрос за помощ в полза на селскостопански производители, се прилагат Насоките на Общността относно държавните помощи в сектора на селското и горското стопанство и Насоките за преглед на държавната помощ за рибарство и аквакултура. Както беше пояснено в съображение 26, предвид факта, че тези мерки представляват незаконосъобразно предоставена държавна помощ, Комисията проверява тяхната съвместимост с вътрешния пазар въз основа на критериите, определени в разпоредбите, действащи към момента на предоставянето на помощта.

Помощи, предоставени в селскостопанския сектор до 2007 г.

- (49) Съгласно Известието на Комисията относно определянето на приложимите правила при оценка на незаконосъобразно предоставена държавна помощ за въпросните мерки се прилагат Насоките на Общността от 2000 г., докато помощите, предоставени преди влизането в сила на Насоките на Общността от 2000 г. (т.е. преди 1 януари 2000 г.), следва да се оценяват въз основа на Работния документ на Комисията от 10 ноември 1986 г.⁽¹⁾
- (50) Точка 11.4.1 от Насоките на Общността от 2000 г. гласи: „Ако селскостопански производител претърпи загуби, причинени от болест по животните, или ако растенията му са нападнати от болест, обикновено това не представлява природно бедствие или извънредно събитие по смисъла на Договора за ЕО.“
- (51) В такива случаи Комисията може да одобри помощи под формата на компенсация за претърпени загуби и помощи за предотвратяване на бъдещи загуби само въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, съгласно който за съвместими с вътрешния пазар могат да се считат помощите, когато са предназначени за подпомагане на развитието на някои икономически отрасли или райони, доколкото те не засягат по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.
- (52) За разглежданата помощ в полза на селскостопанските производители важи точка 11 от Насоките на Общността от 2000 г., тъй като мерките са предназначени за предотвратяване и борба с болестите по животните. В своята оценка на помощите за предотвратяване и борба с болестите по животните Комисията се опира на точка 11.4 от Насоките на Общността от 2000 г. Такива помощи се разглеждат като съвместими с разпоредбите на членове 107 и 108 от ДФЕС, ако са изпълнени следните условия.

⁽¹⁾ Работен документ на Комисията № VI/5934/86 от 10 ноември 1986 г.

- (53) Мярката трябва да е част от програма за предотвратяване, борба или ликвидиране на болести, провеждана на равнището на ЕС или на национално или регионално равнище (точка 11.4.2 от Насоките на Общността от 2000 г.). Съгласно точка 11.4.2 от Насоките на Общността от 2000 г. трябва да се изгради предупредителна система, евентуално свързана с помощи, за да се насърчат отделните въпросни лица да участват доброволно в профилактични мерки. В съответствие с това предмет на мерките за помощ могат да бъдат само болестите или епидемиите, борбата с които е в интерес на властите, а не мерките, за които по всеобща преценка селскостопанските производители сами трябва да поемат отговорността.
- (54) Мерките за държавни помощи следва да са предназначени или за профилактика, или с тях да се цели компенсация, или пък да комбинират тези две цели (точка 11.4.3 от Насоките на Общността от 2000 г.).
- (55) Помощите трябва да са съвместими със специфичните разпоредби на ветеринарното и фитосанитарното законодателство на ЕС (точка 11.4.4 от Насоките на Общността от 2000 г.).
- (56) Максималната стойност на предоставените помощи може да бъде в размер на 100 % от разходите (точка 11.4.5 от Насоките на Общността от 2000 г.). Не могат да се предоставят помощи, ако в законодателството на ЕС се предвижда разходите във връзка с мерките да се поемат от самите селскостопански производители.
- (57) Тези условия са изпълнени, както следва.
- (58) Мерките са част от програма, която се провежда на регионално равнище (Бавария). Тяхната цел е предотвратяването и борбата с болести по животните. Тя произтича от изрично определената в LwFöG цел („осигуряване и подобряване на хигиената на хранителните продукти от животински произход“) и изпълнените „общи мерки“. Разглежданите мерки са предназначени за борба със заразни болести по животните, включително факторни заболявания и зоонози. Освен това чрез тези мерки трябва да се оптимизира и намали употребата на лекарства. Основните заболявания по определени групи животни са: при говедата и овцете: зоонози, ку-треска, паратуберкулоза, трансмисивна спонгиформна енцефалопатия и мастит; при свинете и птиците: зоонози, салмонели, ешерихия коли и ентерит. Освен това се разработват и изпробват методи и способности за разпознаване и диагноза на вирусни инфекции.
- (59) Общите мерки допринасят за целта на ЕС здравето на животните да бъде осигурено във висока степен. Освен това Комисията не намери доказателства, че мерките могат да са в противоречие със съответното ветеринарно законодателство на Европейския съюз.
- (60) В програмата се предвижда интензитет на помощите от максимум 100 %. В нея не се предвиждат помощи в случаите, в които съгласно законодателството на Съюза разходите трябва да се поемат от самите селскостопански производители.
- (61) 50 % от разходите във връзка с общите мерки в селскостопанския и риболовния сектор се поемат от провинция Бавария. В своето мнение след откриване на процедурата Германия осведоми Комисията, че друга част от разходите се поемат от ВТСК. ВТСК представлява обществена организация, финансирана посредством парафискални такси. Съвместното финансиране на помощта със средства на провинция Бавария и ВТСК е ограничено до 100 % и на практика дори е под тази стойност. В миналото Комисията многократно е одобрявала финансирането на ВТСК посредством парафискални такси⁽¹⁾. Поради това Комисията счете, че не е необходимо отново да подлага тези парафискални такси на подробна проверка. Нито жалбоподателят, нито другите заинтересовани страни критикуваха модела за финансиране на ВТСК (т.е. тази част от финансирането на помощта).
- (62) Насоките на Общността от 2000 г. се основават на същите принципи като тези от Работния документ на Комисията от 10 ноември 1986 г. Следователно същата оценка важи и за предоставените от 1990 до 1999 г. в полза на селскостопанските производители помощи, които също трябва да се разглеждат като съвместими с тези принципи. Следователно държавните помощи могат да се считат за съвместими с вътрешния пазар.
- Помощи, предоставяни в селскостопанския сектор след 2007 г.*
- (63) По отношение на ситуацията след 2007 г. в точка 133 от Насоките за 2007—2013 г. се предвижда Комисията да обявява помощите за борба с болестите по животните и растенията за съвместими с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, ако са изпълнени условията от член 10 от Регламент (ЕО) № 1857/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора за ЕО към държавната помощ за малки и средни предприятия, осъществяващи дейност в производството на селскостопански продукти, и за изменение на Регламент (ЕО) № 70/2001⁽²⁾. В тази връзка трябва да се вземат под внимание само мерките за профилактика на болестите, тъй като не се предоставят помощи за лечебни мерки или компенсационни плащания за понесени загуби.
- (64) Доколкото помощта в полза на селскостопанските производители съдържа разходи за консултантски услуги, то те представляват предоставяне на техническа помощ по смисъла на точка 103 от Насоките за 2007—2013 г. В съответствие с това Комисията обявява държавните помощи за предоставяне на техническа помощ за съвместими с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, ако са изпълнени условията от член 15 от Регламент (ЕО) № 1857/2006.
- (65) Съгласно член 10 от Регламент (ЕО) № 1857/2006 помощи са допустими в следните случаи.

⁽¹⁾ Вж. държавни помощи NN 23/97, N 426/03 и N 81/04 (все още в сила).

⁽²⁾ ОВ L 358, 16.12.2006 г., стр. 3.

- (66) Помощи за компенсиране на селскостопански производители за разходите им за предотвратяване и ликвидиране на болести по животните или по растенията или нашествие от вредители, т.е. разходите във връзка с медицински прегледи, изследвания и други мерки за ранно откриване, закупуване и прилагане на ваксини, лекарства и продукти за растителна защита, за клане и унищожаване на животни и унищожаването на посевите, са съвместими с вътрешния пазар. Помощта трябва да се предоставя посредством субсидирани до 100 % услуги и не може да включва преки парични плащания към производителите (член 10, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1857/2006).
- (67) От допустимите разходи и загуби следва да бъдат приспаднати всички суми, получени по застрахователни схеми, и разходите, които не са възникнали вследствие на болестта (член 10, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1857/2006).
- (68) Плащанията следва да се извършват във връзка с болести по животните, растенията или нашествия на вредители, за които съществуват общностни или национални разпоредби, независимо дали са установени със закон, подзаконов или административен акт. В този смисъл плащанията трябва да бъдат извършвани като част от публична програма на общностно, национално или регионално равнище за предотвратяване, борба или ликвидиране на съответната болест или съответния вредител. Болестите или нашествията от вредители следва да бъдат ясно идентифицирани в програмата, която трябва да съдържа и описание на съответните мерки (член 10, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1857/2006).
- (69) Помощта не трябва да е свързана с болест, за която в законодателство на Общността са предвидени специални такси за контролни мерки или за които в законодателство на Съюза е предвидено, че разходите по тези мерки са за сметка на стопанството, освен ако разходите по мерките за помощ изцяло се покриват от задължителни такси, наложени на производителите (член 10, параграфи 5 и 6 от Регламент (ЕО) № 1857/2006).
- (70) Доколкото се отнася до болести по животните, помощта трябва да е предоставена за болести, посочени в списъка на болестите по животните, съставен от Световната организация за здравето на животните и/или в приложението към Решение 90/424/ЕИО на Съвета от 26 юни 1990 г. относно разходите във ветеринарната област⁽¹⁾ (член 10, параграф 7 от Регламент (ЕО) № 1857/2006).
- (71) Схемите за помощ трябва да бъдат въведени до три години след възникване на разхода или загубата. Помощта трябва да бъде изплатена до четири години след възникването (член 10, параграф 8 от Регламент (ЕО) № 1857/2006).
- (72) Тези условия са изпълнени, както следва:
- (73) Както беше посочено в съображение 14, помощта обхваща различни мерки (постоянно наблюдение, проучвания и (лабораторни/серийни) изследвания, ветеринарни консултации, изготвяне на планове за профилактика или планове за саниране и изготвяне на програми за имунизации), чиято непосредствена цел е профилактиката на болестите. С писмо от 9 февруари 2009 г. Германия потвърди, че помощта се предоставя посредством субсидирани услуги. Следователно помощите за подобни разходи са допустими съгласно член 10, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1857/2006.
- (74) С писмо от 9 февруари 2009 г. Германия потвърди, че при проекти във връзка с болести по животните съответните болести са посочени в списъка на Световната организация за здравето на животните и/или в приложението към Решение 90/424/ЕИО.
- (75) Член 10, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1857/2006 не е приложим, тъй като се предоставят само помощи за профилактични мерки.
- (76) В случаите, свързани с плащания във връзка с определени болести, помощите са част от регионална програма, в която съответната болест и съответните мерки са ясно идентифицирани. Следователно условията от член 10, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1857/2006 са изпълнени.
- (77) Разходите, които съгласно законодателството на Съюза трябва да се поемат от самите производители, не се субсидират. Следователно условията от член 10, параграфи 5 и 6 от Регламент (ЕО) № 1857/2006 са изпълнени.
- (78) Разходите, възникнали преди предоставянето на услугата, са недопустими. Следователно условията от член 10, параграф 8 от Регламент (ЕО) № 1857/2006 са изпълнени.
- (79) Германия не изключи възможността, че посочените в съображение 14 мерки може да са свързани и с други аспекти на здравето на животните, а не само със специални и ясно идентифицирани болести или нашествия на вредители (напр. с хигиената на производството). Следователно тези мерки представляват консултантски услуги, в рамките на които препоръки и планове се адаптират към положението на определени селскостопански производители или групи от производители.
- (80) Съгласно член 15, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕО) № 1857/2006 помощите за покриване на възнаграждението за консултантски услуги, предоставени от трети лица, са допустими, ако тези консултантски услуги не представляват непрекъснати или периодични дейности и

⁽¹⁾ ОВ L 224, 18.8.1990 г., стр. 19.

не са свързани с нормалните оперативни разходи на предприятието, като рутинни данъчни консултации, редовни правни услуги или рекламни дейности. В член 15, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1857/2006 се предвижда, че помощта може да покрива тези разходи до 100 % и трябва да бъде предоставена посредством субсидирани услуги.

(81) Тези условия са изпълнени, както следва:

(82) От предоставените от Германия документи (вж. съображение 14) следва, че субсидираните консултантски услуги са предоставени под формата на проекти във връзка със специфични и ясно посочени въпроси на здравето на животните от общ интерес. Въпреки че за определени мерки може да са необходими постоянно наблюдение или редовни изследвания, те изглеждат са свързани със съответния проект и не представляват обикновен текущ ветеринарен или качествен контрол на състоянието на животните. Също така разходите във връзка с такива мерки не могат да бъдат разглеждани като обичайни оперативни разходи по смисъла на член 15, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕО) № 1857/2006, тъй като разходите във връзка с рутинни посещения на ветеринарните лекари с цел профилактика и лечение не са допустими. Цялата помощ се предоставя посредством субсидирани услуги и може да възлиза на максимално 100 % от допустимите разходи. Поради това държавните помощи могат да се считат за съвместими с вътрешния пазар.

Помощи, предоставени в сектора на рибовъдството

(83) Мерките бяха изпълнени и в рибовъдния сектор. В Насоките за преглед на държавната помощ за рибарство и аквакултура от 1988, 1992, 1994, 1997 и 2001 г., които отговарят на Насоките за 2007—2013 г., са заложили следните критерии за съвместимост на държавните помощи с вътрешния пазар в областта на ветеринарната медицина и здравеопазването⁽¹⁾: публичните власти трябва да предприемат мерки срещу дадена болест, за да се гарантира, че не се действа в един специфичен, а в общ интерес. Мерките за помощ трябва да са предназначени или за профилактика, или да имат за цел компенсация, или да комбинират профилактиката, и компенсацията. TGD е натоварена от провинция Бавария с изпълнението на мерките и, както вече беше посочено по друг повод в съображение 16, ги провежда самостоятелно. Тези мерки са предназначени за профилактика. Поради това държавните помощи могат да се считат за съвместими с вътрешния пазар.

⁽¹⁾ Вж. буква Д) от Насоките за преглед на държавната помощ за рибарство и аквакултура от 1988 г. (ОВ С 313, 8.12.1988 г., стр. 21); точка 2.5 от Насоките от 1992 г. (ОВ С 152, 17.6.1992 г., стр. 2); точка 2.9 от Насоките от 1994 г. (ОВ С 260, 17.9.1994 г., стр. 3); точка 2.9 от Насоките от 1997 г. (ОВ С 100, 27.3.1997 г., стр. 12); точка 2.8 от Насоките от 2001 г. (ОВ С 19, 20.1.2001 г., стр. 7).

(84) Предоставените между 1 ноември 2004 г. и 31 март 2008 г. държавни помощи се оценяват за всеки отделен случай съгласно точка 3.10 от Насоките за преглед на държавната помощ за рибарство и аквакултура⁽²⁾ (наричани по-долу „Насоки от 2004 г.“), които препращат към член 4 от Регламент (ЕО) № 1595/2004 на Комисията⁽³⁾, който от своя страна препраща към член 15, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2792/1999 на Съвета от 17 декември 1999 г. за установяване на подробни правила и условия относно структурната помощ на Общността за сектор рибарство⁽⁴⁾. Съгласно точка 3.1, параграф 2 от Насоките от 2004 г. тези държавни помощи са съвместими с вътрешния пазар и са в съответствие с целите на общата политика на конкуренция и на общата политика в областта на рибарството по смисъла на регламенти (ЕО) № 2371/2002⁽⁵⁾ и (ЕО) № 2792/1999: съгласно член 15, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 2792/1999 могат да бъдат подпомагани мерки от общ интерес, които излизат извън обичайните граници на частните предприятия. Примери за такива мерки са посочени в член 15, параграф 3, букви д) и л). Първо, Комисията установи, че целта на „общите мерки“ съвпада с целите от тези примери. На второ място, TGD извършва тези дейности по собствена инициатива, а не по искане на селскостопанските производители. Освен това — вж. в тази връзка точка 3.4 от Насоките от 2004 г. — мерките не биха се реализирали на всяка цена от селскостопанските производители при пазарни условия. И накрая, тези мерки водят също и до трайно подобрене за сектора по смисъла на точка 3.5 от Насоките от 2004 г.

(85) С писмо от 9 февруари 2009 г. Германия потвърди, че помощите в селскостопанския сектор продължават да бъдат предоставяни, и посочи примери за типични проекти. Тези примери не включват проекти от сектора на рибарството. Тъй като обаче не е изключено и след 1 април 2008 г. да се предоставят помощи в полза на сектора на рибарството, необходимо е да се провери дали подобни помощи биха били съвместими с действащите след тази дата разпоредби в селскостопанския сектор и сектора на рибарството. По отношение на помощите, попадащи в обхвата на други разпоредби, точка 4.2 от Насоките от 2008 г. препраща към условията от тези разпоредби, в дадения случай към условията от Регламент (ЕО) № 736/2008 на Комисията от 22 юли 2008 г. относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавната помощ за малки и средни предприятия, които произвеждат, преработват и търгуват с рибни продукти⁽⁶⁾. За помощите за ветеринарни мерки е приложим член 14 от Регламент (ЕО) № 736/2008. Съгласно разпоредбите на този член помощите за ветеринарни мерки са съвместими с вътрешния пазар, при условие че изпълняват условията

⁽²⁾ ОВ С 229, 14.9.2004 г., стр. 5.

⁽³⁾ ОВ L 291, 14.9.2004 г., стр. 3.

⁽⁴⁾ ОВ L 337, 30.12.1999 г., стр. 10.

⁽⁵⁾ ОВ L 358, 31.12.2002 г., стр. 59.

⁽⁶⁾ ОВ L 201, 30.7.2008 г., стр. 16.

от членове 28 и 32 от Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета ⁽¹⁾, както и на член 12 от Регламент (ЕО) № 498/2007 на Комисията ⁽²⁾. По отношение на разглежданите помощи условията от тези регламенти и общите принципи от точка 3 от Насоките от 2008 г. са същите по съдържание като разпоредбите, които са били в сила за помощите, предоставени преди 1 април 2008 г. Поради това оценката, извършена на тези помощи, може да се приложи и за помощите, предоставени след 1 април 2008 г. Тъй като помощите, предоставени преди 1 април 2008 г., са съвместими с действащите разпоредби и тъй като помощите и начинът, по който са били предоставени, са останали непроменени след 1 април 2008 г., Комисията заключи, че помощите изпълняват условията на действащите разпоредби в сектора рибарство и аквакултура.

- (86) Следователно, съгласно всичко изложено дотук, държавните помощи, предоставени на селскостопанските производители в рамките на разследваната мярка, изпълняват условията, заложи в приложимите правила на Съюза в селскостопанския сектор и сектора на рибарството. В този контекст Комисията отбелязва, че нито жалбоподателите, нито другите заинтересовани страни са доказали нарушение на съответните правила на Съюза. Поради това държавните помощи могат да се считат за съвместими с вътрешния пазар.

Наличие на помощ в полза на TGD

- (87) За да е изпълнено условието за наличие на държавна помощ, мярката трябва да предоставя предимство на нейния получател.
- (88) От установената съдебна практика на Съда произтича, че компенсацията за предоставяне на обществени услуги не представлява помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, ако са изпълнени определени условия ⁽³⁾. Ако тези условия не бъдат спазени, но общите критерии за приложимостта на член 107, параграф 1 от ДФЕС са изпълнени, такава компенсация представлява държавна помощ.
- (89) В решението по делото Altmark Съдът е изложил при какви условия компенсацията за предоставяне на обществени услуги не представлява държавна помощ (точка 3 от резюмето):
- „а) Първо, предприятието бенефициер трябва да бъде действително натоварено с изпълнението на задължения за обществена услуга и тези задължения трябва да бъдат ясно определени.
- б) Второ, параметрите, въз основа на които е изчислена компенсацията, трябва да бъдат предварително установени по обективен и прозрачен начин [...].
- в) Трето, компенсацията не може да надхвърля необходимото за покриване изцяло или отчасти на разходите,

направени при изпълнението на задълженията за обществена услуга, като се имат предвид свързаните с тях приходи, както и разумна печалба за изпълнението на тези задължения.

- г) Четвърто, когато изборът на предприятие, което да бъде натоварено да изпълнява задължения за обществена услуга, в конкретен случай не е направен в рамките на процедура по възлагане на обществена поръчка, позволяваща да се избере кандидатът, който е в състояние да предоставя тези услуги на най-ниската цена за общността, равнището на необходимата компенсация трябва да бъде определено въз основа на анализ на разходите, които средно, добре управлявано предприятие, подходящо оборудвано [...] с цел да може да удовлетвори необходимите изисквания за обществената услуга, би направило, за да изпълни тези задължения, като има предвид свързаните с това приходи, както и разумна печалба за изпълнението на тези задължения.“

- (90) Ако тези четири условия са изпълнени, компенсацията за предоставяне на обществени услуги не представлява държавна помощ, поради което член 107, параграф 1 и член 108 от ДФЕС не се прилагат. Ако държавите-членки не спазят тези условия и ако общите критерии за приложимостта на член 107, параграф 1 от ДФЕС са изпълнени, компенсацията за предоставяне на обществени услуги представлява държавна помощ, за която съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС трябва да бъде изпратено уведомление до Комисията.

- (91) При откриването на процедурата съществуваха съмнения, по-специално дали са изпълнени условията от букви в) и г).

- (92) По отношение на условието от буква а) Комисията изтъкна, че в член 14, параграф 1 от LwFöG се предвижда задължение за обществени услуги, като се поставя ясна цел (здравословно хранене) и се посочват възможности (висококачествени продукти от селското и горското стопанство) тази цел да бъде постигната с помощта на редица мерки (вж. съображение 14). Съгласно устава си TGD има за цел насърчаването и гарантирането на здравето на животните, по-специално в интерес на производството на здравословни храни от животински произход и защитата на потребителите и животните. За изпълнението на тази цел сдружението използва собствен персонал и собствено оборудване. Провежданите от TGD мерки са уредени в Споразумение № R1-4010/1393 от 1974 г. и в Рамково споразумение № T-7482-100 от 13 юли 1993 г., сключени между провинция Бавария и TGD. Подробностите се определят всяка година посредством годишни споразумения и административни решения.

- (93) По отношение на условието от буква б) трябва да се отбележи, че всяка отделна дейност е била определена предварително и финансовата компенсация е била изчислена посредством точкова система въз основа на

⁽¹⁾ ОВ L 223, 15.8.2006 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 120, 10.5.2007 г., стр. 1.

⁽³⁾ Решение на Съда по дело C-280/00, Altmark (2003 г.), Requeil, стр. I-7747, и обединени дела от C-34/01 до C-38/01, Enirisorse (2003 г.), Requeil, стр. I-14243.

предвиденото време и очакваните разходи. През следващите години аналогичен подход се е прилагал и по отношение на новите услуги. В тази връзка трябва да се отбележи, че дейността на TGD е била проверена и одобрена от Върховната сметна палата на Бавария (Bayerischer Oberster Rechnungshof). Освен това за периода, обхванат от настоящото решение, са били извършени одити от независими одиторски фирми.

(94) По отношение на условието от буква в) Германия предостави информация, от която следва, че компенсацията не е надвишавала разходите по изпълнението на задължението за предоставяне на обществена услуга (вж. приложението). В действителност числовите данни показват, че за периода 1990—2004 г. TGD не е реализирала печалби. Разходите по общите мерки се изчисляват въз основа на точкова система, като една точка съответства на определена стойност в евро. Тази система е разработена по инициатива на Сметната палата на Бавария (Bayerischer Rechnungshof). Системата е сравнима с метода за финансово отчитане на услуги в областта на хуманната медицина. Германия уведоми, че използваният от 2002 г. метод за изчисление изпълнява изискванията на Директива 2005/52/ЕО на Комисията ⁽¹⁾.

(95) Що се отнася до условието от буква г), въз основа на публична процедура по възлагане на обществена поръчка към 1 януари 2005 г. Бавария е възложила на TGD изпълнението на задължението за предоставяне на обществените услуги. След обсъждане с Комисията провинция Бавария откри процедурата по възлагане през юни 2004 г. посредством конкурс в рамките на Европейския съюз за споразумение за предоставяне на услуги относно „Планирани мерки в областта на здравето на животните, отглеждани за селскостопански цели в Бавария“ (Projektierte Maßnahmen im Bereich der Tiergesundheit landwirtschaftlicher Nutztiere in Bayern). Разходите по общите мерки за период от пет години бяха изчислени на 8 млн. евро годишно. Обявяването на конкурса е публикувано в приложението към *Официален вестник на Европейския съюз* (серия S) ⁽²⁾ и в Баварския държавен вестник (Bayerisches Gesetz- und Verordnungsblatt). В конкурса взеха участие трима евентуални изпълнители. Петгодишният договор беше сключен с TGD, тъй като TGD можеше да изпълни изискваните услуги при най-изгодни цени. През 2009 г. ще бъде открита нова процедура за възлагане на обществена поръчка.

(96) По отношение на втората алтернатива на условието от буква г) Германия призна, че за периода до 31 декември 2004 г. не може да бъде посочено обичайно предприятие, което да е напълно сравнимо с TGD.

(97) Следователно Германия не е доказала, че платената на TGD компенсация за периода 1990—2004 г. е

определена въз основа на анализ на разходите, които биха възникнали за едно средно, добре управлявано предприятие при изпълнение на съответните задължения. Поради това може да се предположи, че до 31 декември 2004 г. разглежданата мярка е предоставяла икономическо предимство на TGD по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

(98) Следователно компенсацията, предоставяна всяка година на TGD през периода 1990—2004 г., представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, докато годишната компенсация след 1 януари 2005 г., която се предоставя въз основа на процедура по възлагане на обществена поръчка, отговаря на всички условия, посочени в решението по делото *Altmark*, и поради това не представлява държавна помощ в полза на TGD. В този смисъл Комисията отбелязва, че от представените от Германия документи е видно, че плащанията към TGD от 1 януари 2005 г. до края на 2008 г. не са покрили всички разходи за общите мерки.

(99) По отношение на изпълнението на условията, посочени в решението по делото *Altmark*, не са подадени нито специална жалба, нито мнения от другите заинтересовани страни.

Съвместимост на помощта с член 106, параграф 2 от ДФЕС

(100) За оценка на съвместимостта с ДФЕС на компенсацията, предоставена на TGD за изпълнение на задължението за предоставяне на обществени услуги, е необходимо да се използват приложимите разпоредби към момента на предоставяне на помощта.

(101) Съгласно Съобщението на Комисията относно услугите от общ интерес в Европа ⁽³⁾ (наричано по-долу „Съобщението“), което е приложимо за помощи, за които не е изпратено уведомление, съгласно точка 26, буква б) от Рамката на Общността за държавна помощ под формата на компенсации за обществени услуги ⁽⁴⁾, въпросът за плащането на компенсации от страна на държавата следва да бъде оценен в светлината на следните три принципа:

— неутралност по отношение на публичната или частната собственост на предприятията,

— свобода на държавите-членки да определят понятието „публични услуги“,

— пропорционалност, която гарантира, че ограниченията за конкуренцията и ограниченията за свободите на вътрешния пазар не превишават степента, необходима за ефективното изпълнение на задачата в общия интерес.

⁽¹⁾ ОВ L 234, 10.9.2005 г., стр. 9.

⁽²⁾ 2004/стр. 112-09421.

⁽³⁾ ОВ С 17, 19.1.2001 г., стр. 4.

⁽⁴⁾ ОВ С 297, 29.11.2005 г., стр. 4.

- (102) С първия принцип — за неутралността, се има предвид, че Комисията не дава предписания дали услугите от общ интерес трябва да се предоставят от публични или частни предприятия. В дадения случай спазването на този принцип не се подлага на съмнение.
- (103) Свободата на държавите-членки означава, че при определянето на това какво трябва да се счита за услуга от общ икономически интерес, като се изхожда от специфичните характеристики на дадена дейност, компетентни преди всичко са държавите-членки. По отношение на това определение Комисията се намесва единствено при незаконосъобразно използване или очевидни грешки. Изключенията, посочени в член 106, параграф 2 от ДФЕС, могат обаче да се прилагат за всеки отделен случай единствено тогава, когато задълженията за предоставяне на обществената услуга са ясно определени и са изрично възложени с официално решение (включително с договори). Това се налага с оглед на правната сигурност и прозрачността по отношение на обществото и освен това е необходимо, за да може Комисията да оцени пропорционалността на мярката.
- (104) Възложените на TGD общи мерки могат да бъдат класифицирани като услуга от общ икономически интерес и, както беше посочено в съображение 92, са били ясно определени и възложени на TGD.
- (105) В контекста на принципа за пропорционалност член 106, параграф 2 от ДФЕС следва да се тълкува в смисъл, че използваните средства за изпълнение на задължението от общ интерес не трябва да причиняват ненужно изкривяване на търговията и не трябва да надвишават необходимото за действителното изпълнение на задължението. Съгласно точка 26 от Съобщението и установената съдебна практика на Съда към този момент компенсацията не може да надвишава допълнителните нетни разходи, свързани с възложената задача. Предоставянето на услугите от общ интерес трябва да бъде гарантирано и натоварените с това предприятия трябва да са в състояние да поемат допълнителните разходи, свързани с изпълнението на задачата.
- (106) Следователно в настоящия случай е необходимо първо да се изчислят въз основа на двете споразумения допълнителните нетни разходи за TGD, свързани с предоставянето на обществените услуги (общите мерки), и след това резултатът да се сравни с държавните помощи. Ако предоставената на TGD компенсация не превишава допълнителните разходи, произтичащи от изпълнението на задачата от общ интерес, принципът за пропорционалност може да се счита за изпълнен.
- (107) Както става ясно от приложението към настоящото решение, в рамките на периода 1990—2004 г., който се разглежда за настоящото решение, допълнителните разходи, свързани с общите мерки, надхвърлят размера на помощта, предоставена на TGD.
- (108) В резултат на това от плащанията, които TGD е получила за общите мерки, предмет на настоящото решение, не е последвала свръхкомпенсация за допълнителните разходи, понесени от TGD вследствие на предоставянето на услугата.
- (109) В съответствие с гореизложеното компенсацията за изпълнение на обществени услуги, предоставена на TGD за периода 1990—2004 г., представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1, която е съвместима с член 106, параграф 2 от ДФЕС.
- (110) В тази връзка Комисията отбелязва, че не е ясно как компенсацията от страна на държавата, която дори не покрива общите допълнителни разходи за задължението за предоставяне на обществена услуга, би могла да бъде използвана за субсидиране на стопанската дейност на TGD, както беше изтъкнато от жалбоподателя. Освен това твърдението на жалбоподателя, че назначените в TGD ветеринарни лекари са предоставяли определени клинични, диагностични и терапевтични услуги до 90 % по-евтино от себестойността им, не беше доказано нито от жалбоподателя, нито от другите заинтересовани страни.
- (111) По повод на това твърдение Германия извърши специална проверка на TGD. При нея не бяха установени доказателства в подкрепа на това твърдение. Германия поиска да бъде информирана, в случай че в тази връзка се появи конкретна информация, за да може да провери отделния случай.
- (112) Освен това Комисията отбелязва, че Камарата на ветеринарните лекари в Бавария (Bayerische Landestierärztekammer) и Федералният съюз на практикуващите ветеринарни лекари и неговият клон в провинция Бавария (Bundesverband praktizierender Tierärzte — Landesverband Bayern) подкрепят работата на TGD, включително и нейната стопанска дейност.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

- (113) Комисията установи, че Германия е предоставила въпросната помощ в нарушение на член 108, параграф 3 от ДФЕС.
- (114) Въз основа на оценката Комисията заключи обаче, че посочената в съображения 13 и 14 държавна помощ под формата на „общи мерки“ в полза на селскостопанските производители (след 1990 г.) и посочената в съображения 17 и 18 компенсация от страна на държавата в полза на TGD за предоставянето на обществени услуги за периода 1990—2004 г. са съвместими с ДФЕС. В действителност, както вече беше отбелязано, отчасти тези мерки изобщо не представляват държавни помощи. Посочената в съображения 17 и 18 годишна компенсация след 1 януари 2005 г. в полза на TGD за предоставянето на обществени услуги отговаря на всички условия, посочени в решението по делото Altmark, и следователно не представлява държавна помощ.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Помощта, предоставена от Германия под формата на общи мерки в полза на селскостопанските производители и рибарите, е съвместима с вътрешния пазар.

Помощта, която Германия е предоставила на Ветеринарната служба през периода 1990—2004 г. под формата на компенсация за предоставянето на „общи мерки“ от Ветеринарната служба, е съвместима с вътрешния пазар.

Компенсацията за „общите мерки“, предоставена на Ветеринарната служба от 1 януари 2005 г., не представлява помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Федерална република Германия.

Съставено в Брюксел на 15 декември 2009 година.

За Комисията
Mariann FISCHER BOEL
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

Година	Размер на разходите за общите мерки*	Плащания от Свободна провинция Бавария (LwFöG)	Плащания от Баварския фонд за заразни болести по животните	Плащания от Свободна провинция Бавария и Баварския фонд за заразни болести по животните	Общ дял на плащанията за разходите по общите мерки (%)
1990	7 676,94	3 059,57	4 588,84	7 648,42	99,63
1991	6 992,48	3 127,06	3 711,98	6 839,04	97,81
1992	8 953,42	3 203,55	4 588,84	7 792,40	87,03
1993	9 063,52	3 361,03	4 679,34	8 040,37	88,71
1994	9 547,05	3 496,01	4 588,84	8 084,85	84,68
1995	8 392,14	3 554,50	4 588,84	8 143,35	97,04
1996	8 336,35	3 599,49	4 588,84	8 188,34	98,22
1997	8 620,18	3 361,23	4 486,59	7 847,82	91,04
1998	8 613,61	3 310,10	4 397,11	7 707,21	89,48
1999	8 280,91	3 419,52	4 397,11	7 816,63	94,39
2000	9 267,13	3 419,52	4 453,35	7 872,87	84,95
2001	8 471,71	3 419,52	4 448,24	7 867,76	92,87
2002	10 002,90	3 890,00	4 453,35	8 343,35	83,41
2003	9 953,20	3 722,00	4 614,73	8 336,73	83,78
2004	8 415,84	2 807,47	4 496,00	7 303,47	86,78
2005	9 439,37	3 200,00	4 021,00	7 221,00	76,50
2006	8 608,75	2 730,00	4 021,00	6 751,00	78,42
2007	9 084,88	3 130,00	4 021,00	7 151,00	78,71
2008	9 047,96	3 080,00	4 086,00	7 166,00	79,20

IV

(Актове, приети преди 1 декември 2009 г. по силата на Договора за ЕО, Договора за ЕС и Договора за Евратом)

РЕШЕНИЕ НА НАДЗОРНИЯ ОРГАН НА ЕАСТ

№ 329/08/COL

от 28 май 2008 година

относно помощта, отпусната в полза на Sementsverksmiðjan hf. (Исландия)

НАДЗОРНИЯТ ОРГАН НА ЕАСТ ⁽¹⁾

като има предвид, че:

I. ФАКТИ

1. ПРОЦЕДУРА

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД Споразумението за Европейското икономическо пространство ⁽²⁾, и по-специално членове 61—63 и протокол 26 към него,

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД Споразумението на държавите от ЕАСТ за създаването на Надзорен орган и съд ⁽³⁾, и по-специално член 24 от него,

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД член 1, параграф 2 на част I и член 4, параграф 4, членове 6, 7 параграф 5 и член 14 от част II на протокол 3 към Споразумението за надзор и съд ⁽⁴⁾,

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД Насоките на Органа ⁽⁵⁾ за прилагането и тълкуването на членове 61 и 62 от Споразумението за ЕАСТ, и по-специално главата за помощта за оздравяване и реструктуриране на фирми в затруднено положение,

КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД решението на Органа от 14 юли 2004 г. за прилагане на разпоредбите, предвидени в член 27 на част II от протокол 3 ⁽⁶⁾,

СЛЕД КАТО ПРИКАНИ заинтересованите страни да представят своите коментари по силата на тези разпоредби ⁽⁷⁾ и след като взе предвид техните коментари,

⁽¹⁾ Наричан по-долу „Органът“.

⁽²⁾ Наричано по-долу „Споразумението за ЕИП“.

⁽³⁾ Наричано по-долу „Споразумението за надзор и съд“.

⁽⁴⁾ Наричан по-долу „протокол 3“.

⁽⁵⁾ Насоки за прилагането и тълкуването на членове 61 и 62 от Споразумението за ЕИП и член 1 от протокол 3 към Споразумението за надзор и съд, приети и издадени от Надзорния орган на ЕАСТ на 19 януари 1994 г., публикувани в ОВ L 231, 3.9.1994 г., стр. 1 и в притурка за ЕИП № 32, 3.9.1994 г. Насоките бяха изменени за последен път на 19 декември 2007 г. Наричани по-долу „Насоки за държавна помощ“. Актуализирана версия на Насоките за държавна помощ може да се намери на уебсайта на Органа: <http://www.eftasurv.int/fieldsOfWork/fieldstateaid/guidelines/>

⁽⁶⁾ Публикуван в ОВ L 139, 25.5.2005 г., стр. 37.

⁽⁷⁾ Решение № 421/04/COL на Органа, публикувано в ОВ С 117, 19.5.2005 г., стр. 17 и в притурка за ЕИП № 24, 19.5.2005 г. Решение № 368/06/COL на Органа, публикувано в ОВ С 77, 5.4.2007 г., стр. 21 и в притурка за ЕИП № 17, 5.4.2007 г., стр. 1.

Съгласно член 1, параграф 3 от част I на протокол 3 исландските органи уведомиха за продажбата на държавните акции в Sementsverksmiðjan hf. с писмо от 19 август 2003 г. от исландската мисия към Европейския съюз, препращащо писмо от Министерството на финансите от 19 август 2003 г. (док. № 03-5685 А).

На 17 декември 2003 г. компанията Aalborg Portland Íslandi ehf. внесе в Органа жалба срещу условията на продажба от страна на исландската държава на нейните акции в Sementsverksmiðjan hf. Органът получи и регистрира това писмо на 23 декември 2003 г. (док. № 03-9059 А). Ищецът искаше тази жалба да бъде обработена едновременно с уведомлението за продажбата на компанията, направено от правителството.

След размяна на кореспонденция ⁽⁸⁾ с писмо от 21 декември 2004 г. Органът информира исландските органи, че е решил да започне процедурата, предвидена в член 1, параграф 2 на част I от протокол 3 по отношение на продажбата от исландската държава на нейните акции в Sementsverksmiðjan hf. (Факт № 296878). Органът изрази съмнения относно пазарната стойност на Sementsverksmiðjan hf. по времето, когато държавните акции в него са продадени, пазарната стойност на активите, закупени отново от държавата, правото на Sementsverksmiðjan hf. да ползва безплатно някои от активите, намиращи се в Рейкявик и продадени на Държавната хазна, както и правото да придобие отново някои имоти и права върху земя в Рейкявик срещу предварително определена цена.

Решението на Органа № 421/04/COL за започване на процедурата беше публикувано в Официален вестник на Европейския съюз и в притурката за ЕИП към него ⁽⁹⁾. Органът призова заинтересованите страни да представят коментарите си относно него. Исландските органи представиха коментарите си по това решение в писмо от 24 февруари 2005 г. (Факт № 311243). На 20 юни 2005 г. Органът получи коментари от Íslenskt sement ehf., купувача на Sementsverksmiðjan hf. (Факт № 323552). На 2 септември 2005 г. Aalborg Portland Íslandi ehf. представи допълнителни коментари (Факт № 333018).

⁽⁸⁾ По-подробна информация за различните писма, разменени между Органа и исландските органи, се съдържа в решението на Органа да открие формална процедура на разследване — Решение № 421/04/COL.

⁽⁹⁾ Вж бележка под линия 7.

В писмо от 17 февруари 2006 г. (Факт № 363608) исландските органи изпратиха на Органа копие на споразумението между Sementsverksmiðjan hf. и Министерството на промишлеността от името на исландското правителство, на базата на което беше оттеглена възможността, компанията да изкупи отново някои активи в Рейкявик. Освен това, по силата на член 2 от това споразумение, компанията взе под наем активите, които ползваше от 1 януари 2004 г. за неопределен период от време, за което щеше да плаща месечен наем, определен според пазарните цени.

В светлината на коментарите, направени от ищеца, и в светлината на по-нататъшната информация и разяснения, направени от исландските органи по време на формалната процедура на разследване, Органът сметна за необходимо да разшири формалната процедура на разследване, за да обхване и поемането от страна на исландската държава на задълженията на Sementsverksmiðjan hf. по отношение на пенсионните осигуровки. Той прие съответно Решение № 367/06/COL от 29 ноември 2006 г. за поемането от страна на исландската държава на свързаните с пенсионните осигуровки задължения на Sementsverksmiðjan hf. С писмо от 29 ноември 2006 г. (Факт № 399095) Органът информира исландските органи, че е решил да разшири формалната процедура за разследване по отношение на тази мярка. Исландските органи не представиха никакви коментари по решението на Органа.

На същата дата, 29 ноември 2006 г., Органът приключи процедурата за формално разследване на мярката за помощ в полза на Íslenskt Sement ehf. — групата от инвеститори, която придоби държавните акции в Sementsverksmiðjan hf. Органът заключи, че в тази трансакция не се съдържа държавна помощ.

Решение № 367/06/COL на Органа беше публикувано в Официален вестник на Европейския съюз и в притурката за ЕИП към него⁽¹⁰⁾. Органът прикани заинтересованите страни да представят коментарите си по решението. Органът получи коментари от Íslenskt sement ehf. на 7 май 2007 г. (Факт № 420691). С писмо от 14 май 2007 г. (Факт № 421504) Органът ги препрати на исландските органи, на които беше дадена възможност да отговорят на тези коментари. Исландските органи отговориха на 18 април 2008 г. (Факт № 474416).

2. ПРЕДИСТОРИЯ

2.1. ПРОЦЕСЪТ НА ПРОДАЖБА НА SEMENTSVERKSMÍÐJAN HF.

До 2000 г., когато на исландския пазар влиза вносител на цимент от Дания, Sementsverksmiðjan hf. е упражнявала *de facto* монопол на пазара за цимент. В резултат на новата ситуация на конкуренция Sementsverksmiðjan hf. изпитва икономически трудности и започва да натрупва загуби. Затова през март 2003 г. държавата решава да продаде предприятието и обявява търг за продажбата на 100 % от нейните дялове в Sementsverksmiðjan hf.⁽¹¹⁾

Тръжната процедура води до избор на група инвеститори⁽¹²⁾, които създават Íslenskst Sement ehf. с цел придобиване на

държавните акции. Правителството започва преговори с тези инвеститори за продажбата на държавните акции в Sementsverksmiðjan hf. В резултат на преговорите между правителството и Íslenskst Sement ehf. компанията е продадена главно в съответствие със споразуменията, описани по-долу.

На 2 октомври 2003 г. Министерството на промишлеността подписва от името на правителството на Исландия Споразумение за закупуване на акции с Íslenskt Sement ehf. На базата на този договор държавата, собственик на 100 % от акциите на Sementsverksmiðjan hf. с номинална стойност 450 млн. ISK, продава акциите на Íslenskt Sement ehf. за цена от 68 млн. ISK.

Съгласно член 4 от споразумението за закупуване на акции правителството на Исландия поема дълга и задълженията на Sementsverksmiðjan hf., свързани с пенсионното осигуряване. То поема и всички съществуващи и бъдещи задължения по отношение на уреждането на годишните компенсации на лица, плащащи в Раздел Б на Пенсионния фонд на държавните служители, дотогава докато те са служители на Sementsverksmiðjan hf.

От името на Държавната хазна Министерството на финансите поема останалите облигации, издадени за плащане на натрупаните задължения на Sementsverksmiðjan hf., както е уредено със споразумение от 1997 г., както и съществуващите и бъдещи задължения на наличните служители на компанията, свързани с Раздел Б, със споразумение, подписано на 23 октомври 2003 г. с Пенсионния фонд на държавните служители. С това правителството изпълнява задължението си, предвидено в член 4 на Споразумението за покупка на акции между Министерството на промишлеността и Íslenskt sement ehf.

Според член 5 от Споразумението за закупуване на акции правителството на Исландия трябва да закупи някои активи от Sementsverksmiðjan hf. с отделно споразумение. Както е посочено в Раздел 3 на член 5, цената на закупуване на тези активи е 450 млн. ISK.

На същата дата, 2 октомври 2003 г., Sementsverksmiðjan hf. и Държавната хазна на Исландия подписват Договор за покупка, на базата на който Хазната купува имоти и активи на компанията в Рейкявик, офис сградата ѝ в Акранес, с изключение на един етаж и половина, и притежаваните от Sementsverksmiðjan hf. акции и облигации на други компании, на цена от 450 млн. ISK. Както е посочено в член 5 на Договора за покупката, на Sementsverksmiðjan hf. се позволява да запази част от продадените имоти в Рейкявик⁽¹³⁾, да ги използва за целите на собствените си промишлени операции и да ги върне на Държавната хазна най-късно до 31 декември 2011 г. Sementsverksmiðjan hf.

⁽¹⁰⁾ Вж. бележка под линия 7.

⁽¹¹⁾ По-подробна информация относно процеса на продажба има в Решение № 421/04/COL на Органа.

⁽¹²⁾ Инвестиционната група се състои от Framtak fjárfestingarbanki hf, Björgun ehf., VM Vallá ehf. и първоначално Steypustöðin, която по-късно е заместена от норвежката компания Norcem AS.

⁽¹³⁾ 2 резервоара за съхраняване на цимент, сграда за доставка/пакетиране на цимент, стълби и коридори, тръбопроводи за пакетаж за цимент, ограда и врата, стоманен силос с оборудването му, въздушни компресори, сушилки и електрооборудване в складов навес до дока, кран на кея, тръбопроводи с циментова изолация, кантар за превозни средства и прилежащото му компютърно оборудване.

трябва да плаща цялата поддръжка и подобренията на тези имоти, но няма да плаща никакви компенсации за правото за ползване. Според член 6 от Договора за покупка до 31 декември 2009 г. Sementsverksmiðjan hf. има право да изкупи горните имоти, продадени в Рейкявик, за обща цена от 95 млн. ISK с фиксиран годишен лихвен процент 7 % считано от 1 август 2003 г.

Този договор за покупка е изменен на 16 февруари 2006 г. със споразумение, сключено между Sementsverksmiðjan hf., Министерството на промишлеността, от името на правителството на Исландия, и Íslenskt sementt ehf. Страните по това споразумение се договарят да се откажат от Раздел 5.4 от Споразумението за покупка по отношение на опцията за преизкупуване на някои активи, от Раздел 6 на Договора за покупка и да го заменят с клауза за наемане на определени активи⁽¹⁴⁾. Определен е месечен наем от [...] ISK, който се коригира според индекса за цените на сградите. По отношение на времето за предоставяне на активите, продадени на Държавната хазна, страните се споразумяват да заменят датата 31 декември 2011 г. с 1 януари 2004 г.

2.2. ДЪЛГ НА SEMENTSVERKSMÍÐJAN HF. КЪМ ДЪРЖАВНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД

2.2.1. *Функциониране на Пенсионния фонд на държавните служители*

Пенсионният фонд на държавните служители първоначално се урежда в разпоредбите на Акт № 29/1963. През 90-те години премиите, плащани в Пенсионния фонд на лицата наети от държавата, стават недостатъчни за покриване на пенсионните плащания. На тази основа държавата решава да реформира системата и приема Акт № 1/1997 „Закон за пенсионния фонд на държавните служители“. Пенсионният фонд на държавните служители се разделя на два раздела: създаден е нов Раздел А, а съществуващият дотогава пенсионен фонд става Раздел Б. Всички новоназначени служители трябва да се присъединят към Раздел А, докато наличните в момента служители могат да избират да членуват в Раздел А или да запазят правото си на членство в Раздел Б, закрит за нови членове. Според исландските органи с разделянето на пенсионния фонд на раздели А и Б, фондът е станал самоиздържащ се и вече няма да натрупва отрицателно салдо между премиите и плащанията, които би трябвало впоследствие да се покриват от Държавната хазна⁽¹⁵⁾.

В разрез с това, в резултат на разпоредбите относно Раздел Б при него има дефицит, който редовно трябва да се покрива. Разпо-

⁽¹⁴⁾ Пресова зала, 2 силоза за доставка на цимент, помпено помещение, кантар за претегляне на превозни средства и придружаващото го компютърно оборудване, машини и тоалетни, трансформатор, стълби и коридор.

⁽¹⁵⁾ Премиите към Раздел А на Пенсионния фонд за държавните служители се плащат на базата на общия доход на членуващите в него служители, които печелят право на пенсия на базата на общата платена премия. Както и при повечето задължителни професионални пенсионни фондове, пенсионните права за Раздел А са свързани с индекса на потребителските цени. Правото на пенсия за членуващите служители е задължително по закон и работодателите трябва периодично да коригират техните премии, така че приходът на Фонда от премии да съответства на неговите задължения.

редбите за Раздел Б предвиждат плащането на премии за Раздел Б само на базата на основната заплата на членуващите в него служители, не на брутната заплата. Членуващите служители получават правото да получат определен процент от основната си заплата за дължността, на която се пенсионират. След това пенсията е обвързана със средното покачване на заплата на наетите от държавата лица. Според член 33 от Акт № 1/1997, работодателят на членовете на Раздел Б на Пенсионния фонд е длъжен да покрива тази разлика. Но в случай на липса на плащането от страна на работодателя, по силата на член 32 от Акт № 1/1997 Хазната гарантира плащането на пенсията на служителя съгласно този закон.

2.2.2. *Установяване на дълга на Sementsverksmiðjan hf. към Пенсионния фонд на държавните служители*

С реформата, осъществена през 1996 г., е въведена нова разпоредба за Пенсионния фонд на държавните служители, която изисква работодателите да възстановят увеличението в пенсионните плащания.

Член 33 от Акт № 1/1997 постановява, че „в случай, че предварително определената пенсия [...] нараства поради общото нарастване на заплатите на лицата, наети в публичния сектор, Хазната и другите работодатели, които осигуряват своите служители във Фонда **ще възстановяват** ⁽¹⁶⁾ увеличението на пенсионните плащания. [...]“.

На 8 октомври 1997 г. Министерството на финансите подписва споразумение с Пенсионния фонд на държавните служители за плащането на задълженията на Държавната хазна, произтичащи от член 33 на Акт № 1/1997 на Пенсионния фонд на държавните служители по отношение на служителите на Исландския държавен циментов завод до края на 1996 г. Тези задължения отговарят на натрупаните пенсионни задължения за служителите на Sementsverksmiðjan hf. минус дела на компанията в активите на фонда.

Член 3 на това споразумение гласи, както следва: „Използвайки приетия лихвен процент от 3,5 %, настоящата стойност на натрупаните задължения на LSR ⁽¹⁷⁾ по отношение на служителите на Исландския държавен циментов завод в края на 1996 г. беше оценена на 494 816 380 ISK. Активите на LSR за изплащане на задължения се смята, че възлизат на 19 % от натрупаните неразплатени задължения на Фонда. Така задължението на държавата от името на Sementsverksmiðjan hf. Ltd. е 400 801 268 ISK.“

Новият член 33 от Акт № 1/1997 предвижда възможност за изплащане с облигации.

⁽¹⁶⁾ Отметка в получер, добавена от Органа.

⁽¹⁷⁾ Акроним на исландски език на Пенсионен фонд на държавните служители.

„Бордът на Фонда може [...] да приеме дългосрочни облигации с фиксирана лихва за изплащане на натрупаните задължения. [...] Така уреждани задължения ще се основават на актюерска оценка към датата на разплащане. Работодател, който е разплатил своите задължения с емитирането на дългосрочни облигации с фиксирана лихва в съответствие с настоящата алинея, няма да има повече отговорност за задълженията на Фонда [...] по отношение на периода и тези служители, за които се отнася плащането“.

Според член 4 на същото споразумение „Държавната хазна ще изплаща задължението си на LSR по силата на член 2, като предоставя облигации на Iceland Cement Ltd. на обща стойност 326 488 714 ISK [...]. Облигациите са индексирани за инфлация според индекса за потребителските цени (ИПЦ), при базов индекс 178,6. Годишната лихва е 5,5 % (2,75 % за половин година) и се изчислява считано от 1 януари 1997 г. Лихвата за периода от 1 януари 1997 г. до 30 август 1997 г. ще се изплати отделно на 1 ноември 1997 г. Настоящата стойност на облигациите към 1 септември 1997 г. при 3,5 % косвена лихва е 400 801 268 ISK. Държавната хазна ще гарантира на LSR плащанията на вноските и лихвата по тези облигации. С тези облигации Държавната хазна напълно е уредила задължението си към LSR по отношение на пенсионните добавки по силата на член 33 от Акт № 1/1997 за Пенсионния фонд на държавните служители, възникнали от членуването на служителите на Iceland State Cement Works в LSR до края на 1996 г.“

Следователно след прилагането на член 33, последна алинея от Акт № 1/1997, след като Sementsverksmiðjan hf. е уредила задълженията си с емитиране на облигации за сумата, определена в споразумението от 8 октомври 1997 г., компанията няма да носи никаква по-нататъшна отговорност за задълженията на Фонда да изплаща пенсията на тези бивши служители в периода до края на 1996 г., за които се отнася уреждането. Така тези облигации са просто отлагане на изплащането на дълга.

На 30 март 1999 г. Sementsverksmiðjan hf. и Пенсионният фонд на държавните служители подписват второ споразумение по силата на член 33 от Акт № 1/1997. На базата на това споразумение Фондът оценява ежегодно натрупаните пенсионни задължения, възникнали през годината по отношение на служителите на компанията, присъединили се към Раздел Б на Фонда, които все още работят в компанията. Компанията би следвало да урежда тези задължения като приспадне всички платени вноски от служителите и компанията по отношение на правата, придобити през годината. Според информацията, предоставена от исландските органи през 2003 г., петима служители на Sementsverksmiðjan hf. все още членуват в Раздел Б на Пенсионния фонд на държавните служители.

2.2.3. Поетане от държавата на пенсионните задължения на Sementsverksmiðjan hf.

С договор от 23 октомври 2003 г., сключен между Министерството на финансите и Пенсионния фонд на държавните служители, Министерството на финансите поема от името на Държавната хазна остатъка от облигациите, емитирани от Sementsverksmiðjan hf. за изплащане на натрупаните

задължения на компанията, уредени със споразумението от 1997 г. Правителството поема също и задълженията на Sementsverksmiðjan hf. към Пенсионния фонд на държавните служители за изплащане и ежегодно уреждане на компенсационно плащане за служителите на компанията, членуващи в Раздел Б на Пенсионния фонд на държавните служители (в съответствие със споразумението между Пенсионния фонд на държавните служители и Sementsverksmiðjan hf. от 30 март 1999 г.)

С това споразумение Министерството на финансите изпълнява задължението, поето по силата на член 4 от Споразумението за покупка на акции, подписано на 2 октомври 2003 г. с инвеститорската група Íslenskt sement ehf. Според тази клауза: „Продавачът ще поеме пенсионния дълг и задълженията на Компанията, за които има държавна гаранция и които бяха поети от Компанията през 1997 г. със специално споразумение. Продавачът също ще поеме всички съществуващи и бъдещи задължения по отношение на ежегодното изплащане на компенсациите за лицата, които сега плащат в Раздел Б на Пенсионния фонд на държавните служители, дотогава докато те са служители на Компанията.“

Дори и Министерството на финансите само да е решило да поеме този дълг и задължения на Sementsverksmiðjan hf., в Споразумението за покупка на акции с инвестиционната група Íslenskt sement ehf. това е направено на основание на определен правен акт, а именно въз основа на споразумението между Министерството на финансите и Пенсионния фонд на държавните служители от 23 октомври 2003 г., по силата на което Sementsverksmiðjan hf. е освободена от тези задължения.

Според информацията, представена от исландските органи⁽¹⁸⁾, пенсионните задължения за служителите се изчисляват на стойност 412 млн. ISK през 2003 г. Що се отнася до бъдещи задължения за служители на Sementsverksmiðjan hf., които все още членуват в Раздел Б на Пенсионния фонд на държавните служители, те се изчисляват на стойност 10—15 млн. ISK в зависимост от времето, през което служителите ще останат в компанията.

3. МЕРКИТЕ, ОЦЕНЯВАНИ В НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ

Както вече бе подчертано, формалната процедура на разследване, започнала с Решение № 421/04/COL, беше разширена с Решение № 367/06/COL, за да обхване и поемането от държавата на свързаните с пенсионното осигуряване задължения на компанията.

⁽¹⁸⁾ Исландските органи представиха в различни писма информация за членството на служителите на Sementsverksmiðjan hf. във Фонда. Данните бяха изложени в писмо от 12 ноември 2003 г. В писмо от 18 април 2006 г. исландските органи дадоха допълнителни обяснения, че по времето на учредяването на компанията през 1993 г. 6 служители са членували в Пенсионния фонд на държавните служители, а 93 — в частни пенсионни фондове. Както обясняват исландските органи, високо квалифицираните служители („белите якички“) на Sementsverksmiðjan hf. имат достъп до Пенсионния фонд на държавните служители, а работниците („сините якички“) членуват в частни пенсионни фондове, т.е. пенсионните фондове на техните профсъюзи. След учредяването на компанията през 1993 г. новите служители „бели якички“ пак са имали възможност да членуват в Държавния пенсионен фонд. След продажбата на държавните акции в Sementsverksmiðjan hf., осъществена през 2003 г., всички нови служители трябва да се записват в частни пенсионни фондове.

На същата дата, 29 ноември 2006 г., Органът прие Решение № 368/06/COL да приключи формалната процедура на разследване по отношение на продажбата на акциите на държавата в Sementsverksmiðjan hf. на Íslenskt sement ehf. на 29 ноември 2006 г. за цена от 68 млн. ISK и излезе със заключение, че продажбата не съдържа елемент на държавна помощ.

В настоящото решение Органът ще оцени възможното наличие на съвместимост на държавната помощ в полза на Sementsverksmiðjan hf. по отношение на следните мерки, по които досега не е вземано решение от Органа:

- (1) закупуването на имоти, активи, акции и облигации на Sementsverksmiðjan hf. от държавата

В Решение № 421/04/COL Органът повдигна въпроса, че може да има държавна помощ в придобиването от Държавната хазна на Исландия на активи, принадлежащи на Sementsverksmiðjan hf. ⁽¹⁹⁾ за цената от 450 млн. ISK, ако тази цена не отговаря на пазарната стойност на активите.

- (2) правото на Sementsverksmiðjan hf. да задържи част от активите и да ги изкупи обратно на фиксирана цена.

С Решение № 421/04/COL Органът също откри формална процедура за разследване на възможността Sementsverksmiðjan hf. да задържи част от продадените имоти в Рейкявик ⁽²⁰⁾, да ги ползва за целите на собствените си промишлени операции и да ги върне на Хазната най-късно до 31 декември 2011 г. Sementsverksmiðjan hf. трябва да плаща всички разходи за поддръжка и подобряване на тези имоти, но не плаща никаква компенсация за това право на ползване. Освен това, според член 6 на Споразумението за покупка до 31 декември 2009 г. Sementsverksmiðjan hf. има право да изкупи обратно гореспоменатите продадени имоти в Рейкявик за обща цена от 95 млн. ISK с фиксирана годишна лихва от 7 %, считано от 1 август 2003 г.

В Решение № 421/04/COL се изказа предварително становище, че липсата на възнаграждение за използването на активите, разположени в Рейкявик, които са били продадени на Хазната, представлява държавна помощ. Органът сметна, че ако Sementsverksmiðjan hf. се възползва от гореспоменатата цена за обратно изкупуване, държавата може да загуби приходи, ако продаде активите на цена, която е по-ниска от пазарната им стойност.

⁽¹⁹⁾ Въпросните активи са имотите и активите на компанията в Рейкявик, офис сградата на компанията в Акранес, с изключение на един етаж и половина, както и акциите и облигациите, които Sementsverksmiðjan hf. държи в други компании.

⁽²⁰⁾ 2 резервоара за съхраняване на цимент, сграда за доставка/пакетиране на цимент, стълби и коридори, тръбопроводи за пакетаж за цимент, ограда и врата, стоманен силос с оборудването му, въздушни компресори, сушилки и електрооборудване в складов навес до дока, кран на кея, тръбопроводи за пакетаж на цимент, везна за превозни средства и прилежащото ѝ компютърно оборудване.

- (3) Поемането на пенсионните задължения на Sementsverksmiðjan hf. от Държавната хазна.

В Решение № 367/06/COL Органът изрази предварително становище, че поемането от Държавната хазна на свързаните с пенсионното осигуряване задължения на Sementsverksmiðjan hf. представлява държавна помощ по смисъла на член 61, параграф 1 от Споразумението за ЕИП. Органът имаше известни съмнения дали би било приложимо някое от изключенията от общата забрана за държавна помощ, предвидени в член 61, параграф 2 или параграф 3 от Споразумението за ЕИП. В случай че става въпрос за държавна помощ, Органът изрази съмнение дали тя би могла да се обяви за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП. По-конкретно Органът изказа безпокойство за това дали помощта би могла да се сметне за съвместима на базата на Насоките за държавната помощ за оздравяване и реструктуриране.

4. КОМЕНТАРИ НА ИСЛАНДСКИТЕ ОРГАНИ

В писмо от 23 февруари 2005 г. исландските органи коментират съмненията, изразени от Органа в Решение № 421/04/COL. Исландските органи обясниха, че изкупуването от активите от Sementsverksmiðjan hf. е станало като част от реструктурирането: *„Държавата би изкупила от Компанията всички активи, които не са основни за нейното производство и дейност, за да намали оперативните разходи и направи операциите на Компанията ефективни.“*

По отношение на точната стойност на активите исландските органи повдигат аргумента, че най-правилната оценка е била тази, направена от експертите на AV и VSO Ráðgjöf през септември 2003 г. Тези експерти са оценили имуществото в Рейкявик на стойност от 276 млн. ISK и офис сградата в Акранес на стойност от 74,4 млн. ISK. Исландските органи смятат, че оценката на активите в Рейкявик е била много благоприятна за държавата, тъй като те имат стратегическа стойност, основана на прогнозираната им бъдеща стойност, *„тъй като по време на продажбата се правеха планове за голям проект за изграждане на мост, с който да се затвори пристанището на компанията в Saeverhöfði в Рейкявик и така потенциално щяха да станат безполезни за дейността на Компанията. Този мост ще доведе до ново градоустройствено планиране на района и се очаква земята да се запази за жилищен район, което многократно ще повиши стойността ѝ.“*

Що се касае до правото за обратно изкупуване на някои активи, заложено в член 6 на Споразумението за покупка от 2 октомври 2003 г., исландските органи посочват в свое писмото желанието си да изменят договора и да заместят тази опция с правото на първи отказ при пазарна цена.

Накрая, исландските органи прилагат аргументи, които обосновават, че ако наистина се съдържа държавна помощ в процеса на продажба на Sementsverksmiðjan hf., то тя може да се смята за съвместима на базата на Насоките за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране. В този смисъл те прилагат план за реструктурирането на Sementsverksmiðjan hf.

Исландските органи не коментираха Решение № 367/06/COL на Органа за поемането от страна на исландската държава на задълженията на Sementsverksmiðjan hf., свързани с пенсионното осигуряване

5. КОМЕНТАРИ НА ÍSLENSKT SEMENT EHF.

Íslenskt sement ehf. предостави коментари на Решение № 421/04/COL на Органа на 20 юни 2005 г. (Факт № 323552). В това писмо компанията излиза с аргумента, че активите, изкупени от държавата от Sementsverksmiðjan hf., не са продавани индивидуално, а във връзка с продажбата на акциите. Затова тази продажба е неразделна част от цялостното споразумение за покупка на акциите на Sementsverksmiðjan hf.. По-нататък Íslenskt sement ehf. смята правото на Sementsverksmiðjan hf. да ползва някои от повторно изкупените активи за неразделна част от приватизацията на компанията, която е взета предвид при договарянето на общата цена на покупката. Независимо от това, по мнение на Íslenskt sement ehf. обективната пазарна стойност на правото за ползване на тези активи би била незначителна „ако не и абсолютно без стойност“, тъй като те биха могли да се ползват само от Sementsverksmiðjan hf. като единствен производител на цимент в Исландия. Накрая Íslenskt sement ehf. оспорва, че правото на компанията да придобие отново активите, които има право да ползва, за обща сума от 95 млн. ISK съдържа държавна помощ, тъй като тези специализирани активи за производство на цимент имат много малка пазарна стойност.

В писмо от 7 май 2007 г. (Факт № 421504) Íslenskt sement ehf. първо изказва мнението си по подхода, възприет от Органа, на разделяне на случая на две части, т.е. продажбата на акциите и другите мерки. Според компанията различните трансакции трябва да се разглеждат като едно цяло. „Предварителното условие беше, както от страна на продавача (исландското правителство), така и на купувача (Íslenskt sement ehf.), че споразуменията, сключени същия ден представляват една трансакция, която не би могла да се разделя. По този начин, едно или повече от споразуменията не биха били сключени, ако всички останали не бяха сключени по същото време и във връзка едно с друго.“

На второ място, Íslenskt sement ehf. представи аргументи, за да докаже, че в поемането от исландската държава на пенсионните задължения на Sementsverksmiðjan hf. не се съдържа държавна помощ. Íslenskt sement ehf. обясни, че пенсионните задължения не са били включени в балансовия отчет на финансовите отчети за 1996 г., а само са били отбелязани като задбалансови непредвидени пасиви. През 1997 г. пенсионните задължения на компанията са освободени срещу емитирането на облигации. Това означава, че те са били финансирани чрез (облигационен) дълг към Пенсионния фонд на държавните служители, който тогава е бил осчетоводен като дългосрочен пасив в балансовия отчет за 1997 г. и следващите години. Íslenskt sement ehf. по-нататък обяснява, че във връзка с продажбата на своите акции в Sementsverksmiðjan hf. държавата поема дълга, който компанията има към Пенсионния фонд на държавните служители през 2003 г. Така в годишните отчети за 2003 г. сумата от 388 028 317 ISK е приспадната от пасивите по баланса, като в същото време задържаните приходи на компанията са увеличени със същата сума.

На трето място, Íslenskt sement ehf. коментира продажбата на активи от Sementsverksmiðjan hf. на продажна цена от 450 млн. ISK, която се разглежда в Решение № 421/04/COL на Органа. Всички акции и облигации са продадени на държавата по пазарната им стойност⁽²¹⁾. Имотът Saevarhófdi в Рейкявик и част от офис сградата в Акранес са били оценени съответно на 276 млн. ISK и 74,4 млн. ISK и са продадени на държавата за 280 млн. ISK и 72,5 млн. ISK.

Íslenskt sement ehf. също коментира ликвидационните разходи на Sementsverksmiðjan hf., установени от MP Investment Bank Ltd. през 2003 г. и потвърждава, че ликвидационните разходи са били изчислени на стойност от 506 498 730 ISK, включваща и разчистването на обекта в Акранес.

Íslenskt sement ehf. заключава, че: „прилагайки метода, установен от ЕЦЈ в Gröditzer Stahlwerke GmbH например, въпросът по този случай е дали общите ликвидационни разходи на държавата за компанията биха надвишили разходите за държавата от поемането на дълга и продажбата на акциите си в компанията. Ако отговорът на този въпрос е положителен, трябва да се сметне, че държавата е действала в съответствие с пазарния икономически принцип на инвеститора, тъй като един частен инвеститор би поел дълга и продал акциите си в компанията на базата на здрава икономическа обосновка.“ Затова Íslenskt sement ehf. е на мнение, че: „общите ликвидационни разходи надвишаваха общите разходи за продажба на компанията със 70 376 683 ISK⁽²²⁾ и по този начин държавата е действала в съответствие с пазарния икономически инвеститорски принцип. Затова няма държавна помощ в поемането от държавата на дълга на компанията към Пенсионния фонд във връзка с продажбата от държавата на акциите ѝ в компанията.“

6. КОМЕНТАРИ ОТ AALBORG PORTLAND ÍSLANDI EHF.

С писмо от 2 септември 2005 г. ищецът Aalborg Portland Íslandi ehf. представи съображенията си по отношение на Решение № 421/04/COL на Органа. Тя изказа съгласието си с опасенията на Органа, но посочи, че поемането на пенсионните задължения на Sementsverksmiðjan hf. не е било адресирано в първоначалното решение. Независимо от това Aalborg Portland Íslandi ehf. не представи никакви коментари по Решение № 367/06/COL на Органа за разширяване на разследването, за да покрие поемането от исландската държава на пенсионните задължения на Sementsverksmiðjan hf.

⁽²¹⁾ Акциите в компанията Geca са оценени на 46,5 млн. ISK, акциите в компанията Spölug — на 40 млн. ISK и облигациите, емитирани от Spölug — на 11 млн. ISK.

⁽²²⁾ Íslenskt Sement обяснява, че общите ликвидационни разходи за компанията са били 390,4 млн. ISK, включително и сумите за покупката, платени от държавата за земята в Рейкявик и Акранес. Ако държавата беше решила да ликвидира компанията, ликвидационните разходи биха стигнали ликвидационната стойност на основните средства, което е с 69,9 млн. ISK по-малко от договорното задължение да прочисти терена на завода и щеше да доведе до общи ликвидационни разходи възлизащи на 390,4 млн. ISK. Решението на държавата да поеме дълга на компанията към Пенсионния фонд на държавните служители на стойност 388 028 317 ISK и да продаде на Íslenskt Sement акциите си в компанията за 68 млн. ISK, доведе до нетни разходи възлизащи на 320 028 317 ISK. По този начин ликвидационните разходи надвишават общите разходи за продажба на компанията със 70 376 683 ISK.

7. ДОПЪЛНИТЕЛНИ КОМЕНТАРИ ОТ ИСЛАНДИЯ

По-късно на 8 април 2008 г. исландските органи внесоха допълнителна информация за преди това представения план за реструктуриране и включиха пазарно проучване, което не беше представено на Органа преди.

II. ОЦЕНКА

1. НАЛИЧИЕ НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

Член 61, параграф 1 от Споразумението за ЕИП гласи следното:

„Освен изключенията, предвидени в настоящото споразумение, за несъвместими с функционирането му се считат помощите, отпускани от държавите-членки на ЕО, от страните от ЕАСТ или отпускани чрез държавни ресурси, под каквато и да е форма, доколкото те засягат търговията между договарящите се

страни, които нарушават или заплашват да нарушат конкуренцията, като подпомагат някои предприятия или производства.“

1.1. ПОКУПКАТА НА ИМОТИ, АКТИВИ, АКЦИИ И ОБЛИГАЦИИ

На базата на Договора за покупка Държавната хазна на Исландия е закупила имоти и активи на компанията в Рейкявик, офис сграда на компанията в Акранес, с изключение на един етаж и половина, притежавани от Sementsverksmiðjan hf. акции и облигации в други компании за цена от 450 млн. ISK.

Долната таблица показва сравнение между пазарната стойност на имотите и активите на Sementsverksmiðjan hf. в Рейкявик и Акранес, както и на акциите и облигациите, установена от независими експерти ⁽²³⁾ и цената, която Държавната хазна е платила за тях:

(в млн. ISK)

	Оценка от независими експерти	Цена, платена от Националната хазна на Исландия
Земя, недв.собственост и оборудване на адрес Saeverhöfði 31 в Рейкявик	276	280
Офис сграда в Акранес (без етаж и половина)	74,4	72,5
Акции в Gesa	46,5	46,5
Акции в Spölur	40	40
Облигации в Spölur	11	11
Общо	447,9	450

Следователно има разлика от 2,1 млн. ISK (равни на 21 214 евро), която Държавната хазна е платила над пазарната стойност на закупените активи, оценена от независими експерти. Разликата е свързана с продажбата на имоти в Рейкявик, които са продадени на цена, надвишаваща с 4 млн. ISK оценката им, и с офис сградата в Акранес, продадена за цена, която е с 1,9 млн. ISK по-ниска от оценката.

Според съдебната практика Органът не може произволно да фиксира пазарна цена в това решение единствено въз основа на експертна оценка ⁽²⁴⁾. По-скоро, когато определя пазарната цена на земята и сградите, Органът „трябва да вземе предвид несигурността около такова определяне на пазарните цени, което е по природа ретроспективно.“ ⁽²⁵⁾ Често може да се заключи, че един единствен разчет по дефиниция представлява пазарната цена, която купувачът би бил готов да приеме. Приемливата пазарна цена, формирана след изпробване на пазара, по-скоро се определя в някакъв разумен диапазон. По мнение на Органа

няма очевиден отговор на въпроса колко широк трябва да бъде този диапазон. Това навярно би било различно във всеки отделен случай.

По мнение на Органа тази разлика в нетната цена от 2,1 млн. ISK между разчетите, направени от независимите експерти, и цената, окончателно платена от Държавната хазна, е толкова малка, че не дава доказателства, че покупната цена не е отразявала пазарните условия. Цената, определена от независимия експерт, може да се разглежда като ориентировъчна. Силни отклонения от този разчет може да показват наличието на държавна помощ. Според мнението на Органа ⁽²⁶⁾ такава

⁽²⁴⁾ Обединени дела T-127/99, T-129/99 & T-148/99 *Diputación Foral de Alava и други срещу Комисията* [2002] ECR II-1275, параграф 71.

⁽²⁵⁾ Дело T-366/00, *Scott SA срещу Комисията* [2007] ECR II-797, параграф 93.

⁽²³⁾ Almenna Verkfræðistofan (AV) прави частична оценка на имотите на Sementsverksmiðjan hf. в Рейкявик през февруари 2003 г. и цялостна оценка през ноември 2003 г. Стойността на облигациите и акциите е установена от MR Verðbref, когато оценява ликвидационната стойност на компанията преди продажбата на държавните акции. Г-н Daniél Rúnar Elíasson, упълномощен държавен агент в агенция за недвижима собственост Hákot, оценява сградата в Акранес през август 2003 г.

⁽²⁶⁾ Според съдебната практика на Съда Органът „не трябва да бъде обвиняван поради това, че оценката му е приблизителна“, тъй като оценките по естеството са приблизителни, вж. Дело T-366/00, *Scott SA срещу Комисията*, цитирано по-горе, параграф 96.

малка разлика като тази не е достатъчна, за да се установи наличието на държавна помощ в полза на Sementsverksmiðjan hf. Тя показва по-скоро, че плащането е представлявало една справедлива пазарна цена. Затова Органът смята, че при продажбата на имоти, активи, акции и облигации на Държавната хазна на Исландия Sementsverksmiðjan hf. не е получила държавна помощ по смисъла на член 61, параграф 1 от Споразумението за ЕИП.

1.2. ПРАВОТО ДА СЕ ЗАДЪРЖАТ ЧАСТ ОТ АКТИВИТЕ И ПРЕИЗКУПЯТ НА ФИКСИРАНА ЦЕНА

Член 5 от Договора за покупка дава възможност на Sementsverksmiðjan hf. да задържи части от продадените имоти в Рейкявик⁽²⁷⁾, като ги използва за целите на собствените си промишлени предприятия и да ги върне на Държавната хазна най-късно до 31 декември 2011 г. Sementsverksmiðjan hf. трябва да плаща цялата поддръжка и подобренията на тези имоти, но не плаща никаква компенсация за правото да ги ползва. Освен това според член 6 от Договора за покупка до 31 декември 2009 г. Sementsverksmiðjan hf. има право да преизкупи гореспомнатите продадени имоти в Рейкявик за обща цена от 95 млн. ISK с натрупана лихва, изчислявана с фиксиран годишен лихвен процент 7 % считано от 1 август 2003 г.

В писмо от 17 февруари 2006 г. (Факт № 363608) исландските органи препратиха на Органа копие на английски език на споразумение между Sementsverksmiðjan hf. и Министерството на промишлеността, действащо от името на правителството на Исландия. Въз основа на този договор опцията на компанията да изкупи обратно някои активи в Рейкявик е премахната. Активите, продадени на Хазната, са ѝ предадени, което влиза в сила от 1 януари 2004 г. От тази дата нататък, според член 2 на този договор, компанията взема под наем активите, които ползва, за неопределен период от време. Месечният наем за активите⁽²⁸⁾ е [...] ISK. Наемът се коригира един път в годината според нарастването на индекса за стойността на сградите. Исландските органи обясняват, че сумата на наема е изчислена като са използвани нормалните съотношения за исландския пазар на имотите.

Органът няма основание да се съмнява в истинността и точността на информацията, предоставена от исландските органи, според която Sementsverksmiðjan hf. плаща пазарната цена за наемането на тези активи⁽²⁹⁾. По този начин след горното изменение на договора Органът смята, че няма държавна

⁽²⁷⁾ 2 резервоара за съхраняване на цимент, сграда за доставка/паке-тиране на цимент, стълби и коридори, тръбопроводи с циментова изолация, ограда и врата, стоманен силос с оборудването му, въздушни компресори, сушилки и електрооборудване в складов навес до дока, кран на кея, тръбопроводи с циментова изолация, кантар за превозни средства и прилежащото му компютърно оборудване.

⁽²⁸⁾ Отдадените под наем активи включват пресова зала, два силоза, навес за пласмента на цимент с помпена инсталация, което е на обща площ 290 кв.м. Освен това са отдадени под наем кантар за превозни средства, кран, склад за тръби и стомани, машини и тоалетни, трансформаторна станция, стълбища и коридор.

⁽²⁹⁾ Исландските органи информираха Органа, че по-голямата част от земята в Sævarhöfði в Рейкявик, собственост преди това на Sementsverksmiðjan hf., е отдадена под наем на Jarðboranir hf. за цена от [...] ISK на квадратен метър. Наемната цена, искана от Sementsverksmiðjan hf. е била [...] ISK. Исландските органи също обясниха, че отдаването под наем на земята в Sævarhöfði е било обявено във вестник Morgunblaðið в края на 2003 г. и че най-изгодната оферта е била направена от Jarðboranir hf. за споменатата по-горе цена. По тази причина исландските органи изтъкват аргумента, че наемната цена отговаря на пазарните цени в Исландия.

помощ по смисъла на член 61, параграф 1 от Споразумението за ЕИП.

1.3 ПОЕМАНЕТО НА ПЕНСИОННИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Със споразумение, подписано на 23 октомври 2003 г. между Министерството на финансите и Пенсионния фонд на държавните служители, Министерството на финансите, от името на Държавната хазна, поема остатъка от облигациите, емитирани за изплащане на натрупаните задължения на Sementsverksmiðjan hf., както е договорено в споразумението от 1997 г. Освен това, по силата на същото споразумение Държавната хазна поема задълженията на Sementsverksmiðjan hf. по отношение на служителите, които все още работят в компанията. Тези задължения трябва да се изплащат и уреждат ежегодно.

1.3.1. Наличието на държавни средства

За да представлява държавна помощ, мярката за помощ трябва на първо място да бъде предоставена от държавата или чрез държавни средства. На базата на споразумението между Министерството на финансите и Пенсионния фонд на държавните служители, подписано през октомври 2003 г., Хазната трябва да плаща на Пенсионния фонд от името на Sementsverksmiðjan hf. сумите, дължими от компанията. По времето когато е подписано споразумението, задълженията на Sementsverksmiðjan hf. към Пенсионния фонд се изчисляват на 412 млн. ISK. Освен това бъдещите задължения за оставащите на работа в компанията служители, членуващи в Раздел Б на Пенсионния фонд, се изчисляват на стойност от 10 до 15 млн. ISK. Поемането на свързаните с пенсионното осигуряване задължения и изплащането им от Хазната се осъществява с държавни средства.

1.3.2. Фаворизиране на отделни предприятия или на производството на определени стоки

На второ място, държавната помощ трябва да предоставя на реципиента предимства, които го освобождават от налози, които обикновено се поемат от неговия бюджет.

Държавата поема дълга на Sementsverksmiðjan hf. към Пенсионния фонд на държавните служители за изплащане на пенсиите на служителите на компанията. Sementsverksmiðjan hf. бе основана през 1955 г. като част от държавната администрация. Служителите на циментовия завод, наричан по това време Исландски държавен циментов завод, членуваха в Пенсионния фонд на държавните служители, както всички други лица, наети в държавната администрация.

През 1997 г. държавата реформира Пенсионния фонд на държавните служители. Фондът направи актуерна оценка на задълженията, които имаше към своите подразделения по отношение на бъдещите пенсионни плащания. Резултатът от тази оценка беше сравнен с активите на Фонда и дела на задълженията на различните работодатели, чиито служители членуваха във фонда. Задълженията на Пенсионния фонд на държавните служители за вече пенсионираните служители на Sementsverksmiðjan hf. в края на 1996 г. възлизаше на 400 млн. ISK⁽³⁰⁾.

⁽³⁰⁾ Според член 3 от Споразумението между Пенсионния фонд на държавните служители и Министерството на финансите за изплащане на задълженията на Държавната хазна по силата на член 33 от Акт № 1/1997, на Пенсионния фонд на държавните служители по отношение на служителите на Исландския държавен циментов завод към края на 1996 г., задълженията от името на Исландския държавен циментов завод възлизат на 400 801 268 ISK.

Хазната изплати на Фонда тези задължения с облигации на компанията. Тези пасиви останаха по сметките на Sementsverksmiðjan hf. до 23 октомври 2003 г., когато държавата пое дълга на Sementsverksmiðjan hf. към Пенсионния фонд. Този дълг се отнасяше, от една страна, до изплащането на пенсията на служителите на Sementsverksmiðjan hf., които вече бяха пенсионирани по времето на установяване на дълга през 1997 г. От друга страна, дългът също се отнасяше и до разчета за плащанията на пенсията на 5 служители, които все още работеха в Sementsverksmiðjan hf., които все още членуваха в Раздел Б на Пенсионния фонд на държавните служители ⁽³¹⁾.

Доколкото изплащането на пенсионни задължения спада към нормалните разходи, които едно предприятие трябва да поема в хода на работата си, поемането от държавата на тези плащания освобождава Sementsverksmiðjan hf. от един оперативен разход. Правейки това държавата осигурява селективно предимство на това предприятие, тъй като останалите предприятия трябва сами да покриват всички разходи, свързани с пенсионното осигуряване на своите служители.

1.3.3. Изкривяване на конкуренцията и ефект върху търговията между договарящите се страни

На трето място, мярката за помощ трябва да изкривява конкуренцията и да засяга търговията между договарящите се страни.

Предприятия, които се възползват от икономическо предимство, осигурено от държавата, която намалява нормалното бреме на разходите им, са поставени в по-добро конкурентно положение от другите, които не се ползват от такова предимство. В рамките на ЕИП има конкуренция на пазара на цимент. Понастоящем на исландския пазар на цимент действат две компании: Sementsverksmiðjan hf. и Aalborg Portland Íslandi ehf. Всякакво предимство, осигурено за Sementsverksmiðjan hf., което намалява разходите, които компанията би правила обикновено, поставя това предприятие в по-добра конкурентна позиция по отношение на останалите налични или потенциални играчи на пазара на цимент в Исландия, които не получават такова предимство. Затова помощта, предоставена от държавата на Sementsverksmiðjan hf., има изкривяващ ефект върху конкуренцията.

На четвърто място, за да бъде приложим член 61, параграф 1 от Споразумението за ЕИП, нотифицираната мярка трябва да оказва въздействие върху търговията между договарящите се страни по Споразумението за ЕИП.

Прекият конкурент на Sementsverksmiðjan hf. на исландския пазар е филиал на предприятие, разположено в друга държава страна по Споразумението за ЕИП, който не произвежда цимент в Исландия, а го внася от други страни от ЕИП. Поради това мярката засяга търговията между договарящите се страни по Споразумението за ЕИП по смисъла на член 61, параграф 1 от това споразумение.

⁽³¹⁾ Пенсионните задължения по отношение на вече пенсионирани служители възлизат на 412 млн. ISK към октомври 2003 г. На същата дата дългът, отговарящ на бъдещите задължения за все още работещи в завода служители, се изчислява на приблизително 10—15 млн. ISK.

1.3.4. Заключение

Поради горните причини Органът смята, че държавата е дала държавна помощ на Sementsverksmiðjan hf. като е поела пенсионните задължения с Договора, подписан през октомври 2003 г. между Министерството на финансите и Държавния пенсионен фонд.

2. ПРОЦЕДУРНИ ИЗИСКВАНИЯ

По смисъла на член 1, параграф 3 на част I от протокол 3 към Споразумението за надзор и съд, „Надзорният орган на ЕАСТ трябва да бъде информиран достатъчно време по-рано, за да може да даде своите коментари, за всякакви планове да се предостави или видоизмени държавна помощ (...). Въпросната държава не трябва ефективно да въвежда в сила мерките докато процедурата не доведе до окончателно решение.“

При все че исландските органи внесоха уведомление с писмо от 29 август 2003 г. за планираната продажба на акциите на държавата в Sementsverksmiðjan hf., подписването на гореспоменатите споразумения от страна на исландските органи всъщност въвежда ефективно възможната държавна помощ, предоставяна на базата на тези споразумения, преди Органът да е взел окончателно решение по уведомлението. Затова държавната помощ, предоставена в рамките на тази трансакция, представлява незаконна държавна помощ по смисъла на член 1, буква е) на част II от протокол 3, т.е. нова помощ, влязла в сила в нарушение на член 1, параграф 3 на част I от същия протокол.

3. СЪВМЕСТИМОСТ НА ПОМОЩТА

Съгласно член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП помощта за улесняване на някои стопански дейности или на някои икономически области може да се счита за съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП тогава когато тази помощ не се отразява отрицателно върху условията за търговия до степен, която противоречи на общия интерес. Помощта за реструктуриране трябва да се оценява съобразно издадените от Органа Насоки за помощ за оздравяване и реструктуриране (наричани по-долу „НПОП“).

В Решение № 421/04/COL Органът подчерта, че исландските органи не са представили никакви аргументи или съответни документални доказателства за оценка на съвместимостта на помощта с НПОП. Исландските органи изпратиха план за реструктуриране на Sementsverksmiðjan hf. в писмо от февруари 2005 г. В последствие през февруари 2008 г. исландските органи представиха допълнителна информация за плана за реструктуриране. Тук по-долу Органът ще оцени дали тази нова информация дава възможност да се заключи, че помощта отговаря на изискванията на НПОП ⁽³²⁾.

⁽³²⁾ Дело T-157/01 *Danske Busvognmænd* срещу *Комисията*, [2004] ECR II-917, параграф 116.

3.1. ПРИЛОЖИМИ НАСОКИ

Помощта е предоставена през октомври 2003 г. когато държавата освобождава Sementsverksmiðjan hf. от пенсионните задължения на компанията. Оценката на съвместимостта на тази мярка за помощ ще се базира на НПОП от 1999⁽³³⁾, приложими по времето когато е предоставена помощта.

3.2. ДРУЖЕСТВО В ЗАТРУДНЕНО ПОЛОЖЕНИЕ

Според Раздел 16.2.1 на НПОП във всеки случай, независимо от размера ѝ, дадена компания с ограничена отговорност се смята за дружество в затруднено положение по смисъла на Насоките тогава, когато повече от половината от регистрирания ѝ капитал е изчезнал и повече от една четвърт от този капитал е загубен през предходните 12 месеца. От какъвто и вид да е въпросната компания, според НПОП тя се смята за дружество в затруднено положение за целите на Насоките, когато отговаря на критериите по националното законодателство, според които става предмет на колективна процедура за несъстоятелност. Обикновените признаци за това че едно дружество е в затруднено положение са нарастващите загуби, намаляващият оборот, набъбващи инвентарни описи, неизползван капацитет, спаднали парични потоци, натрупващ се дълг, нарастващи лихвени плащания и спаднаща или нулева стойност на активите.

Регистрираният капитал на Sementsverksmiðjan hf. намалява от 1 096 млн. ISK през 2000 г. на 458 млн. ISK през 2003 г. Оборотът на компанията спада от 1,06 млрд. ISK през 2000 г. на 863 млн. ISK през 2001 г. и на 598 млн. ISK през 2002 г. Продажбите спадат от [...] през 2000 г. на [...] през 2001 г. и [...] през 2002 г. Съответно и производството спада с повече от [...]%. Оперативните резултати бързо се влошават в същия период. Sementsverksmiðjan hf. има печалба възлизаща на 70 млн. ISK през 2000 г., но претърпява загуба от 230 млн. ISK през 2001 г. Загубата на компанията за 2002 г. е 220 млн. ISK. Между 2000 г. и 2002 г. общата задлъжнялост на компанията нараства от 733 млн. ISK на 1 157 млн. ISK. Текущите активи намаляват от 750 млн. ISK на 640 млн. ISK.

В годишните счетоводни отчети на Sementsverksmiðjan hf. за 2002 г. счетоводителите изказват сериозни опасения за финансовото положение на компанията. Натрупаните загуби и силната вероятност за продължаващи оперативни загуби през 2003 г. водят до заключението, че е поставено под въпрос по-нататъшното опериране на компанията.

Според обясненията и информацията, предоставени от исландските органи, Sementsverksmiðjan hf. е на ръба на банкрута и не би могла да се възстанови със собствените си ресурси.

Затова Органът смята, че по времето на помощта Sementsverksmiðjan hf. е било дружество в затруднено положение по смисъла на НПОП.

3.3. ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПОМОЩТА ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ

Помощта за реструктуриране трябва да се основава на изпълним, цялостен и дългосрочен план за възстановяване на дългосрочната жизнестойност на компанията. Според Раздел 16.2.2 от НПОП помощта за реструктуриране обикновено съдържа един или повече от следните елементи: реорганизация и рационализация на дейностите на фирмата към създаване на по-ефективна база, което обикновено означава оттегляне от губещите дейности, реструктуриране на тези съществуващи дейности, които могат да бъдат направени конкурентни отново и диверсификация по посока на въвеждане на нови и жизнеспособни дейности. Финансовото реструктуриране (капиталови инжекции, намаляване на дълга) обикновено трябва да съпътства физическото реструктуриране. Разпоредбите на НПОП обаче подчертават, че операциите по реструктуриране не могат да се свеждат до финансова помощ, замислена така че да изкарва миналите загуби като добри, без да решава причините за тези загуби.

Планът за реструктуриране за Sementsverksmiðjan hf. се състои от широк кръг мерки. Той обхваща финансовото реструктуриране на компанията, реструктурирането на работната ръка и производствените разходи, и въвеждането на алтернативни източници на приходи. По този начин в светлината на НПОП този план за реструктуриране не е ограничен само до финансовото реструктуриране, а разглежда различни други аспекти на реструктурирането на Sementsverksmiðjan hf.. Затова по начало помощта е от тип, който попада в обхвата на оценката по силата на НПОП.

3.4. УСЛОВИЯ ЗА РАЗРЕШАВАНЕ НА ПОМОЩ ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ

Държавната помощ за реструктуриране на дружества в затруднено положение може да се смята за легитимна само при определени условия. Тя може да бъде оправдана например от съображения за социалната или регионалната политика, за необходимостта да се отчете ролята на малките и средните предприятия (МСП) в икономиката или с необходимостта да се поддържа конкурентна пазарна структура в случаите, когато изчезването на дружества би могло да доведе до монополно или тясно олигополно положение.

3.4.1. Възстановяване на жизнестойността

Според Раздел 16.3.2.2(б) на НПОП предоставянето на помощ трябва да става при условие, че се изпълнява план за реструктуриране, който трябва да бъде утвърден от Органа. Планът за реструктуриране, дълготрайността на който трябва да бъде колкото е възможно по-къса, трябва да възстанови дългосрочната жизнестойност на дружеството в разумно кратки срокове и на базата на реалистични предположения за бъдещите оперативни условия. Помощта за реструктуриране трябва да бъде обвързана с жизнен план за реструктуриране, по отношение на който въпросната държава от ЕАСТ поема ангажимент. Планът трябва да бъде представен на Органа с всички съответни подробности, и по-специално да съдържа пазарно проучване.

Подобрието в жизнестойността трябва произтича главно от вътрешни мерки, съдържащи се в плана за реструктуриране, и може да се базира на външни фактори, като вариациите в цените и търсенето, върху които компанията не може да оказва голямо влияние, само при положение че направените пазарни предположения са общопризнати. Реструктурирането трябва да включва и изоставянето на дейностите, които биха останали структурно губещи дори и след реструктурирането.

⁽³³⁾ Публикувани в ОВ L 274, 26.10.2000 г., стр. 1 и в притурка за ЕИП № 48, 26.10.2000 г.

Разпоредбите на Раздел 16.3.2.2(б) на НПОП изискват в плана за реструктуриране да се описват обстоятелствата, които са довели до затрудненията на компанията, така че да се осигури база за оценката дали предложените мерки са подходящи. Той трябва да отчете, наред с всичко останало, настоящото положение и бъдещите перспективи в търсенето и предлагането на съответния продуктов пазар, със сценарии, които да отразяват най-добрата перспектива, най-лошата перспектива и средни предположения и специфичните силни и слаби страни на компанията. Той трябва да даде възможност на дружеството да върви към нова структура, която да му осигури перспективи на дългосрочна жизнеспособност и да му помогне да си стъпи на краката.

Планът трябва да осигури поврат, който да позволи на компанията след приключване на реструктурирането да покрива всичките си разходи, включително амортизационните и финансовите такси и налози. Според НПОП очакваната възвръщаемост на капитала трябва да е достатъчна, за да позволи на реструктурираното дружество да се конкурира на пазара със собствените си силни страни.

Планът за реструктуриране на Sementsverksmiðjan hf. се състои от четири различни мерки:

- Финансово реструктуриране;
- Реструктуриране на работната ръка;
- Реструктуриране на производствените разходи;
- Алтернативни източници на приходи.

Финансово реструктуриране

Исландските органи обясниха, че една от ключовите мерки за реструктуриране е да се намали дългът чрез продажба на активи. През есента на 2003 г. Sementsverksmiðjan hf. ликвидира всички активи, които не са пряко свързани с производството и снабдяването на цимент на исландския пазар. С парите, получени от продажбата, компанията можа да намали съществуващия си дълг и поне да намали загубите от операциите. Общите постъпления от продажбата на активите бяха 580 млн. ISK и бяха използвани за намаляване на дългосрочния и краткосрочния дълг. Главната цел на компанията беше да минимизира капиталовите разходи по време на реструктурирането. Всички останали дългосрочни задължения бяха предоговорени, така че компанията да не намалява главницата на заема в продължение на две години след продажбата.

Според предоставената информация най-трудната част е била предоговарянето на дълга с кредиторите. Изглежда че в продължение на три години преди продажбата компанията е била увеличила значително дългосрочния и краткосрочния си дълг поради понесените загуби. Компанията е сключвала заемни договори с различни институции. Кредитните институции са гледали на тези заеми за Sementsverksmiðjan hf. като на заеми, отпускани на държавата и не желаят да дават повече кредит на компанията след като е приватизирана, освен ако не изплати неуредените си дългове. Затова нивото на дълга трябваше да бъде значително намалено, което беше постигнато

чрез продажбата на излишните за циментовото производство и/или дистрибуцията активи.

Исландските органи посочиха, че „фактор от критично значение при [финансовите] преговори бе пенсионният дълг да се премахне от балансовия отчет на компанията, така че тя да може да представи жизнена и приемлива схема за изплащане. Ясно е, а това виждане се споделяше и от кредиторите, и от купувача, че компанията не би могла да обслужва едновременно пенсионния дълг и другите си краткосрочни и дългосрочни заеми, както и да запази критично ниво на инвестиции в основни средства, за да се поддържа оперативната ѝ дейност.“

Съществено за получаване на одобрение за финансовото реструктуриране е да се ликвидира пенсионният дълг наред с частичното изплащане на другия дълг.

Реструктуриране на работната ръка

По времето на продажбата в Sementsverksmiðjan hf. работят 63 работници. Анализът на икономическата характеристика на предприятието и на пазара, на който то действа показва, че работната сила трябва да се намали с поне 20 служители. За оперирането на завода са били необходими минимум 41 служители. Договорите с излишния персонал са били прекратени, при което, поради дългия стаж на някои от работниците разходите за прекратяването на договорите са високи.

На второ място, компанията ползва схема на премии за мнозинството от служителите си, свързани с производството. Сумата, която се разпределя между служителите, е фиксирана, така че разходите за производствените премии остават едни и същи за предприятието независимо от броя на служителите му. Започват преговори с профсъюзите тези производствени премии да се прилагат на служител, така че на намаляването на общия брой на персонала да съответства и намаляване на общата сума, която се изплаща за премии.

Реструктуриране на производствените разходи и алтернативни източници на приходи

Според исландските органи най-важната мярка е била да се предоговори цената на суровините. Освен това съставът на цимента е бил изменен, за да се намалят енергийните разходи за производството.

По отношение на предоговарянето на цените на суровините, значителна част от променливите оперативни разходи на Sementsverksmiðjan hf. е свързана с международните/националните пазарни цени и те не могат да се изменят. Това се отнася до въглищата, електроенергията, силициевият прах и други суровини. Но цената за доставката на пясък, единствената най-значима суровина от вътрешни източници, може да се намали с [...]%. Цената на другите суровини от вътрешни източници също може да се предоговори.

Освен това Sementsverksmiðjan hf. е започнал да изгаря отпадъчни газове като алтернативен източник на приходи и като средство да намали общите си разходи за гориво.

Съответствие с изискванията за реструктуриране

Въз основа на мерките, описани по-горе, Органът смята, че планът за реструктуриране на Sementsverksmiðjan hf. съответства на изискванията на НПОП. Планът за реструктуриране описва обстоятелствата, които са довели Sementsverksmiðjan hf. до затрудненото положение. Sementsverksmiðjan hf. не е в състояние да се изправи пред конкуренцията и пред икономическата слабост на строителния сектор в началото на периода след 2000 година. Планът предвижда дълбоко финансово реструктуриране, включващо предоговаряне на дълга с кредиторите и поемане от исландската държава на пенсионните задължения към Държавния пенсионен фонд. Финансовото реструктуриране е съпроводено с мерки за физическо реструктуриране, включващо и реструктурирането на работната ръка (прекратяване на договори с работници, предоговаряне на надбавките за работниците), и по-специално — реструктуриране на производствените разходи, най-скъпата част от плана за реструктуриране. Производствените разходи са намалени, изменен е съставът на цимента, договорите с доставчиците са предоговорени, започнати са пазарни инициативи за увеличаване на приходите. Планът за реструктуриране на Sementsverksmiðjan hf. предвижда жизнеността да се възстанови в кратки срокове — две години, което изглежда разумен график. Сега планът е напълно изпълнен и това позволи на компанията да се конкурира на пазара със собствени сили. Поради това на базата на информацията, предоставена от исландските органи, Органът смята, че планът за реструктуриране на Sementsverksmiðjan hf. отговаря на изискванията на Раздел 16.3.2.2(б) на НПОП.

3.4.2. Избягване на неоправдано изкривяване на конкуренцията

Раздел 16.3.2.2(в) на НПОП изисква да бъдат предприети мерки, за да се облекчи доколкото е възможно всякакво възможно негативно въздействие на помощта върху конкурентите. В противен случай помощта би се смятала за противоречаща на общия интерес и поради това несъвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП. Това условие обикновено е във формата на ограничение на присъствието на компанията на нейния пазар след края на периода на реструктуриране. Когато размерът на релевантния пазар е незначителен на ниво пазар на ЕИП или дялът на компанията на релевантния пазар е незначителен, тогава се смята, че няма неоправдано изкривяване на конкуренцията.

Според разпоредбите на Раздел 16.3.2.2(в) на НПОП Органът определя степента на ограничението или намаляването, нужни, за да се гарантира, че няма неоправдано изкривяване на конкуренцията, на базата на пазарното проучване, приложено към плана за реструктуриране и, когато процедурата е започната, на базата на информацията, предоставена от заинтересованите страни.

В разглеждания случай Органът започна формалната процедура на разследване през декември 2004 г. и я разшири през ноември 2006 г. Не бяха получени обаче коментари от заинтересованите страни, които биха могли да представят информация по отношение на необходимостта да се наложи компенсаторна мярка и нейната степен.

НПОП третира по-благоклонно тези предприятия, при които продължаването на операциите няма вероятност да окаже значителен ефект върху конкурентната ситуация в ЕИП. Исландските органи предоставиха пазарно проучване на Sementsverksmiðjan hf. и на исландския пазар за цимент, който е единственият пазар, на който работи компанията. Според това проучване общият пазар за цимент в Исландия е ограничен поради малобройното население на страната. Две дружества оперират на циментовия пазар в Исландия: Sementsverksmiðjan hf. и Aalborg Portland Ísland hf. Докато първото произвежда и продава цимент и циментова шлага, второто внася цимент от Дания и го продава в Исландия. През 2002 г. потреблението на цимент в Исландия е общо около 122 899 тона⁽³⁴⁾. През 2002 г. потреблението на цимент в ЕС възлиза на 217,6 млн. Затова може да се смята, че исландският циментов пазар е пренебрежимо малък в рамките на ЕИП.

Освен това според разпоредбите на Раздел 16.1(3) на НПОП помощта за реструктуриране може да се смята за оправдана не само поради съображения, свързани със социалната или регионалната политика, но също и поради желателността да се поддържа конкурентна пазарна структура в случаи в които изчезването на фирми може да доведе до монополна или силно олигополна ситуация. Точно това би се случило в Исландия, ако Sementsverksmiðjan hf. изчезне от пазара, който най-вероятно би се превърнал в монополен пазар на цимент, зависещ от вноса от единствения друг конкурент на исландския пазар за цимент. Фактът, че пазарът на цимент в Исландия се характеризира или като монополен или като силно олигополен пазар от двама играчи, показва, че възможностите и атрактивността на този пазар за други играчи са много ограничени поради малкия му обем и възможности за развитие (в този дух са констатациите на пазарното проучване, споменато по-горе).

Затова Органът не смята за необходимо да изисква по-нататъшни мерки за ограничаване на присъствието на компанията на пазара.

3.4.3. Помощ, ограничена до минимум

В съответствие с разпоредбите на Раздел 16.3.2.2(г) на НПОП сумата и интензитетът на помощта трябва да бъдат ограничени до стриктния минимум, необходим, за да може да се предприеме реструктурирането в светлината на наличните финансови ресурси на компанията, нейните акционери или бизнес групата, към която принадлежи. От ползвателите на помощта се очаква да дадат значителен принос със собствени ресурси за изпълнение на плана за реструктуриране, включително и чрез продажба на активи, които не са от съществено значение за оцеляването на дружеството, или чрез външно финансиране при пазарни условия. За да се ограничи изкривяващият ефект, разпоредбите на Раздел 16.3.2.2(г) на НПОП изискват сумата на помощта или формата, в която се дава помощта, да бъдат такива, че да се избегне предоставянето на излишни пари на компанията, които биха могли да се използват за агресивни, изкривяващи пазара дейности, несвързани с процеса на реструктуриране.

⁽³⁴⁾ 38,215 тона цимент са внесени в Исландия и 84,684 тона са произведени в страната.

В съответствие с НПОП Органът ще проучи нивото на задълженията на компанията след реструктурирането, включително и след всякакво отлагане или намаляване на дълга ѝ. Органът също ще изследва дали някакви части от помощта отиват за финансиране на нова инвестиция, която не е съществено важна за възстановяването на жизнеността на дружеството. Във всички случаи трябва да бъде показано, че помощта ще се използва само за целите на възстановяване на жизнеспособността на дружеството и че няма да позволи на получателя по време на периода на реструктуриране да разшири производствения си капацитет, освен дотолкова доколкото това е съществено важно за възстановяване на жизнеността, без при това неоправдано да изкривява конкуренцията.

Основната част от реструктурирането на Sementsverksmiðjan hf. е продажбата на активите, които не са съществено важни за оцеляване на дружеството, като земя и сгради, както и акции и облигации в други предприятия, които компанията

можеше да продаде, за да получи пари, с които да изплати дълга си. Освен това дългът на компанията е изплатен във възможната степен и предоговорен, за да се улесни компанията да продължи да оперира. Реструктуриране на работната сила, производствените разходи и структури се финансират със собствени средства на компанията. Единствената интервенция на държавата е поемането на пенсионните задължения на Sementsverksmiðjan hf. на стойност, отговаряща на приблизително 425 млн. ISK. Това е смятано за *conditio sine qua non* от кредиторите на компанията, за да стане нейното реструктуриране изпълнимо. Затова Органът заключава, че помощта, предоставена от Хазната, е ограничена до необходимия минимум, тъй като тя е само за поемането от исландската държава на дълга на Sementsverksmiðjan hf. към Пенсионния фонд на държавните служители.

Реструктурирането на разходите може да бъде обобщено по следния начин:

а) предоговорени с кредиторите	10 811 853 ISK 2 648 904 ISK (сума за осъществяване на финансовото реструктуриране)
б) реструктуриране на работната ръка	19 098 479 ISK 2 702 963 ISK (сума за осъществяване на реструктурирането на работната ръка)
в) реструктуриране на производствените разходи и алтернативни източници на приходи	1 018 200 000 ISK
г) преоценка на активи	511 856 488 ISK

Органът смята, че участието на исландската държава в реструктурирането на Sementsverksmiðjan hf. чрез поемане на свързаните с пенсионното осигуряване задължения на компанията към Пенсионния фонд на държавните служители представлява фундаментален елемент за осъществяване на реструктурирането на Sementsverksmiðjan hf. Поемането от държавата на пенсионните задължения се е смятало от кредиторите на компанията за предварително условие за предоговаряне на всякакви други дългове и пасиви. Помощта, предоставена от държавата, е позволила на Sementsverksmiðjan hf. да се слобие с необходимите ресурси за финансиране на мерките за реструктуриране.

Макар че поемането на пенсионните задължения представлява разход не за Sementsverksmiðjan hf., а за държавата, този разход трябва да се включи в цялостната оценка на реструктурирането на Sementsverksmiðjan hf. Помощта е била нужна, за да се предприемат различните мерки за реструктуриране. Вземайки това предвид и с оглед на сумата на разходите, необходими, за да се възстанови жизнеността на Sementsverksmiðjan hf., Органът смята, че сумата на помощта в това реструктуриране е била сведена до изисквания минимум.

3.4.4. Помощ за реструктуриране в подпомагани области

В съответствие с Раздел 16.3.2.5 от НПОП Органът взема предвид потребностите на регионалното развитие, когато оценява помощ за реструктуриране в подпомагани области. В подпомагани области условията за разрешаване на помощ могат да бъдат по-малко строги по отношение особено изпълнението на компенсаторни мерки. Това обаче не означава, че Органът прилага разрешителен подход към помощ за реструктуриращи боледуващи фирми, разположени в подпомагани области, за да помогне на областта изкуствено да поддържа фирмите. Обратното, в интерес на региона е да развие колкото може по-скоро алтернативни дейности, които са жизнеспособни и устойчиви.

Заводът на Sementsverksmiðjan hf. е разположен в Акранес, в централно западния регион на Исландия. Тази област е обхваната от Регионалната карта за помощ на Исландия, одобрена от Органа с Решение № 253/01/COL от 8 август 2001 г. Областта се характеризира с безработица над средната за страната и обезлюдяване. Циментовият завод е в Акранес още от 1958 г. и представлява важен елемент за икономическия живот на областта. В град с население от около 5 500 жители затварянето на този завод би имало много отрицателен ефект, който би подсиллил процеса на обезлюдяване и общия социално-икономически спад.

3.4.5. Пълно изпълнение на плана за реструктуриране

В съответствие с разпоредбите на НПОП компанията трябва напълно да изпълни плана за реструктуриране, който е бил приет от Органа и трябва да изпълни всякакви други задължения, изложени в решението на Органа ⁽³⁵⁾. Органът ще разглежда всяко неизпълнение на плана или на другите задължения като злоупотреба с помощта.

По-долу е даден графикът, предвиден в плана за реструктуриране:

Мярка	Начало на реструктурирането	Приключване на реструктурирането
Мерки за финансово реструктуриране (предоговаряне и изплащане на дълговете към кредитни институции, поемане от държавата на пенсионните задължения)	септември 2003 г.	октомври 2003 г.
Реструктуриране на работната ръка (освобождаване на служители, предоговаряне с профсъюзите)	октомври 2003 г.	април 2004 г.
Реструктуриране на производствените разходи (предоговаряне на цените с доставчиците, алтернативни приходиизточници и намаляване на разходите)	октомври 2003 г.	декември 2004 г.

Планът за реструктуриране предвиждаше компанията да започне да генерира печалба след реструктурирането през юли 2005 г. Исландските органи информираха Органа, че Sementsverksmiðjan hf. е изпълнила плана за реструктуриране и е успяла да постигне равновесие на приходите и разходите през 2005 г. От юни 2003 г. до май 2004 г., Sementsverksmiðjan hf. е генерирала загуба от 83 млн. ISK, спрямо загубата от 250 млн. ISK, генерирана през 2002 г. От юни 2004 г. до май 2005 г. компанията е генерирала печалба от 22 млн. ISK.

На базата на тази информация изглежда, че планът за реструктуриране на Sementsverksmiðjan hf. е имал възможно най-кратката продължителност, успял е да възстанови жизнеността на фирмата в рамките на разумни срокове и следователно се е основавал на реалистични предположения за бъдещите оперативни условия.

3.4.6. Наблюдение и годишен доклад

Органът трябва да може да е сигурен, че планът за реструктуриране е правилно изпълнен. Това обикновено се постига чрез редовни доклади, представяни на Органа от съответната държавата от ЕАСТ. В разглеждания случай обаче реструктурирането вече е приключило с установяване на жизнеспособността на компанията. Няма останали за изпълнение мерки за реструктуриране, всички са приключени успешно. Затова в този случай няма необходимост да се докладва за изпълнението на плана за реструктуриране.

⁽³⁵⁾ По принцип планът за реструктуриране би трябвало да е представен в пълния му вариант заедно с уведомлението преди да се отпусне помощта. В настоящия случай планът не беше представен предварително, но главните елементи от него бяха положени преди да започне реструктурирането. Затова Органът смята, че той може да бъде одобрен по силата на НПОП.

3.5. УСЛОВИЕТО „ЕДИН ПЪТ, ЗА ПОСЛЕДЕН ПЪТ“

За да се предотврати несправедливо подпомагане на фирми, помощта за реструктуриране може да се предоставя само веднъж. Когато планираната помощ за реструктуриране се нотифицира пред Органа, Раздел 16.3.2.3 на НПОП изисква от държавата от ЕАСТ да конкретизира дали въпросното дружество е получавало вече в миналото помощ за реструктуриране, включително и помощ, отпускана преди влизането в сила на НПОП, както и всякаква ненотифицирана помощ.

Исландските органи заявиха, че условието „един път, за последен път“ е спазено. Освен това те заявиха, че компанията не е получавала преди никаква помощ и няма планове да ѝ се дава помощ в бъдеще.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Поради гореизброените причини Органът смята, че помощта, предоставена на Sementsverksmiðjan hf. във връзка с поемането от исландската държава на задълженията на компанията, свързани с пенсионното осигуряване, представлява помощ за реструктуриране и е съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП на базата на разпоредбите на НПОП, приложими по времето когато е предоставена помощта,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Поемането от държавата на пенсионните задължения на Sementsverksmiðjan hf. към Пенсионния фонд на държавните служители представлява помощ по смисъла на член 61, параграф 1 от Споразумението за ЕИП.

Член 2

Помощта, спомената в член 1, е съвместима с функционирането на Споразумението за ЕИП на базата на член 61, параграф 3, буква в) от Споразумението за ЕИП и във връзка с НПОП, приети от Органа през 1999 г.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Република Исландия.

Член 4

Само текстът на английски език е автентичен.

Съставено в Брюксел на 28 май 2008 година.

За Надзорния орган на ЕАСТ

Per SANDERUD
Председател

Kristján Andri STEFÁNSSON
Член на Колегията

РЕШЕНИЕ НА НАДЗОРНИЯ ОРГАН НА ЕАСТ

№ 405/08/COL

от 27 юни 2008 година

да закрие официалната процедура по разследване във връзка с Исландския фонд за жилищно финансиране (Icelandic Housing Financing Fund)**(Исландия)**НАДЗОРНИЯТ ОРГАН НА ЕАСТ ⁽¹⁾,

като има предвид, че:

като взе предвид Споразумението за създаване на Европейско икономическо пространство ⁽²⁾, и по-специално член 59, параграф 2 и членове 61—63 и Протокол № 26 от него,

като взе предвид Споразумението между държавите-членки на ЕАСТ относно създаване на Надзорен орган и Съд ⁽³⁾; и по-специално член 24 от него,

като взе предвид част I, член 1, параграф 2 и част II, член 4, параграф 4 и член 6 от Протокол 3 към Споразумението за надзор и съд ⁽⁴⁾,

като взе предвид Насоките на Органа ⁽⁵⁾ относно прилагането и тълкуването на членове 61 и 62 от Споразумението за ЕИП,

като взе предвид Решение № 195/04/COL на Органа относно разпоредбите за прилагане, посочени в част II, член 27 от Протокол 3 ⁽⁶⁾,

като взе предвид решението на Съда на ЕАСТ по съдебно дело E-9/04 относно отмяна на Решение № 213/04/COL относно Исландския фонд за жилищно финансиране ⁽⁷⁾,

като взе предвид Решение № 185/06/COL на Органа за откриване на официална процедура по разследване във връзка с Исландския фонд за жилищно финансиране ⁽⁸⁾,

като призова заинтересуваните страни да изложат коментарите си съгласно цитираните разпоредби и като взе предвид техните коментари,

⁽¹⁾ Наричан по-долу „Орган“.

⁽²⁾ Наричано по-долу „Споразумение за ЕИП“.

⁽³⁾ Наричано по-долу „Споразумение за надзор и съд (СНС)“.

⁽⁴⁾ Наричан по-долу „Протокол 3“.

⁽⁵⁾ Насоки относно прилагането и тълкуването на членове 61 и 62 от Споразумението за ЕИП и член 1 от Протокол 3 към Споразумението за надзор и съд, приети и издадени от Органа на 19 януари 1994 г., публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* (наричан по-долу ОВ L 231, 3.9.1994 г., стр. 1 и в притурка за ЕИП № 32 от същата дата). Насоките са с последно изменение от 19 декември 2007 г. По-нататък наричани „Насоки за държавните помощи“. Актуализираният вариант на Насоките за държавните помощи е публикуван на интернет страницата на Органа: <http://www.eftasurv.int/fieldsofwork/fieldstateaid/guidelines/>

⁽⁶⁾ Публикувано в ОВ L 139, 25.5.2006 г., стр. 37 и притурка за ЕИП № 26 от същата дата.

⁽⁷⁾ Решение на Съда от 7 април 2006 г., дело E-9/04 на Асоциацията на банкери и на дилърите на ценни книжа на Исландия срещу Надзорния орган на ЕАСТ (2006 г.), доклад на Съда на ЕАСТ, стр. 42.

⁽⁸⁾ Решение № 185/06/COL от 21 юни 2006 г. за откриване на официална процедура по разследване във връзка с Исландския фонд за жилищно финансиране (ОВ С 314, 21.12.2006 г., стр. 89, притурка за ЕИП № 63).

I. ФАКТИ

1. ПРОЦЕДУРА

С писмо от 20 ноември 2003 г. дипломатическата мисия на Исландия в Европейския съюз предаде писмо от Министерството на финансите на Исландия от същата дата, получено и заведено от Органа на 25 ноември 2003 г. (док. № 03-8227 А, в момента факт № 255584), исландските власти уведомиха, съгласно част I, член 1, параграф 3 от Протокол 3, за увеличение на максималното ниво на кредитиране от страна на Исландския фонд за жилищно финансиране (наричан по-долу HFF) до 90 % от покупната цена на жилището.

На 11 август 2004 г. Органът прие Решение № 213/04/COL. В това решение Органът констатира, без да открива официална процедура по разследване, че исландското законодателство, свързано с HFF, включва помощ за HFF, но че тази помощ е съвместима с правилата за държавна помощ, във връзка с член 59, параграф 2 от Споразумението за ЕИП.

Това решение се обжалва пред Съда на ЕАСТ от Асоциацията на банкери и на дилърите на ценни книжа на Исландия; асоциация, която след това се слива с други финансови и застрахователни асоциации, и която в момента действа под името Исландска асоциация за финансови услуги (наричана по-долу SFF). С решението от 7 април 2006 г. по съдебно дело E-9/04 Съдът на ЕАСТ приема жалбата и анулира Решение № 213/04/COL на Органа.

Тъй като въз основа на наличната информация Органът стига до предварителното заключение, че оспорваните мерки за помощ представляват нова помощ, на 21 юни 2006 г. той приема Решение № 185/06/COL за откриване на официална процедура по разследване във връзка със системата на HFF. Органът изпраща това решение на исландските власти с писмо от 21 юни 2006 г. (факт № 377864).

Решение № 185/06/COL е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* и притурката за ЕИП към него ⁽⁹⁾. Органът призова заинтересуваните страни да изложат коментарите си по това решение.

С писмо от 20 ноември 2006 г. на дипломатическата мисия на Исландия в Европейския съюз, получено и заведено от Органа на 21 ноември 2006 г., Органът получи коментарите на исландските власти по решението (факт № 399173).

⁽⁹⁾ Вж. бележка под линия 8.

С писмо от 24 ноември 2006 г. (факт № 399801) Органът предава коментарите, направени от исландските власти, на SFF и призовава SFF да изложи своите съображения по предадените коментари.

Органът получи допълнителни коментари от исландските власти в писмо на дипломатическата мисия на Исландия в Европейския съюз с дата 3 януари 2007 г., получено и заведено от Органа на 4 януари 2007 г. (факт № 405009).

С писмо от 31 януари 2007 г., получено и заведено от Органа на 2 февруари 2007 г. (факт № 408361), SFF отговори на писмото на Органа от 24 ноември 2006 г. и този отговор бе предаден на исландските власти на 5 февруари 2007 г. (факт № 408509).

С писмо от 28 февруари 2007 г., получено и заведено от Органа на 1 март 2007 г. (факт № 411962), SFF изрази коментарите си по Решение № 185/06/COL на Органа. Органът предаде тези коментари на исландските власти за коментар с писмо от 5 март 2007 г. (факт № 412290).

С писмо от 5 март 2007 г. на дипломатическата мисия на Исландия в Европейския съюз, получено и заведено от Органа на 9 март 2007 г. (факт № 412950), исландските власти отговарят на коментарите, изразени от SFF на 31 януари 2007 г.

С писмо от 4 април 2007 г. (факт № 415881) Органът поиска известни пояснения от исландските власти.

С писмо от 30 април 2007 г. на дипломатическата мисия на Исландия в Европейския съюз, получено и заведено от Органа на 30 април 2007 г. (факт № 419451), исландските власти отговарят на писмото на Органа от 5 март 2007 г.

С писмо от 14 юни 2007 г. на дипломатическата мисия на Исландия в Европейския съюз, получено и заведено от Органа на 14 юни 2007 г. (факт № 425255), исландските власти отговарят на писмото на Органа от 4 април 2007 г.

С електронно писмо от 21 август 2007 г. представители на исландските власти предоставят допълнителна информация (факт № 435379).

С писмо от 28 септември 2007 г. (факт № 442805) Органът поиска допълнителна информация от исландските власти относно държавните гаранции съгласно исландското законодателство. С писмо от 24 октомври 2007 г. на дипломатическата мисия на Исландия в Европейския съюз, получено и заведено от Органа на 25 октомври 2007 г. (факт № 448739), исландските власти отговарят на това искане.

Освен това случаят бе обсъден между представители на Органа и исландското правителство по време на няколко срещи, последната от които бе „пакетна среща“ на 29 октомври 2007 г. в Рейкявик.

С електронно писмо от 27 ноември 2007 г. юридическите представители на SFF представиха допълнителна информация относно разследването на HFF (факт № 454226).

Случаят бе обсъден с жалбоподателя по време на среща на 6 март 2008 г., след която жалбоподателят представи допълнителна информация с дата 28 март 2008 г. (факт № 471552).

С писмо от 15 април 2008 г. исландското правителство представи своите съображения по последните представени от жалбоподателя документи (факт № 473576).

2. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИСЛАНДСКИТЕ ПРАВИЛА, СВЪРЗАНИ С ЖИЛИЩНИЯ СЕКТОР

2.1. УВОД

В следващия раздел Органът описва ситуацията по отношение на жилищната система съгласно исландското законодателство. Описанието обхваща законодателството в момента на влизане в сила на Споразумението за ЕИП и очертава законодателните промени, които са влезли в сила на по-късен етап.

В раздел 3 се дава описание на правното основание съгласно исландското законодателство за всеки елемент от потенциалната държавна помощ, посочен в Решение № 185/06/COL, с което се открива официалната процедура по разследване. Разглеждат се действащите по време на влизането в сила на Споразумението за ЕИП правни разпоредби, както и законодателните промени.

2.2. ЖИЛИЩНА СИСТЕМА

2.2.1. Увод

През последните 50 години целта на публичната интервенция на исландския жилищен пазар е да се насърчи частната собственост на жилищата. През 1955 г. се поставя основата за систематично участие на държавата по отношение изготвянето на политиките в областта на жилищните въпроси и предоставянето на кредити за частни жилища. Държавната жилищна агенция (*Húsnaðisstofnun ríkisins*) се създава със Закон № 51/1980 и предоставя, *inter alia*, кредити при преференциални условия на купувачите на частни жилища.

През 1986 г. системата на жилищно кредитиране търпи определени промени, свързани, *inter alia*, с това, че пенсионните фондове осигуряват частично финансиране на системата. Обикновено исландските банки не осигуряват финансиране за частни жилища. Тъй като Държавната жилищна агенция отпуска жилищни кредити при лихви, по-ниски от пазарните, това води до значително увеличаване на търсенето, което от своя страна оказва натиск върху ресурсите на пенсионните фондове. С цел поправяне на тази ситуация и генериране на повече финансови ресурси за финансиране на жилищното строителство, през 1989 г. се въвежда система на жилищни облигации, която е описана подробно по-долу.

2.2.2. Закон № 97/1993 за Държавната жилищна агенция

2.2.2.1. Увод

По време на влизането в сила на Споразумението за ЕИП на 1 януари 1994 г. Държавната жилищна агенция се регулира от Закон № 97/1993 (*lög nr. 97/1993, um Húsnæðisstofnun ríkisins*). В действителност този закон е консолидиран вариант на Закон № 86/1988 със същото заглавие, който е бил предмет на множество изменения и допълнения⁽¹⁰⁾.

Съгласно член 1 от Закон № 97/1993 неговата цел е да съдейства за сигурността на исландските граждани по отношение на жилищата чрез предоставяне на кредити и чрез организацията на въпросите, свързани с жилищата и жилищното строителство. Освен това той трябва да насърчава равните права, що се отнася до жилищата, чрез осигуряването на средства с конкретната цел за увеличаване шансовете на хората за придобиване или наемане на жилища при поносими условия.

Съгласно разпоредбите на Закон № 97/1993 четири различни публични органа действат в жилищната система, а именно: Държавната жилищна агенция, Държавният жилищен съвет, Държавният фонд за строителство и Работническият жилищен фонд.

2.2.2.2. Държавна жилищна агенция и Държавен жилищен съвет

Правното основание за Държавната жилищна агенция е залегнало в член 2 от закона. Съгласно тази разпоредба агенцията е държавна институция, която е подчинена на отделен управителен съвет (Държавния жилищен съвет) в рамките на административните компетенции на министъра по социалните въпроси, който носи главната отговорност по въпроси, свързани с жилищната политика. Агенцията трябва да ръководи и осъществява функциите, свързани с жилищната политика, възложени от закона за публичните органи.

На министъра по социалните въпроси е разрешено да издаде наредба, с която определя по-подробно структурата на агенцията, вж. член 3 от закона. На министъра е разрешено също така да слее цялостното управление, дейност и човешки ресурси на две или повече направления, отдели или фондове, предвидени в закона. Разходите за дейността на Държавната жилищна агенция трябва да се поделят между фондовете, управлявани от Агенцията, с отчитане на обхвата на тяхната дейност и салдата по активите в края на финансовата година.

Държавната жилищна агенция се управлява от Държавен жилищен съвет (наричан по-долу „Съвет“), който се състои от седем членове, избрани от парламента след съответните парламентарни избори, вж. член 4 от закона. Съгласно член 5 от закона Съветът трябва да управлява финансите, операциите и другите дейности на Държавната жилищна агенция, Държавния фонд за строителство и Работническият жилищен фонд. Той също така трябва да осигури агенцията да извършва своята дейност в съответствие със съществуващото законодателство и административни разпоредби. Освен това на Съвета, *inter alia*, е възложена отговорността за разпределяне на средства за социални жилища между строителните предприемачи.

⁽¹⁰⁾ Консолидирането е извършено в съответствие със Закон № 61/1993 за изменение и допълнение на Закон № 86/1988 и влиза в сила на 12 август 1993 г.

Държавният жилищен съвет е упълномощен също така, след одобрение от министъра по социалните въпроси, да създава нови кредитни категории, вж. член 11, параграф 2. Допълнителни подробности относно кредитите са дадени в членове 12—15 от закона.

2.2.2.3. Държавен фонд за строителство

Ролята и задачата на Държавния фонд за строителство са посочени в член 8 от Закон № 97/1993. Според тази разпоредба фондът трябва да участва в кредитната дейност и транзакциите с жилищни облигации съгласно разпоредбите на закона и наредбите, създадени съгласно закона. Фондът също така отговаря за взетите и предоставени заеми по отношение на фонда или за които може да се вземе решение в бъдеще. Член 9 от закона предвижда как трябва да се финансира Държавният фонд за строителство:

- „1. Чрез възвръщаемост на собствения капитал на фонда, т.е. вноски, плащания на лихви и ценови индексации по предоставени кредити.
2. Чрез годишни вноски в държавното съкровище, както е предвидено в закона за бюджета.
3. Чрез продажбата на облигации на Фонда за безработица, пенсионните фондове според договореностите между Държавната жилищна агенция и фондовете и чрез други заеми, които могат да бъдат определени по-подробно в приложимия в момента план за инвестиции и кредити.“

Член 11 от закона позволява на Държавния фонд за строителство да отпуска кредити в следните категории, при условие че финансирането е отпуснато в бюджета му за съответната година:

- „1. Кредити за строителството на домове за възрастни хора и заведения за дневни грижи за деца и възрастни хора.
2. Специални кредити за хора със специални нужди.
3. Кредити или безвъзмездни помощи за технически иновации и други реформи в строителната промишленост.“

Всички кредити от Държавния фонд за строителство трябва да са изцяло индексирани, вж. член 16 от закона. Всеки кредит трябва да е гарантиран с първа или втора ипотека на жилището, за което е отпуснат. Освен това е позволено да се изисква предоставеният кредит или ипотека да не надвишава определен процент от покупната цена, оценката на имота или оценката за целите на застраховка срещу пожар.

2.2.2.4. Жилищни облигации

Както бе споменато по-горе, така наречената система на жилищни облигации е създадена през 1989 г. Съответно член 18 от Закон № 97/1993 упълномощава Държавния фонд за строителство да ръководи отделно направление „Жилищни облигации“, чиито финанси следва да са отделени от другите дейности на фонда. Съгласно член 19 от закона ролята на направлението „Жилищни облигации“ е:

- „а) да емитира категории търгуеми облигации от името на Държавния фонд за строителство, наричани по-долу жилищни облигации, съгласно условията, предвидени в този закон или чрез наредба;
- б) да разменя дългови инструменти, гарантирани с ипотека върху жилищни сгради във връзка с покупката на имоти, строителство на нови жилища или съществени допълнения или подобрения, или обновяване на използвани жилищни сгради [...];
- в) по всяко време да съдейства за продаваемостта на жилищните облигации на пазара.“

Системата на жилищни облигации не е традиционна система на ипотечни кредити, а система на размяна на облигации, което означава, че лицата, купуващи жилище, се обръщат към направление „Жилищни облигации“, за да емитират ипотечна облигация, която гарантира закупувания имот. Направление „Жилищни облигации“ след това купува тази облигация от лицето, купуващо жилище, и я заплаща чрез емитиране на жилищни облигации на продавача. След това тези жилищни облигации могат свободно да се търгуват на пазара на ценни книжа. Продавачът може да продаде облигациите на пазара на ценни книжа, да ги използва като платежно средство или да ги задържи.

Съгласно член 21 от закона на направление „Жилищни облигации“ е разрешено да начислява лихвен марж, за да покрива оперативните си разходи и очакваните загуби от непогасени кредити. Министърът по социалните въпроси трябва да определя нивото на лихвения марж по предложение на Държавния жилищен съвет.

Ипотечните инструменти, закупувани от направление „Жилищни облигации“, следва да се емитират с максимален срок на кредита от 25 години, вж. член 26 от закона. Съгласно член 27 тези ипотечни инструменти могат да се заменят за жилищни облигации в размер на максимум 75 % от разумната оценка за цената на имота. Министърът по социалните въпроси е упълномощен да определи максималния процент чрез наредба, с която може да определи по-висок процент за ново строителство и първа покупка на жилище. Съгласно член 29 от закона направление „Жилищни облигации“ трябва да съдейства за продаваемостта на жилищните облигации на пазара. За целта направлението следва да търси сътрудничеството на банки, пенсионни фондове и други участници на финансовия пазар. Освен това на Държавния фонд за строителство е разрешено да разполага с процент от своите средства за трансакции с жилищни облигации с цел подпомагане равновесието на пазара.

Самият закон не съдържа разпоредби относно лицата, които отговарят на условията за кредити по системата на жилищни облигации. Вместо това тези правила са залегнали в Наредба № 467/1991 относно направление „Жилищни облигации“ и трансакциите с жилищни облигации (*um húsbrefadeild og húsbrefavíðskipti*). Що се отнася до отпускането на кредити на предприятия, наредбата предвижда, че строителните предприемачи отговарят на условията за кредити от системата. Определението за строителен предприемач е: всяко признато юридическо лице,

което строи и продава завършени апартаменти в съответствие със съответния промишлен стандарт, вж. член 1 от наредбата. Правилата относно кредити за нови сгради са формулирани в член 10 от наредбата, а член 25 налага на предприемачите специално изискване, съгласно което те трябва да представят гаранция от финансова институция или община.

2.2.2.5. Работнически жилищен фонд

Ролята на Работническия жилищен фонд е да се грижи за предоставянето на кредити за социални жилища, с цел задоволяване на нуждите от жилища на хората, които се нуждаят от специална помощ, вж. член 47 от закона. Член 48 се отнася за финансирането на Работническия жилищен фонд, което се постига, както следва:

- „а) чрез възвръщаемост на собствения капитал на фонда, т.е. вноски, плащания на лихви и ценови индексации по предоставени кредити;
- б) чрез периодични годишни вноски към държавното съкровище, както е предвидено в закона за бюджета;
- в) чрез заеми от общини за Държавната жилищна агенция, вж. член 42;
- г) чрез продажбата на облигации на пенсионни фондове съгласно договореностите между Държавната жилищна агенция и пенсионните фондове;
- д) чрез специални заеми, периодично предвиждани в плановете за инвестиции и кредити, когато средствата на разположение съгласно букви а)–г) не са достатъчни за планираното строителство.“

Кредитните категории на Работническия жилищен фонд са изброени в член 50 от закона и са следните:

1. Кредити за лизинг на социални жилища (за 90 % от покупната цена).
2. Кредити за частни социални жилища (за 90 % от покупната цена).
3. Кредити за наемани социални жилища (за 90 % от покупната цена).
4. Кредити за лизинг на обикновени жилища (за 70 % и 20 % от покупната цена). [...]

Държавният жилищен съвет отпуска кредити за социални жилища от Работническия жилищен фонд, вж. член 52 от закона. Кредитът може да е до 90 % от разходите за строителство или от покупната цена, но да не надвишава 90 % от одобрената от Държавния жилищен съвет разходна/ценова основа минус 3,5 % специална вноска на общините за всеки апартамент — социално жилище, вж. член 42, параграф 2 от закона⁽¹¹⁾. Що се отнася до правото на социална помощ, член 64 от закона гласи, че правото на кредити за частни социални жилища е ограничено до лицата, отговарящи на следните условия:

⁽¹¹⁾ Глава VIII от Закон № 97/1993 предвижда правилата относно жилищни кооперации. Тези правила не се прехвърлят в Жилищния закон от 1998 г. Понастоящем жилищните кооперации се регулират с отделен Закон № 66/2003. Що се отнася до правото на тези кооперации на кредити от Фонда за жилищно финансиране, то се регулира от разпоредбите на глава VIII от Жилищния закон, вж. член 5, буква г) от Закон № 66/2003.

„а) да не притежават вече апартамент или подобен актив под друга форма;

б) да имат среден доход през последните три години преди отпускането в размер, не по-голям от [...]. Тези тавани на дохода се определят от Държавния жилищен съвет в началото на всяка година [...];

в) да покажат платежоспособност, която се оценява от общинския комитет по жилищна политика [...].“

Член 65 предвижда, че лицата, които кандидатстват за апартаменти под наем, трябва да отговарят на условията, посочени в букви а) и б).

Собственикът на апартамент — социално жилище, който възнамерява да продаде този апартамент, трябва да уведоми комитета по жилищна политика или друг предприемач за тези намерения, вж. член 85 от закона. Предприемачът трябва да закупи апартамента и да го препродаде в съответствие със закона и наредбите, създадени съгласно закона. След закупуването на апартамент на неговия продавач следва да се възстанови вноската, която е направил при покупката на апартамента, и вноските, които е платил по кредита от Работническият жилищен фонд, от датата на сключване на договора за покупка. Член 86 възлага на общините задачата за изчисляване продажната цена на социалните жилища.

2.2.3. Жилищен закон № 44/1998

2.2.3.1. Увод — основни промени

Жилищният закон № 44/1998 влиза в сила на 1 януари 1999 г. С този закон се създава Фондът за жилищно финансиране. По същото време се отменя гореспоменатият Закон № 97/1993 за Държавната жилищна агенция. Съгласно член 1 от Жилищния закон целта на закона е да съдейства за сигурността и равните права на исландските граждани по отношение на жилищата чрез предоставяне на кредити и чрез организацията на въпросите, свързани с жилищата, и че средства се осигуряват с конкретната цел да се увеличат шансовете на хората за придобиване или наемане на жилища при поносими условия. С други думи, целта на закона напълно съответства на целта, посочена в горесцитирания член 1 от предишния Закон № 97/1993.

В проектозакона, който впоследствие става Жилищен закон, основните изменения и допълнения са описани по следния начин:

„Основните промени, съдържащи се в проектозакона, се отнасят до системата на социалните жилища. Главната промяна, която се предлага, е, че изграждането и закупуването на частни апартаменти — социални жилища, ще се прекрати и вместо това ще се създаде нова социална система за кредитиране. Настоящите разпоредби относно изграждането на апартаменти под наем ще останат, но се предлага отмяна на членовете относно лизинга. Освен

гореспоменатия законопроект, за строителните и жилищни кооперации ще има отделен законопроект.

В други отношения основните промени в законопроекта могат да бъдат обобщени по-просто в три тели. Първо, те се отнасят до социалните помощи. Второ, участието на общините в тези помощи и, трето, промени, касаещи организационната структура, свързана с жилищните въпроси.“⁽¹²⁾

Когато министърът по социалните въпроси внесе проектозакона в парламента, той обяснява основните законодателни промени, предвидени съгласно новия законопроект, по следния начин:

„Основните пунктове са, както следва:

Държавната жилищна агенция се закрива.

Държавният фонд за строителство и Работническият жилищен фонд се сливат във Фонд за жилищно финансиране, а активите на Държавната жилищна агенция също стават част от фонда. [...]

Системата на жилищните облигации остава непроменена, що се отнася до трансакциите с недвижими имоти на основния пазар. Фондът за жилищно финансиране с времето ще започне да се самоиздържа. В тази връзка се предполага, че старите заеми, взети от фонда, ще се реструктурират. С реструктурирането ще стане възможно постигането на значително по-добри лихви от ползваните от фондовете за строителство днес. Този фонд ще бъде много силен. Той ще има капитал 26 милиарда исландски крони и достъп до най-добрите лихвени проценти.“⁽¹³⁾

2.2.3.2. Институционална структура

Фондът за жилищно финансиране е независима държавна институция, която е подчинена на отделен управителен съвет в рамките на административните компетенции на министъра по социалните въпроси, вж. член 4 от Жилищния закон. Фондът заменя предишната Държавна жилищна агенция. Съгласно член 7 министърът назначава петчленен управителен съвет на фонда с четиригодишен мандат. Член 8 предвижда управителният съвет да наема генерален директор, който отговаря за ежедневната дейност на фонда, наемането на служители и т.н.

Както е описано по-горе, Жилищният закон закрива Държавния фонд за строителство и Работническият жилищен фонд. Фондовете трябва да се слят и закрийт с влизането в сила на закона. От същата дата Фондът за жилищно финансиране поема функциите, правата, активите, пасивите и задълженията на двата фонда, вж. член 53 от закона. Правата и привилегиите, дадени им от закона, се прилагат за Фонда за жилищно финансиране. Фондът за жилищно финансиране поема също така всички права и задължения, свързани с дълговите сертификати, притежавани от Държавния фонд за строителство и Работническият жилищен фонд, и заема тяхното място в съдебни процеси срещу тях или водени от тяхно име.

⁽¹²⁾ Неофициален превод на Органа. Оригиналния текст на исландски език може да намерите на адрес <http://www.althingi.is/alttext/122/s/0877.html>

⁽¹³⁾ Неофициален превод на Органа. Оригиналния текст на исландски език може да намерите на адрес <http://www.althingi.is/alttext/122/03/r06115030.shtml>

Задачите, възложени на Фонда за жилишно финансиране със закон, са изброени в член 9 от Жилищния закон и включват:

- „1. Отпускане на кредити и администриране на трансакции с жилищни облигации в съответствие с разпоредбите на този закон.
2. Отпускане на кредити на общини, компании и асоциации за строителство и закупуване на жилища. [...]“

Както и в случая с Държавния фонд за строителство и Работническия сграден фонд съгласно предишния Закон № 97/1993, Фондът за жилишно финансиране се финансира чрез 1. възвръщаемост на собствения капитал, и 2. емитиране и продажба на облигации, вж. член 10 от Жилищния закон. Но за разлика от системата, предвидена в Закон № 97/1993 относно финансиране чрез преки вноски от държавното съкровище, тази практика не продължава в Жилищния закон.

Съгласно член 11 от Жилищния закон Фондът за жилишно финансиране запазва и реализира възвръщаемост на поверените му средства. След получаване на одобрение от страна на министъра по социалните въпроси фондът може да вземе решение да повери на други съхранението отчасти или изцяло на своите активи. Внимава се фондът по всяко време да притежава достатъчно ликвидни средства за посрещане на своите задължения.

2.2.3.3. Кредитни категории

2.2.3.3.1. Три вида кредити

Член 15 от Жилищния закон предвижда три категории кредити, отпуснати от Фонда за жилишно финансиране⁽¹⁴⁾. Категориите са:

- основни кредити съгласно глава VI от Закона за строителство и закупуване на жилища,
- допълнителни кредити на физически лица съгласно глава VII от Закона за строителство и закупуване на жилища,
- кредити за жилища под наем на общини, асоциации и компании съгласно глава VIII от Закона за строителство или закупуване на жилища за отдаване под наем.

Съгласно член 16, параграф 1 на фонда е позволено да създава нови категории кредити след одобрение на министъра по социалните въпроси.

2.2.3.3.2. Основни кредити

Жилищният закон продължава системата с основни жилищни кредити, въведена през 1989 г. чрез системата на жилищни облигации и прилагана също съгласно Закон № 97/1993.

⁽¹⁴⁾ Както е описано по-долу, една от категориите — допълнителните кредити — е отменена със Закон № 120/2004, вж. 2.2.3.4.2.

Новият закон не въвежда промени във връзка с тази кредитна категория. С цел администриране на основни кредити Фондът за жилишно финансиране ръководи направление „Жилищни облигации“, както преди това Държавната жилищна агенция ръководи подобно направление, чиито финанси следва да са отделени от другите дейности на фонда, вж. член 17 от Жилищния закон⁽¹⁵⁾.

Направление „Жилищни облигации“ трябва:

- „1. Да емитира категории търгуеми жилищни облигации от името на Фонда за жилишно финансиране съгласно условията, предвидени в този закон или чрез наредба.
2. Да обменя дългови инструменти, гарантирани чрез ипотека и жилищни облигации.
3. Да съдейства за продаваемостта на жилищните облигации на пазара. [...]“

Ипотечната облигация трябва да бъде индексно свързана и да има същите кредитни условия като жилищните облигации, които се заменят за ипотечната облигация, плюс лихвен марж, вж. член 19 от закона. Този марж може да бъде определян така, че да покрива оперативните разходи и очакваните загуби от непогасени кредити на направление „Жилищни облигации“, вж. член 28 от закона. Министърът по социалните въпроси трябва да определя нивото на лихвения марж по предложение на управителния съвет на Фонда за жилишно финансиране.

Ипотечните инструменти и жилищните облигации могат да се разменят за сума, която не надвишава 70 % от оценката за стойността на имота, ако собственикът строи или закупува първо жилище, и 65 % от стойността във всички останали случаи, вж. член 19 от закона; с други думи, има намаление на предишния таван от 75 % от оценката за цената, предвиден в горесцитирания член 27 от предишния Закон № 97/1993. На министъра по социалните въпроси е разрешено да определи в наредба максималния брой ипотечни инструменти, закупвани от направление „Жилищни облигации“, за всеки имот. Съгласно член 21 от закона максималният срок на кредита на ипотечни инструменти, закупвани от направление „Жилищни облигации“, е 40 години. Допълнителни правила относно жилищните облигации са предвидени в Наредба № 7/1999 относно направление „Жилищни облигации“ и трансакциите с жилищни облигации (*um húsbrefadeild og húsbrefaviðskipti*).

Що се отнася до отпускането на кредити на строителни предприемачи, правилата в тази наредба са същите като предвидените в предишната Наредба № 467/1991 със същото заглавие, прилагана съгласно предишния закон⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁵⁾ Със Закон № 57/2004 разпоредбите, свързани с жилищните облигации, са отменени, след като фондът започва да отпуска кредити в брой, вж. 2.2.3.4.1.

⁽¹⁶⁾ Вж. 2.2.2.4 по-горе.

Както може да се види от горесцитираното, системата за размяна на жилищни облигации остава същата след влизането в сила на Жилищния закон. На направление „Жилищни облигации“ на Фонда за жилищно финансиране са възложени същите функции като тези, които същото направление осъществява в Държавната жилищна агенция, вж. член 19 от Закон № 97/1993 и член 17 от Жилищния закон, и двата цитирани по-горе. Това се подкрепя и от коментарите към глава VI от проектозакона, превърнал се в Жилищен закон, че главата съдържа реално аналогични разпоредби като глава IV от Закон № 97/1993 ⁽¹⁷⁾.

2.2.3.3.3. Допълнителни кредити

С Жилищния закон към жилищната система се добавя нова кредитна категория за хора с ниски доходи, наречена допълнителни кредити. Тези кредити може да се отпускат в допълнение към основните кредити, замествайки няколко социални кредита, отпускани съгласно Закон № 97/1993, които впоследствие са отменени ⁽¹⁸⁾. Съгласно член 30, след искане на един общински комитет по жилищна политика, Фондът за жилищно финансиране може да отпусне на физически лица, които имат право на основен кредит за закупуване на апартамент, допълнителни кредити, които да покриват 25 % от оценката за стойността на апартамента. Както и в случая на социалните кредити, съгласно предишната система в Закон № 97/1993 преди създаването на Фонда за жилищно финансиране, общо отпуснатите кредити от Фонда за жилищно финансиране (основен и допълнителен кредит) никога не могат да надвишават 90 % от оценката за стойността на апартамента.

Министърът по социалните въпроси трябва да изготви наредба, с която допълнително се разписват изискванията за отпускане на допълнителни кредити. За отпускането на тези кредити трябва да се разглеждат следните критерии: големина на семейството, активи, доходи, размер на апартамента и тип жилище. Министърът по социалните въпроси издава Наредба № 783/1998 относно допълнителните кредити, която детализира условията, на които трябва да отговарят кандидатите, за да имат право на допълнителни кредити. Членове 5 и 6 от наредбата предвиждат, че кандидатът не може да надхвърля определени прагове, що се отнася до активи и доходи, за да отговаря на условията за допълнителен кредит ⁽¹⁹⁾. Член 8 гласи, че кандидатът трябва да премине през оценка за платежоспособност. Член 4 гласи, че на общините е позволено да създават допълнителни насоки за комитетите по жилищна политика, които те трябва да имат предвид. Тези материали могат да съдържат текущото жилищно състояние, състоянието и вида на настоящото жилище и големината на семейството, както и здравните условия ⁽²⁰⁾. Следователно основните

критерии за определяне дали дадено лице отговаря на условията за „социални“ кредити продължават да са липса на активи и ниски доходи, аналогично на правилата, действащи преди влизането в сила на Жилищния закон.

За разлика от предишните правила, предвидени в Закон № 97/1993, Жилищният закон не съдържа разпоредби за кредити за така наречените социални жилища на лизинг. Освен това Жилищният закон не съдържа никакви разпоредби, свързани с продажбата на апартаменти — социални жилища, тъй като те могат да се продават на основния пазар съгласно условията, предвидени в член 32 от Жилищния закон.

2.2.3.3.4. Апартаменти под наем

Третата кредитна категория, кредити за апартаменти под наем, се регулира от глава VIII от Жилищния закон. Съгласно член 33 Фондът за жилищно финансиране може да отпусне кредити за строителство или закупуване на жилища, предназначени за отдаване под наем на общини, асоциации или компании, които имат задачата да построят, притежават и управляват такива жилища. Кредити могат да бъдат отпускани в размер до 90 % от разходите за строителство или покупната цена, но да не надвишават 90 % от одобрената от управителния съвет на фонда разходна/ценова основа, вж. член 36 от закона. Съгласно член 37 от закона правото на жилище под наем зависи от социалното положение на кандидата и дали доходите и активите на кандидата попадат в рамките, разписани по-подробно в наредба, издадена от министъра по социалните въпроси.

В общите коментари към глава VIII от законопроекта към Жилищния закон се заявява, че по отношение на този вид кредити в по-голямата си част ще продължат да се прилагат правилата, залегнали в предишния Закон № 97/1993 ⁽²¹⁾. Съответно тази кредитна категория е по същество същата като предвидената в правилата относно Работническия жилищен фонд. Максималният кредит за тази кредитна категория е 90 % от разходите за строителство или покупната цена съгласно условията на Жилищния закон и на Закон № 97/1993. Също така правото на тези апартаменти под наем се основава на критериите за социални нужди, като липса на активи и ниски доходи.

2.2.3.4. Изменения и допълнения, направени през 2004 г.

2.2.3.4.1. Закон № 57/2004

През 2004 г. влизат в сила два закона за изменение и допълнение на Жилищния закон — Закон № 57/2004 и Закон № 120/2004. Закон № 57/2004, който влиза в сила на 1 юли 2004 г., отменя системата за размяна на жилищни облигации. Вместо това основните кредити, предоставяни от Фонда за жилищно финансиране, се изплащат в брой. Основната цел на промените се описва по следния начин в законопроекта:

⁽¹⁷⁾ <http://www.althingi.is/alttext/122/s/0877.html>

⁽¹⁸⁾ Тези допълнителни кредити са отменени със закон № 120/2004, вж. раздел 2.2.3.4.2 по-долу.

⁽¹⁹⁾ Физическото лице не може да печели повече от 1 620 000 исландски крони и да има активи, надвишаващи 1 900 000 исландски крони. Тези цифри следва да се коригират ежегодно.

⁽²⁰⁾ Що се отнася до загубите, които Фондът за жилищно финансиране може да понесе при предоставянето на тези допълнителни кредити, член 43 от Жилищния закон предвижда, че общините следва да притежават и оперират с така наречен резервен фонд, администриран от Фонда за жилищно финансиране. Съгласно член 44 резервният фонд компенсира Фонда за жилищно финансиране за загубите, които има по допълнителните кредити. Член 45 предвижда, че общините следва първоначално да платят вноска в размер на 5 % от всеки допълнителен кредит, отпуснат в общината.

⁽²¹⁾ <http://www.althingi.is/alttext/122/s/0877.html>

„Внесенят тук законопроект има за цел да осигури на исландските граждани по-благоприятни жилищни кредити чрез Фонда за жилищно финансиране с по-евтино финансиране на основния кредитен пазар. Тази цел се постига чрез реорганизиране на емитирането на облигации от Фонда за жилищно финансиране, което ще повиши ефикасността на финансирането и ще отстрани основните недостатъци при настоящото емитиране [...]“⁽²²⁾

След измененията и допълненията член 19 от Жилищния закон гласи:

„Кредитите, отпускани от Фонда за жилищно финансиране, се изплащат в брой. Преди изплащането на кредита кредитополучателят емитира ипотечен инструмент на кредитополучателя и официално го записва. Всяка ипотека на кредитополучател се индексира ценово с индекса на потребителските цени, вж. Закон за индекса на потребителските цени, и носи лихва, както е предвидено в член 21.“

Втора и трета алинея от член 10 от закона относно финансирането на фонда са изменени и допълнени, за да съответстват на отмяната на системата на жилищни облигации:

„Фондът за жилищно финансиране финансира поверените му от този закон задачи по следния начин:

1. Чрез възвръщаемост на собствения капитал на фонда, т.е. вноски, плащания на лихви и ценови индексации по предоставени кредити.
2. Чрез емитиране и продажба на HFF облигации и чрез вземане на заеми, както е предвидено в закона за бюджета в даден момент.
3. Чрез такси за обслужване, предвидени в член 49.“

Въпреки че таксите за обслужване преди не бяха включени в член 10 като средство за финансиране, цитираният член 49 е част от закона от влизането му в сила и не е променян. С член 5 от Закон № 57/2004 се прибавят два нови параграфа към член 11 от Жилищния закон относно управлението на активите и пасивите:

„Фондът за жилищно финансиране поддържа приходите и разходите си балансирани и изготвя предварителни планове в това отношение. За целта фондът създава система за управление на риска.“

Фондът за жилищно финансиране може да извършва търговия със своите собствени финансиращи облигации и други ценни книжа. След получаване становището на управителния съвет на фонда и органа за финансов надзор министърът чрез наредба издава разпоредби относно критериите за риск на фонда, управлението на риска, вътрешния контрол и търговията му с ценни книжа.“

Още няколко изменения и допълнения се правят със Закон № 57/2004. Те са свързани най-вече с въпроси, които могат да бъдат определени като технически промени, свързани с

⁽²²⁾ Неофициален превод на Органа.

отмяната на системата за размяна на облигации, вж. членове 9—20 от закона за изменение и допълнение. Този закон не променя нищо относно естеството на основните кредити или по отношение на лицата, които отговарят на условията за тяхното получаване.

2.2.3.4.2. Закон № 120/2004

Със Закон № 120/2004, който влиза в сила на 3 декември 2004 г., таванът на основните кредити, отпускани от Фонда за жилищно финансиране, се вдига на 90 % от оценката за стойността на имота от предишната максимална стойност — 70 %, и министърът по социалните въпроси получава правомощия да променя този размер чрез административна наредба, вж. член 19 от Жилищния закон. Освен това, като следствие от вдигането на тавана за основните кредити, глава VII от закона относно допълнителните кредити се отменя. В коментарите към член 4 от проектозакона, който отменя глава VII от Жилищния закон относно допълнителните кредити, *inter alia*, се дават следните обяснения:

„Ако проектозаконът стане закон, всички купувачи на имоти ще имат възможност за 90 % кредити и следователно вече не съществува необходимост от допълнителни кредити. Лихвеният процент по допълнителните кредити през първата половина на 2004 г. е 5,3 %, или значително по-висок от лихвата по основните кредити след измененията и допълненията относно емитирането на облигации на Фонда за жилищно финансиране, които влязоха в сила на 1 юли 2004 г. От септември допълнителните кредити са със същата лихва като основните кредити. Тази промяна е в резултат от съществено по-добрите условия за купувачите с малко активи и ниски доходи. Следователно при сегашните обстоятелства няма причина да се предвижда отделна кредитна категория за тази група.“⁽²³⁾

Министърът по социалните въпроси се възползва от компетенциите, дадени му с горния закон. Максималният таван е намален на 80 %, а след това вдигнат отново на 90 %, но след това пак намален на 80 %, както е и понастоящем⁽²⁴⁾.

3. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ СЪГЛАСНО ИСЛАНДСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ЗА ПРЕДПОЛАГАЕМИ ЕЛЕМЕНТИ НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

В своето решение за откриване на официална процедура по разследване Органът идентифицира следните пет предполагаеми мерки за държавна помощ:

- държавна гаранция,
- освобождаване от данък върху доходите и данък сгради,
- помощ за лихви,
- неплащане на дивиденди,
- HFF не подлежи на изискванията за капиталова адекватност и правилата за минимален коефициент на платежоспособност.

⁽²³⁾ Неофициален превод на Органа. Оригиналният текст на исландски език може да намерите на адрес: <http://www.althingi.is/alttext/131/s/0223.html>

⁽²⁴⁾ Вж. Наредба № 540/2006, последно изменена с Наредба 587/2007. Наредбата също така предвижда и номинален таван на кредита, който понастоящем е 18 милиона исландски крони.

3.1. ДЪРЖАВНА ГАРАНЦИЯ

Фондът за жилищно финансиране е държавна институция, регулирана от публичното право, вж. член 4 от Жилищния закон № 44/1998 и сравни с член 2 от предишния Закон № 97/1993. Като такъв, съгласно общоприетите неписани правила на исландското публично право, приложими за всички държавни институции, той се ползва с държавна гаранция за всички свои задължения.

Този неписан принцип на исландското право съществува преди влизането в сила на Споразумението за ЕИП. В общите коментари към проектозакона, който става Закон № 121/1997 за държавните гаранции (*lög um ríkisábyrgðir*), се казва следното: „Това се основава на недвусмисленото правило на исландското право, че държавата отговаря за задълженията на своите институции и предприятия, освен ако гаранцията е ограничена с изрична законова разпоредба [...] или отговорността на държавата в дружество с ограничена отговорност е ограничена до вноската в дяловия капитал.“⁽²⁵⁾ Гаранцията е приложима за всички държавни институции, независимо кога са създадени, независимо от тяхната дейност или промените в тази дейност. Следователно се е прилагала за предишната Държавна жилищна агенция и трите други органа, извършващи дейност по финансиране на жилища преди влизането в сила на Жилищния закон.

3.2. ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ДАНЪК ВЪРХУ ДОХОДИТЕ И ДАНЪК СГРАДИ

В решението за откриване на процедурата Органът идентифицира като втора потенциална мярка за държавна помощ освобождаването от данък върху доходите и данък сгради, което ползва HFF.

Държавното съкровище, всички държавни институции и всички държавни предприятия, за които държавата носи неограничена отговорност много преди влизането в сила на Споразумението за ЕИП, са освободени от данък върху доходите и данък сгради, вж. сега член 4, параграф 1 от Закона за доходите № 90/2003. Това общо освобождаване от данъци се прилага за Фонда за жилищно финансиране по силата на това, че е държавна институция.

Правното основание за освобождаването от данъци по време на влизането в сила на Споразумението за ЕИП е формулирано в член 4, параграф 1 от Закон № 75/1981 за данък върху доходите и данък сгради. Настоящият закон за данък върху доходите е консолидиран вариант на Закон № 75/1981 за данък върху доходите и данък сгради. Следователно предшествениците на Фонда за жилищно финансиране също са попадали в приложното поле на това освобождаване от данъци.

Що се отнася до данък сгради, той е отменен, *erga omnes*, със Закон № 129/2004 и е начисляван последно върху активи в

края на 2005 г. До приемането на Закон № 129/2004 член 4, параграф 1 от Закон № 90/2003 освобождава гореспоменатите институции от плащането и на данък сгради. Следователно предшествениците на Фонда за жилищно финансиране също са попадали в приложното поле на това освобождаване от данъци.

3.3. ПОМОЩ ЗА ЛИХВИ

В решението за откриване на процедурата Органът идентифицира като трета потенциална мярка за държавна помощ помощта за лихви (която в действителност съответства на преки бюджетни вноски за HFF), за да покрива задължения в резултат от отпускане на кредити при лихви, по-ниски от пазарните, за изграждането на социални жилища за отдаване под наем.

Една от кредитните категории на Работническия жилищен фонд е кредити за социални жилища под наем, вж. член 50 от Закон № 97/1993, цитиран по-горе. Глава VIII от Жилищния закон предвижда сегашните правила относно кредити за апартаменти — социални жилища под наем, и, както е цитирано по-горе, в по-голямата си част те са същите като прилаганите преди това. Следователно на Държавната жилищна агенция чрез Работническия жилищен фонд и съответно на HFF е възложена задачата да предоставят тази категория кредити.

Както бе споменато по-горе, един от начините за финансиране на Работническия жилищен фонд са преките бюджетни вноски, вж. член 48 от Закон № 97/1993. Целта на тези вноски е частично да покриват оперативните разходи на фонда, включително тези, свързани с апартаменти — социални жилища под наем. Лихвеният процент за тази кредитна категория се определя ежегодно от правителството, вж. член 52 от закона.

Що се отнася до положението след влизането в сила на Жилищния закон, член IX от Жилищния закон, приет през 1998 г., предвижда, че до края на 2000 г. кредитите за апартаменти — социални жилища под наем, ще продължат да бъдат отпускани при същите лихви, приложими по това време.

На 21 август 2001 г. министърът по социалните въпроси и министърът на финансите сключват специално споразумение, което предвижда субсидиран лихвен процент за тази кредитна категория по отношение на 400 апартамента под наем всяка година⁽²⁶⁾. На 26 септември 2005 г. министрите сключват ново споразумение, с което се коригира вноската за HFF с оглед намаляването на лихвените проценти и увеличаването на максималната вноска за всеки апартамент. Съгласно тези споразумения HFF ще получава бюджетна вноска за загубите, които понася, свързани с тази кредитна категория, до размера, предвиден в споразуменията.

⁽²⁵⁾ Неофициален превод на Органа. Оригиналният текст на исландски език може да намерите на адрес: <http://www.althingi.is/alttext/122/s/0099.html>

⁽²⁶⁾ Писмо на исландското правителство от 3 януари 2007 г., стр. 10.

3.4. НЕПЛАЩАНЕ НА ДИВИДЕНТИ

В решението за откриване на процедурата Органът идентифицира като четвърта потенциална мярка за държавна помощ факта, че от HFF не се изисква да плаща никакви дивиденди на държавата. Това е в резултат от общоприетите принципи на исландското публично право, което не изисква държавни институции, организирани като HFF, да плащат дивиденди⁽²⁷⁾. Този принцип съществува като такъв преди влизането в сила на Споразумението за ЕИП и следователно правното положение на предшествениците на HFF е било същото.

Този общоприет принцип, *inter alia*, е отражение на факта, че целта на тези институции не е реализирането на печалба, а предоставянето на услуги, които парламентът е решил, че трябва да бъдат поети от държавата. Съгласно исландското публично право, за да налага такса за своите услуги, държавната институция трябва да има правно основание, а таксата не може да надвишава разходите за предоставянето им⁽²⁸⁾. Когато на държавна институция е разрешено със закон да налага такса, по-висока от разходите, или, например в случая с HFF, да реализира възвръщаемост на средствата, които съхранява, вж. член 11 от Жилищния закон, за да плаща институцията дивиденди на исландската държава, е необходимо отделно правно основание.

Това разбиране на исландското право е потвърдено в писмото на исландското правителство от 15 април 2008 г., в което се заявява следното: „В съответствие със Закон № 88/1997 за финансовата отчетност на правителството общоприета практика е от публичноправните субекти да се изисква да реализират печалба, единствено ако са задължени със закон да правят това. Освен това се изисква правно основание, ако от публичноправен субект се изисква да плаща дивиденди. Ако публичноправен субект реализира печалби, той внася нормален дял от печалбите като дивидент в държавното съкровище, както е предвидено в член 42 от Закон № 88/1997. Публичноправните субекти, които плащат дивиденди, като например Landsvirkjun, имат специално правно задължение да правят това. Това може да се види в член 4 от Закон № 42/1983 за Landsvirkjun. Следователно не съществува общоприета правна разпоредба, която да изисква от публичноправните субекти да плащат дивидент.“

Нито жилищният закон, нито пък Закон № 97/1993 съдържат правна разпоредба, която изисква HFF или неговите предшественици да плащат дивиденди. Следователно в това отношение HFF винаги е бил регулиран от споменатия общоприет принцип на исландското публично право.

3.5. HFF НЕ ПОДЛЕЖИ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА КАПИТАЛОВА АДЕКВАТНОСТ И ПРАВИЛАТА ЗА МИНИМАЛЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ

Законът, цитиран в глава II, точка 14 от приложение IX към Споразумението за ЕИП (Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. относно предпри-

емането и осъществяването на дейност на кредитни институции⁽²⁹⁾, с измененията, наричана по-долу „Банкова директива“), формулира изискванията за капиталова адекватност и правилата за минимален коефициент на платежоспособност, приложими за кредитните институции в държавите-членки на ЕС и ЕАСТ. Член 2, параграф 3 от директивата съдържа списък на институциите, освободени от прилагането на разпоредбите на Банковата директива. В решението на Съвместния комитет на ЕИП този списък е разширен, *inter alia*, добавяйки „Byggingarsjóðir ríkisins“ в Исландия (буквално преведено „Строителните фондове на държавата“⁽³⁰⁾). Този термин обхваща Държавния фонд за строителство и Работническия жилищен фонд, които, както бе описано по-горе, се сливат и поглъщат от HFF, вж. член 53 от Жилищния закон. Съответно член 116 от Закон № 161/2002 за финансовите институции (*lög um fjármálafyrirtæki*) освобождава HFF от прилагането на закона, който е сред мерките, прилагащи директивата в исландското законодателство.

4. КОМЕНТАРИ ОТ ИСЛАНДСКИТЕ ВЛАСТИ

В своите писма от 20 ноември 2006 г. и 15 април 2008 г. исландското правителство твърди, че системата на HFF трябва да се разглежда като съществуваща помощ. Първо, основните характеристики на системата предхождат влизането в сила на Споразумението за ЕИП и не са променени с приемането на Жилищния закон. По това време промените, извършени в жилищната система, имат основно за цел системата на социални жилища и не са съществени. Второ, идентифицираните в решението на Органа за откриване на процедурата елементи на държавна помощ са общоприети мерки, които остават непроменени от влизането в сила на Жилищния закон. Затова например имплицитната държавна гаранция е една и съща преди и след влизането в сила на Споразумението за ЕИП. В това отношение исландското правителство твърди, че от решението на Съда на Европейските общности по делото *Namur — les Assurances du Crédit*, следва, че единствено съществени законодателни промени могат да променят квалификацията на помощите⁽³¹⁾. Трето, с въвеждането на Жилищния закон през 1999 г. няма промяна, която евентуално да променя разбирането за съответствие на системата с правилата за държавни помощи. Четвърто, промените, извършени в системата за социални жилища, свързани например с така наречените допълнителни кредити, могат евентуално да бъдат отделени от основната кредитна система.

5. КОМЕНТАРИ ОТ ТРЕТИ СТРАНИ

SFF твърди, че промените, направени с Жилищния закон, са причина системата да бъде квалифицирана като нова помощ, тъй като тези промени означават, че повече или по-малко жилищната система не е останала непроменена до днешна дата. В своето писмо от 31 януари 2007 г. SFF се позовава, *inter alia*, на:

— съществуването на нов закон, т.е. че Жилищният закон замества закона за Държавната жилищна агенция,

⁽²⁷⁾ Случаят е различен, когато държавата притежава дружества, които са организирани като дружества с ограничена отговорност и се регулират от частното право.

⁽²⁸⁾ За прилагането на този принцип вж. решение на исландския Върховен съд от 5 ноември 1998 г. по дело 50/98.

⁽²⁹⁾ Законът е инкорпориран с Решение № 15/2001 на Съвместния комитет на ЕИП и влиза в сила на 1 октомври 2001 г.

⁽³⁰⁾ Този превод е предоставен от исландското правителство.

⁽³¹⁾ Решение от 9 август 1994 г. по дело C-44/93 *Namur — Les Assurances du Crédit* (1994 г.), Recueil, стр. I-3829.

- създаването на ново юридическо лице — Фонда за жилищно финансиране, който замества Държавния жилищен съвет/Държавната жилищна агенция и поема активите и задълженията на Държавния фонд за строителство и Работническия жилищен фонд,
- въвеждането на нови кредитни инструменти с кредити в брой вместо жилищни облигации и по-малко социална помощ за жилища, промяна на максималното финансиране на покупката, отмяна на ограниченията за продажба на собствени социални жилища, отмяна на правото на приоритет и промени по отношение характера на лицата, които отговарят на условията за получаване на кредити,
- промяната на източниците на финансиране: съгласно Жилищния закон Фондът за жилищно финансиране за разлика от своите предшественици не получава преки държавни вноски.

В своето писмо от 28 март 2008 г. SFF твърди, че съответният правен критерий следва да се състои по-скоро от изчерпателна оценка на системата на HFF, а не от отделен анализ на идентифицираните предполагаеми мерки за помощ. Според SFF отделните компоненти на системата са толкова тясно взаимосвързани, че тяхното разделяне при оценката дали мерките имат характер на нови или съществуващи такива би било необосновано и изкуствено. Според SFF подобен подход не съответства на практиката на Европейската комисия в подобни случаи. И накрая SFF призовава Органа да вземе предвид фактическото развитие по отношение на размера на кредитите, отпускани от HFF, и пазарния му дял, сравнен с този на частните банки.

II. ОЦЕНКА

1. ФАКТЪТ, ЧЕ HFF НЕ ПОДЛЕЖИ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА КАПИТАЛОВА АДЕКВАТНОСТ И ПРАВИЛАТА ЗА МИНИМАЛЕН КОЕФИЦИЕНТ НА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ, НЕ Е ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

Органът реши, че е полезно да започне своята оценка с въпроса дали фактът, че HFF не подлежи на изискванията за капиталова адекватност и правилата за минимален коефициент на платежоспособност, представлява държавна помощ.

Както вече бе посочено, Банковата директива определя изискванията за капиталова адекватност и правилата за минимален коефициент на платежоспособност, приложими за кредитните институции в държавите-членки на ЕС и ЕАСТ. В решението за откриване на процедурата Органът възприема предварителното мнение, че освобождаването на HFF от Банковата директива не представлява държавна помощ. Той обаче констатира, че тъй като въпросът поражда такива съмнения, е полезно да му бъде направена оценка съгласно официалната процедура по разследване. Тази оценка води до потвърждение от страна на Органа на неговото предварително становище поради следните причини:

Първо, както бе посочено и в решението за откриване на процедурата, HFF не представлява кредитна институция, обхваната от Банковата директива, тъй като не му е позволено да приема депозити или други подлежащи на изплащане средства от обществеността.

Второ, член 2, параграф 3 от Банковата директива съдържа списък на институциите, освободени от прилагането на разпоредбите на директивата. Решението на Съвместния комитет на ЕИП включва „Byggingarsjóðir ríkisins“ в този списък. Този

термин традиционно е използван за фондовете, погълнати в момента от HFF. Следователно, независимо дали тази разпоредба е основна или просто излага по различен начин това, което вече следва от обикновените правила на директивата, именно самата Банкова директива, адаптирана за ЕИП, освобождава HFF от полето на своето действие и изискванията за капиталова адекватност и минимален коефициент на платежоспособност, залегнали в нея. Дори и да се приеме, че освобождаването от директивата води до предоставяне на предимство на HFF, мярката не може да бъде вменена във вина на исландската държава, а на Съвместния комитет на ЕИП и следователно не представлява държавна помощ⁽³²⁾.

Трето, дори и HFF да попадеше в полето на действие на Банковата директива, освобождаването не би довело до прехвърляне на държавни ресурси, тъй като при това положение държавата не би се лишила от приходи.

2. ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ДЪРЖАВНАТА ГАРАНЦИЯ, ПОМОЩТА ЗА ЛИХВИ, ОСВОБОЖДАВАНЕТО ОТ ДАНЪК ВЪРХУ ДОХОДИТЕ И ДАНЪК СГРАДИ И ЛИПСАТА НА ПЛАЩАНИЯ НА ДИВИДЕНТИ

2.1. РАЗЛИЧНИ ПРОЦЕДУРИ ЗА НОВА И СЪЩЕСТВУВАЩА ПОМОЩ

Процедурата за нова помощ е формулирана в част I, член 1, параграф 3 от Протокол 3 към СНС (съответстващ на член 88, параграф 3, ЕО). Ако Органът се съмнява в съответствието на такава мярка за помощ, той открива официалната процедура по разследване, предвидена в част I, член 1, параграф 2 от Протокол 3 към СНС (съответстващ на член 88, параграф 2, ЕО) и раздел II, член 4, параграф 4 от Протокол 3 към СНС.

Процедурата за съществуваща помощ е различна от процедурата, отнасяща се за нова помощ, и е формулирана в част I, член 1, параграф 1 от Протокол 3 към СНС. Съгласно тази разпоредба Органът в сътрудничество с държавите-членки на ЕАСТ държи под постоянно наблюдение всички системи за предоставяне на помощ, съществуващи в тези държави. Той предлага на последните всички подходящи мерки, които са необходими за последователно развитие или функциониране на Споразумението за ЕИП.

Според Съда на Европейските общности:

„[...] когато Комисията проучва мерки за помощ съгласно член 87 ЕО, за да определи дали съответстват на общия пазар, тя трябва да започне процедурата съгласно член 88, параграф 2 ЕО, когато след предварителното проучване не е била в състояние да преодолее всички трудности при определянето дали тези мерки съответстват на общия пазар [...] Същите принципи естествено трябва да се прилагат, когато

⁽³²⁾ Решение от 5 април 2006 г. по дело T-351/02 *Deutsche Bahn / Комисията* (2006 г.), Recueil, стр. II-1047, параграфи 100—103.

Комисията има съмнения относно действителната квалификация като помощ, по смисъла на член 87, параграф 1, ЕО, на разглежданата мярка. Затова Комисията не може да бъде критикувана за започване на процедурата, дори когато в решението, прието за целта, тя изрази съмнения относно характеризиранието като помощ, по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, на мерките, обхванати от него.

[...] Комисията трябва да предприеме нужното проучване [...] на базата на вече съобщената ѝ до този етап информация от държавата-членка, дори ако резултатът от това проучване е неокончателна квалификация на проучваните мерки. [...] Ако тази информация ѝ дава възможност за целите на предварителна оценка да възприеме становището, че въпросните мерки вероятно в действителност представляват съществуваща помощ, Комисията след това трябва да ги разгледа в рамките на процедурната рамка, предвидена в член 88, параграфи 1 и 2 ЕО. От друга страна, ако информацията, предоставена от държавата-членка, не е такава, че да оправдава това предварително заключение или ако държавата-членка не представи информация по въпроса, Комисията трябва да разгледа тези мерки в рамките на процедурната рамка, предвидена в член 88, параграфи 3 и 2.⁽³³⁾

С други думи, всяка оценка, направена в решение за откриване на официална процедура по разследване относно това, дали потенциална мярка за помощ представлява нова или съществуваща помощ, е по необходимост единствено от предварителен характер. Следователно от съдебната практика следва, че дори ако в решението за откриване на процедурата Органът първоначално е на мнение, че въпросната мярка представлява нова помощ, той все пак може в решението за приключване на тази процедура да констатира, че мярката в действителност представлява съществуваща помощ или че въобще не е равнозначна на помощ. Когато става въпрос за съществуваща помощ, Органът трябва да следва процедурата за съществуваща помощ⁽³⁴⁾. Съответно в такъв случай Органът ще трябва да закрие официалната процедура по разследване и да открие различната процедура за съществуваща помощ, предвидена в част II, членове 17—19 от Протокол 3 към СНС⁽³⁵⁾. Съгласно последната процедура и единствено съгласно нея Органът ще направи оценка дали съществуваща мярка за помощ е съвместима с действието на Споразумението за ЕИП.

Информацията, представена на Органа по времето, когато той взе решение да започне официалната процедура по разследване, „не бе такава, че да обоснове“ предварителното заключение за помощта като за съществуваща такава и затова Органът разгледа тези мерки в рамката на правилата, свързани с нова помощ. Тъй като това първоначално становище се оспорва от исландското правителство, Органът по-нататък ще направи отново оценка на въпроса в светлината на материала, представен сега от правителството и от SFF.

⁽³³⁾ Решение от 10 май 2005 г. по дело С-400/99 *Италия/Комисията* (2005 г.), Recueil, стр. I-3657, параграфи 47, 54 и 55.

⁽³⁴⁾ Решение от 27 ноември 2003 г. по дело Т-190/00 *Regione Siciliana/Комисията* (2003 г.), Recueil, стр. II-5015, параграф 48.

⁽³⁵⁾ Решения на Съда от 30 юни 1992 г. по дело С-312/90 *Испания/Комисията* (1992 г.), Recueil, стр. I-4117, параграфи 14—17, и от 30 юни 1992 г. по дело С-47/91 *Италия/Комисията* (1992 г.), Recueil, стр. I-4145, параграфи 22—25, както и решения на Първоинстанционния съд от 30 април 2004 г. по съединени дела Т-195/01 и Т-207/01 *Правителство на Гибралтар/Комисията* (2002 г.), Recueil, стр. II-2309, и от 19 февруари 2004 г. по съединени дела Т-297/01 и Т-298/01 *SIC II* (2004 г.), Recueil, стр. II-743.

Както бе вече посочено, Органът ще направи заключение относно съществуването и съответствието на мерките за нова помощ съгласно официалната процедура по разследване. Обратното, ако въпросните инструменти не представляват нова помощ, Органът не може съгласно настоящата процедура да направи обвързваща оценка дали вместо това те представляват съществуваща помощ по смисъла на член 61, параграф 1 от Споразумението за ЕИП. Органът не може да направи обвързваща оценка и да прецени дали тези мерки за съществуваща помощ са съвместими със споразумението. Следователно преди да направи заключение по въпроса за нови или съществуващи мерки, Органът по-долу ще се базира на предположението, че следните мерки са държавна помощ: държавна гаранция, освобождаване от данъчно облагане, помощ за лихви и освобождаване от плащане на дивиденди.

2.2. ПРАВЕН КРИТЕРИЙ

Член 4 от Решение № 195/04/COI на Органа гласи, че промяна на съществуваща помощ означава всякакво изменение, различно от промени от чисто формален или административен характер, което не оказва влияние върху оценката за съответствието на мярката за помощ с общия пазар. Освен това, що се отнася до правната оценка дали помощта е нова или съществуваща, Съдът на Европейските общности заявява по делото *Namur — Les Assurances du Crédit*, че:

„[...] появата на нова помощ или промяната на съществуваща помощ не могат да бъдат оценени според мащаба на помощ или по-специално нейния размер във финансово отношение във всеки момент от живота на предприятието, ако помощта се предоставя съгласно по-рано определени със закон разпоредби, които остават непроменени. Дали помощта може да бъде квалифицирана като нова помощ или промяна на съществуваща помощ, трябва да се определи, позовавайки се на разпоредбите, които я предвиждат.

Решението, което влиза в сила на 1 февруари 1989 г., не променя законодателството, което предоставя на OND предимствата, които ползва, нито по отношение характера на предимствата, нито дори по отношение на дейността на публичното предприятие, за които се прилагат, тъй като законът от 31 август 1939 г. поставя на това предприятие много обща цел за намаляване на рисковете при предоставянето на кредити за износ. Следователно то не засяга режима на помощ, създаден с това законодателство.“⁽³⁶⁾

Съдът освен това прави заключение, че фактическото разширяване на дейността на предприятието не е достатъчно за промяна на квалификацията на дадена мярка за помощ:

„Възприемането на обратното мнение в действителност би било равносилно на това да се изисква от въпросната държава-членка да уведоми Комисията и да представи за превантивен контрол от нейна страна не само нова помощ или промените на помощ, отпусната на предприятие, получащо съществуваща помощ, но и всички мерки, които засягат дейността на предприятието и които могат да имат въздействие върху функционирането на общия пазар, върху конкуренцията или просто върху действителния размер за даден период, за помощ, която по принцип е на разположение, но която неизбежно се променя по размер според оборота на предприятието.

⁽³⁶⁾ Решение *Namur — Les Assurances du Crédit*, цитирано по-горе, параграфи 28 и 29 (подчертано от Органа). Вж. също параграф 23 от решението, в който Съдът се позовава на промени „не засягащи същността на тези предимства“.

В края на краищата, в случая на публично предприятие като OND, всяка нова застрахователна операция, която според информацията, предоставена от белгийското правителство на изслушването, трябва да бъде представяна на надзорните органи, може по този начин да бъде смятана за мярка, към която се прилага процедурата, предвидена в член 93, параграф 3 от Договора.

Подобно тълкуване, което не съответства на буквата и целта на член 93, параграф 3, нито пък на разделението на отговорностите между Комисията и държавите-членки, предвидено в него, ще доведе до правна несигурност за предприятията и държавите-членки, които по този начин ще бъдат задължени да уведомяват предварително за най-различни мерки, които тогава няма да могат да бъдат въведени независимо от съмнения дали биха могли да бъдат квалифицирани като нова помощ. [...]“⁽³⁷⁾

По делото *Правителство на Гибралтар/Комисията* Първоинстанционният съд твърди, че:

„единствено когато промяната [в националното законодателство] засяга реалната същност на първоначалната схема, тогава последната се трансформира в нова схема за помощи. Не може да става въпрос за подобна съществена промяна, когато новият елемент очевидно може да бъде отделен от първоначалната схема.“⁽³⁸⁾

При оценката дали дадена промяна на мярка за помощ води до превръщането на съществуваща помощ в нова помощ, Комисията е проучила дали промяната е съществена по характер⁽³⁹⁾. В това отношение Комисията е отчела характера на предимството, целта, преследвана с предимството, основанието за предимството, лицата и органите, засегнати от него, и съответните източници на финансиране. Обратното, Комисията не е разгледала правните промени, които не са част от въпросната мярка за помощ.

Във връзка с отделни мерки за помощ, като лицензионни такси за обществени телевизии, този подход е накарал Комисията да проучи условията, при които се използва съответната такса, поради това че тези условия са неразделна част от въпросната мярка за помощ⁽⁴⁰⁾.

⁽³⁷⁾ Решение *Namur — Les Assurances du Crédit*, цитирано по-горе, параграфи 32 и 33.

⁽³⁸⁾ Решение *Правителство на Гибралтар/Комисията*, цитирано по-горе, параграф 111. Вж. също така становище на AG Fennelly от 13 април 2000 г. по съединени дела C-15/98 и C-105/98 *Italia и Sardegna Lines, Servizi Marittimi della Sardegna/Комисията* (2000 г.), Recueil, стр. I-8855, параграф 64.

⁽³⁹⁾ Решение на Комисията от 24 април 2007 г. по дело E 10/05 (ex C 60/1999), съображение 33, Решение на Комисията от 4 април 2007 г. по дело E 7/05 относно финландски гаранционни схеми, съображение 16, Решение на Комисията от 20 април 2005 г. по дело E 8/05 в полза на испанската телевизия RTVE, съображение 2.2 и Решение на Комисията по дело E 22/04 — Преки данъчни стимули в полза на дейности, свързани с износа, съображения 34 и 35.

⁽⁴⁰⁾ Решение на Комисията от 24 април 2007 г. по дело E 3/05 — Финансиране на обществени телевизии в Германия, съображения 200—214, Решение на Комисията E-14/2005 — Португалия, обезщетения за обществена телевизия RTP, съображения 61—80.

Когато въпросната мярка за помощ се състои от схема за помощ, която не е предоставена за някаква конкретна дейност, като например държавни предприятия, ползващи държавна гаранция, просто защото предприятието е организирано като част от държавата, Комисията е насочила вниманието си към това, дали самата мярка за помощ е претърпяла съществени промени (схемата се състои от държавна гаранция за всички подобни предприятия). Тъй като при това положение правилата, отнасящи се до всеки получател на помощта, не са част от мярката за помощ, Комисията не е разгледала конкретните правила, регулиращи дейността на всеки от получателите на помощта. С други думи, Комисията не е констатирила, че промени в правилата, отнасящи се до отделни получатели, могат да имат за резултат превръщането на схемата за помощ в нова помощ, независимо дали това засяга схемата като такава или просто конкретно предприятие, което е предмет на законодателни промени⁽⁴¹⁾. Действително, ако се процедира по този начин, това би означавало, че мярка, която има характер на схема, би се трансформирала от съществуваща помощ в нова помощ по отношение на някои от получателите, но не по отношение на други, просто защото правилата, валидни за първия, но не и за последния, са се променили. Подобен резултат би бил несъвместим с факта, че мярката се състои от една-единствена мярка.

⁽⁴¹⁾ Решение на Комисията от 24 април 2007 г. по дело E 3/05 — Финансиране на обществени телевизии в Германия, съображение 215. В резултат на това, че са държавни институции германските държавни банки традиционно са се възползвали от имплицитна държавна гаранция, така наречената *Anstaltslast*. По дело E-10/2000 относно германските *Landesbanken* Комисията стига до заключение, че *Anstaltslast* е институт, който предхожда Договора за ЕО. Следователно помощта за банките, произтичаща от тази гаранция, е съществуваща и се прилага и когато *Anstaltslast* не следва просто от общоприетия принцип на правото, а по-късно изрично е въведено в писмени правни разпоредби, вж. писмо от Комисията до Германия от 8 май 2000 г., с което предлага подходящи мерки по дело E 10/2000, точка 7, първа алинея. Доколкото е известно на Органа, германските банки, които се възползват от *Anstaltslast*, обикновено са създадени с отделен закон, регулиращ създаването и дейността на отделната банка. Изглежда, че няколко такива банки са създадени след влизането в сила на Договора за ЕО. Често са правени промени в законодателството, регулиращо дейността на държавните банки. Създаването на нови банки със закон, сливането и разделянето на държавни банки и други промени в законодателството, регулиращо дейността на държавните банки, със сигурност може да засегне дейността на предприятието и може да окаже въздействие върху функционирането на общия пазар, конкуренцията или просто върху действителния размер на помощта, която е на разположение на предприятията. Въпреки това Комисията не е проучила кога са създадени различните банки, ползващи гаранцията, нито пък е анализирила промените в дейността на банките или другите мерки, свързани с отделните банки, преди да стигне до заключението, че предимството, произтичащо от *Anstaltslast*, е съществуваща помощ. Вж. също така Решение на Комисията от 16 октомври 2002 г. по дело C 68/02 — Франция, *Electricité de France (EDF)*, съображение 68, където епна от мерките за помощ за EDF — държавна гаранция — следва от общоприет принцип на френското право, предхождащ Договора за ЕО. С годините дейността на EDF значително се е променила, а компанията също така е разширила присъствието си на нови пазари. Въпреки това, в процеса на установяване дали тази мярка за помощ е нова или съществуваща помощ, Комисията не е сметнала за нужно да проучи тези фактически промени, нито пък е разглеждала промените в законодателството, свързани с EDF след влизането в сила на Договора за ЕО, вж. също така Решение на Комисията от 16 декември 2003 г. относно държавната помощ, предоставена на EDF и електроенергийната и газовата промишленост (ОВ L 49, 22.2.2005 г., стр. 9, съображение 59) и поканата на Комисията за представяне на мнения съгласно член 88, параграф 2 от Договора за ЕО по дело E 3/02, EDF (ОВ C 164, 15.7.2003 г., стр. 7, съображения 53—55).

Затова преди проучването на това, кои законодателни промени са релевантни за оценката дали дадена мярка за помощ е нова или съществуваща, първо трябва да се определи дали правилата, отнасящи се до един или повече от получателите на помощта, представляват част от мярката за помощ. Освен това, когато въпросното предприятие получава помощ от няколко мерки, които имат различни цели и правно основание, приети по различно време, като някои са индивидуални, а други имат характера на схеми, различните мерки за помощ следва да се оценяват една по една, а не заедно в една цялостна оценка, просто защото мерките изцяло или отчасти имат един и същ получател⁽⁴²⁾.

2.3. КВАЛИФИКАЦИЯ НА РАЗЛИЧНИТЕ МЕРКИ ЗА ПОМОЩ КАТО НОВА ИЛИ СЪЩЕСТВУВАЩА ПОМОЩ

2.3.1. Държавна гаранция

Държавната гаранция за всички държавни институции по отношение на всички техни задължения следва от общоприетите неписани правила на исландското публично право, които предхождат влизането в сила на Споразумението за ЕИП. Гаранцията е приложима за всички държавни институции, независимо кога са създадени и независимо от тяхната дейност или промени в тази дейност. Тази предполагаема мярка за помощ трябва да се смята за схема, която отговаря на определението, дадено в част II, член 1, буква г) от Протокол 3 към Споразумението за надзор и съд. Отново приемайки, че това е помощ, схемата от самото начало трябва да се смята за съществуваща помощ, тъй като съществува преди влизането в сила на Споразумението за ЕИП, вж. част II, член 1, буква б) от Протокол 3 към Споразумението за надзор и съд.

След влизането в сила на Споразумението за ЕИП няма съществени или дори несъществени промени по отношение размера и функцията на гаранцията като такава. Закон № 121/1997 за държавните гаранции, с последващите изменения, въвежда незначителна премия за гаранция в размер на 0,00625 % за тримесечие (0,00375 % за тримесечие върху местни ангажименти до 2001 г.). Тази премия обаче само намалява помощта, произтичаща от първоначалната схема за държавна гаранция, която предхожда Споразумението за ЕИП. Следователно първоначалната схема не може да се квалифицира като нова помощ независимо от предимствата, свързани с нея⁽⁴³⁾.

Освен това нито една от промените в дейността на HFF, описани по-горе в раздел I.2, не предполага подобна промяна. Характерът

на предимството е абсолютно същият, както и правното основание за помощта. Целта на тази не индивидуална мярка, която далеч надхвърля особеностите на системата за жилищно кредитиране и се прилага обикновено за всички държавни институции, също не се е променила в резултат на промените в системата за жилищно кредитиране, предизвикани от Жилищния закон⁽⁴⁴⁾. С други думи, тези законодателни промени не само могат да се отделят от тази предполагаема мярка за помощ, но са и изцяло несвързани с нея. Следователно гаранционната схема не може да представлява мярка за нова помощ, която може да бъде оценена съгласно настоящата официална процедура по разследване.

2.3.2. Освобождение от данък върху доходите и данък сгради

Държавното съкровище, всички държавни институции и всички държавни предприятия, за които държавата носи неограничено отговорност, са освободени от данък върху доходите и данък сгради много преди влизането в сила на Споразумението за ЕИП.

Днес освобождението от данък върху доходите е предвидено в член 4, параграф 1 от Закона за данък върху доходите № 90/2003, който е консолидиран вариант на Закон № 75/1981 за данък върху доходите и данък сгради. Приемайки, че освобождението от данъчно облагане представлява помощ, то от самото начало трябва да се смята за обща схема, която отговаря на определението, дадено в част II, член 1, буква г) от Протокол 3 към Споразумението за надзор и съд. След влизането в сила на Споразумението за ЕИП няма съществени или дори несъществени промени по отношение размера, финансирането или функцията на тази схема. Вследствие на промените в системата на жилищно кредитиране, извършени след 1 януари 1994 г., нищо в тези общи данъчни разпоредби не е променено нито по отношение на HFF, нито на някой друг ползвател на освобождението от данъчно облагане. Освен това промените в системата за жилищно кредитиране не засягат нито съществено или пък несъществено тази схема. Действително, Жилищният закон не води до промяна в предназначението и характера на освобождението от данъчно облагане. Той не променя и източника на финансиране или правното основание за освобождението от данъчно облагане. Следователно освобождението от данъчно облагане не може да представлява мярка за нова помощ, която може да се разглежда съгласно официалната процедура по разследване.

До приемането на Закон № 129/2004, с който се отменя данък сгради, член 4, параграф 1 от Закон № 90/2003 за данък върху доходите и данък сгради освобождава гореспоменатите институции от плащането и на този данък. Също така по отношение на данък сгради този закон просто консолидира правилата, които вече съществуват в горесцитирания Закон

⁽⁴²⁾ Решение на Комисията от 24 април 2007 г. по дело E 3/05 — Финансиране на обществени телевизии в Германия, съображения 192—216, Решение на Комисията от 20 април 2005 г. по дело E 8/05 — Държавна помощ в полза на испанската национална обществена телевизия RTVE, точка 2.2 и Решение на Комисията от 20 април 2005 г. по дело E 9/05 — Италия, RAI, съображения 25—48.

⁽⁴³⁾ Друг е въпросът, дали освобождението на HFF от премията за гаранция, въведено през 1998 г., е нова помощ. Органът днес с Решение № 406/08/COJ откри официални процедури по разследване относно освобождението от премии за гаранции, предвидено в Закон № 121/1997 за държавните гаранции.

⁽⁴⁴⁾ В това отношение положението е аналогично със следните решения на Комисията: Германски телевизии, Poczta Polska, La Poste, EDF и т.н. В тези решения Комисията трябваше да направи оценка дали държавните гаранции за държавни предприятия се квалифицират като нова или съществуваща помощ. Във всички решения Комисията констатира, че самата гаранция или не се е променила, или остава по същество непроменена. В своята оценка на помощта, произтичаща от гаранцията, Комисията не си позволява да прави оценка дали конкретно предприятие е променило своята дейност, тъй като този въпрос не е свързан с мярката за помощ като такава, а с един от получателите на абстрактно определена схема за помощ.

№ 75/1981 за данък върху доходите и данък сгради. В момента данък сгради е изцяло отменен. До отмяната му през 2004 г. освобождаването на тези институции от този данък, в случай че представлява помощ, трябва да бъде оценяван като схема, която отговаря на определението, дадено в част II, член 1, буква г) от Протокол 3 към Споразумението за надзор и съд. В периода между влизането в сила на Споразумението за ЕИП и общата отмяна на данък сгради няма съществени или дори несъществени промени по отношение размера, финансирането или функцията на освобождаването от данъчно облагане, а промените в системата на жилищно кредитиране не засягат характера, целта, функционирането или финансирането на освобождаването от данъчно облагане. Следователно това освобождаване от данъчно облагане не може да представлява мярка за нова помощ, която може да се разглежда съгласно настоящата официална процедура по разследване.

2.3.3. *Помощ за лихви*

Както се споменава по-горе, Работническият жилищен фонд предоставя кредити за апартаменти — социални жилища под наем, при ниски лихвени проценти, определени от правителството. Фондът получава пряка бюджетна вноска, *inter alia*, за да покрива своите разходи, свързани с тези кредити. Тъй като Работническият жилищен фонд е бил държавна институция, в крайна сметка исландската държава носи отговорност за загубите, свързани с тази кредитна категория, ако преките вноски не са достатъчни за покриване загубите на фонда.

Кредитната категория апартаменти — социални жилища под наем, до голяма степен остава непроменена от Жилищния закон и HFF трябва да отпусна тези кредити първоначално при същата лихва като прилаганата до този момент, вж. член IX от закона. Този член също така предвижда, че държавата ще предоставя вноски от бюджета, за да покрива загубите на HFF. Тези въпроси впоследствие се регулират чрез споразумения между министъра по социалните въпроси и министъра на финансите, вж. раздел I.3.3 по-горе.

Що се отнася до институционалната промяна, постоянната практика на Комисията показва, че органи, ползващи помощи, може да променят своята юридическа правосубектност чрез сливане, разделяне или други причини, без това да засяга квалификацията на помощта. Такъв е случаят, когато тази промяна на юридическа правосубектност става чрез мярка на частното право и когато промяната се предвижда в закон или друга мярка на публичното право⁽⁴⁵⁾. Действително, промяната от четири държавни органа, за които се прилага Закон № 97/1993 в сравнение с Жилищния закон, не може сама по себе си да има отношение към оценката за съответствие на съответните мерки. Припомня се, че Фондът за жилищно финансиране

поема всички активи, права и задължения от своите предшественици и продължава изпълнението на техните задачи, демонстрирайки, че целта на реформата е запазване на приемствеността между тези организации⁽⁴⁶⁾.

Следователно на Работническият жилищен фонд и на HFF е възложена задачата да предоставят тези социални кредити за апартаменти под наем при лихвен процент определен от правителството, което осигурява средства чрез закона за бюджета, тъй като тези лихви са твърде ниски, за да покриват разходите по кредитирането. Разликата между двата фонда е, че вноската за HFF е насочена конкретно към тази кредитна категория, докато Работническият жилищен фонд получава бюджетни вноски общи за всички негови категории социални кредити. Тази разлика произтича от факта, че Жилищният закон отменя другите категории социални кредити на Работническият жилищен фонд и че допълнителните кредити, основната категория социални кредити съгласно Жилищния закон в неговата първоначална форма, не се финансират чрез бюджетни вноски за HFF.

Следователно промените в резултат на Жилищния закон не променят задачата за предоставяне на кредити за социални жилища под наем; с други думи, предназначението на мярката остава същото⁽⁴⁷⁾. Освен това фактът, че бюджетната вноска сега е насочена само към тези кредити, е резултат от отмяната на преките държавни вноски за други социални кредити. Отмяната на преки държавни вноски за определени дейности не представлява промяна във финансирането на друга мярка. Следователно такава отмяна не може да има въздействие върху класификацията на характера на останалата мярка. По-скоро тя представлява отмяна на отделна мярка за подпомагане⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴⁶⁾ Съгласно член 35 от Закон № 1/1997, Закон за пенсионния фонд на държавните служители, член на фонда може да избере пенсията му да бъде повишена в съответствие с повишението на заплатата за длъжността, която последно е заемал. Директорът на Държавната жилищна агенция решил, че длъжността му е сравнима с тази на директора на HFF, с което пенсионният фонд не се съгласил. В решение от 22 януари 2004 г. по дело 344/03 Върховният съд на Исландия решава случая в полза на директора. В решението, *inter alia*, се казва, че на Фонда за жилищно финансиране в основни линии е възложена същата роля като на Държавната жилищна агенция — да действа като ипотечна кредитна институция за исландските граждани. Съдът смята, че длъжността директор на агенцията е равностойна на директор на фонда по отношение характера на служебните задължения, техния обхват и отговорност.

⁽⁴⁷⁾ В свое Решение E-14/2005 — Португалия, обезщетения за обществена телевизия RTP, съображения 63 и 74, Комисията констатира, че промените, направени в португалска мярка за помощ, не трансформират мярката в помощ, *inter alia*, защото промените на националното правило не променят целта, преследвана чрез субсидиите.

⁽⁴⁸⁾ Решение 2006/240/ЕО на Комисията от 16 ноември 2004 г. относно помощ, предоставена от Германия на дестилационни инсталации за бренди от житни култури (grain brandy) (ОВ, L 88, 25.3.2006 г., стр. 50, съображения 83 и 84). Вж. също член 17, параграф 2 от писмо на Комисията от 14 юли 2005 г. по дело E 2/05 относно холандска помощ за жилищния сектор, в който Комисията констатира, че помощта е съществувала, въпреки че режимът на преки субсидии е заменен от режим на държавни заеми и освобождаване от данъчно облагане след влизането в сила на Договора за ЕО. Това е така, защото тези промени, взети заедно, водят до по-малко пречки пред конкуренцията, вж. параграфи 16—26 от писмото.

⁽⁴⁵⁾ Решение на Комисията от 29 ноември 2007 г., С (2007) 5778, Държавна помощ С 56/07 — Франция, *Garantie illimitée de l'Etat en faveur de La Poste*, съображения 93—97, Решение на Комисията E-14/2005 — Португалия, обезщетения за обществена телевизия RTP, съображения 78—80, Решение на Комисията от 20 април 2005 г. по дело за държавна помощ E 10/05 (ex С 60/99) — *Redevance radiodiffusion TFI*, съображение 33 и писмо от Комисията до Германия от 8 май 2000 г., с което предлага подходящи мерки по дело E 10/2000, *Landesbank*, точка 7, първа алинея. Що се отнася до ползването от HFF освобождаване от плащане на гаранционна такса съгласно Закон № 121/1997 за държавните гаранции, предварителната оценка на Органа е, че то представлява нова помощ и че мярката се разглежда отделно; вж. Решение № 406/08/СОЛ на Органа от 27 юни 2008 г.

SFF се позовава на различни промени в резултат от Жилищния закон и твърди, че те следва да водят до класифициране на помощта за HFF като нова помощ. Независимо от характера на тези промени те не се отнасят до тази мярка за помощ, която осигурява средства единствено за загубите, понесени от фонда във връзка с кредитите за апартаменти — социални жилища под наем. Действително, вдигането на тавана за основни кредити не е свързано с тази кредитна категория. Също така промените със Закон № 57/2004, чрез които се отменя системата на жилищни облигации и се заменя с кредити в брой, не засягат тази кредитна категория. Изискването, формулирано в член 11 от Закон № 97/1993, в смисъл че кредитите се гарантират с първа или втора ипотека, не се прилага за тази кредитна категория, а само за определени кредити от Държавния фонд за строителство. Следователно фактът, че тази разпоредба не се пренася в Жилищния закон, няма значение за тези кредити.

В заключение Органът смята, че предимството в резултат от помощта за лихви не може да представлява нова помощ, която може да се разглежда съгласно настоящата официална процедура по разследване.

2.3.4. *Неплащане на дивиденди*

Както е посочено в раздел 3.4 по-горе, общоприетите принципи на исландското публично право предвиждат, че от държавни институции, организирани като HFF, не се изисква да плащат дивиденди. Принципът предхожда влизането в сила на Споразумението за ЕИП и е приложим за всички държавни институции, независимо кога са създадени, независимо от тяхната дейност или промените в тяхната дейност. След влизането в сила на Споразумението за ЕИП няма съществени или дори несъществени промени на този общоприет принцип. Освен това Жилищният закон и неговите предшественици никога не са се отклонявали от този принцип, предвиждайки законова разпоредба, която изисква от HFF да плаща дивиденди. Следователно характерът на всяко предимство и държавно финансиране в резултат от липсата на задължение за плащане на дивиденди не се променя вследствие на Жилищния закон или неговите изменения. Целта на този принцип, който далеч надхвърля особеностите на системата на жилищно кредитиране и се прилага обикновено за всички държавни институции, също не се е променила в резултат на промените в системата на жилищно кредитиране. С други думи, тези законодателни промени не само могат да се отделият от тази предполагаема мярка за помощ, но са и изцяло несвързани с нея. Затова, доколкото неплащането на дивиденди трябва да се смята като мярка за помощ, мярката трябва да се разглежда като схема, която отговаря на определението, дадено в част II, член 1, буква г) от Протокол 3 към Споразумението за надзор и съд. Освен това схемата ще представлява съществуваща помощ, тъй като е съществувала преди влизането в сила на Споразумението за ЕИП, вж. част II, член 1, буква б) от Протокол 3 към Споразумението за надзор и съд.

Само ако се констатира, че освобождаването от плащане на дивиденди не произтича от общоприетите принципи на исландското публично право, а по-скоро е резултат от Жилищния закон и неговите предшественици, тогава условията, при които действат различните органи, отговарящи за жилищната политика, може да станат част от оценка за съответствие на

нова помощ. Следователно, единствено при това хипотетично положение промените в системата на жилищно финансиране, настъпили след 1 януари 1994 г., биха могли евентуално да означават, че помощ, свързана с неплащането на дивиденди, се е променила от съществуваща в нова помощ.

2.4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ОТНОСНО ХАРАКТЕРА НА ЧЕТИРИ ПОТЕНЦИАЛНИ МЕРКИ ЗА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ

На базата на предходната оценка Органът смята, че следните мерки: държавна гаранция, помощ за лихви, освобождаване от данъчно облагане и плащане на дивиденди, идентифицирани в решението за откриване на процедурата, не представляват мерки за нова помощ, за които може да се направи оценка съгласно настоящата официална процедура по разследване.

Съответно Органът ще закрие официалната процедура по разследване и ще открие производство съгласно част I, член 1, параграф 1 и част II, раздел V от Протокол 3 към Споразумението за надзор и съд, което се отнася за съществуваща помощ.

В интерес на изчерпателността Органът би искал да добави, че дори ако се възприеме подходът, предложен от SFF, и се констатира, че Жилищният закон заедно с последващите изменения е действително релевантен за оценката на класификацията на идентифицираните по-горе предполагаеми мерки за помощ, Органът отново би стигнал до заключението, че конкретните промени, направени в жилищната система, не са от такъв вид, че да провокират преквалификация от съществуваща в нова помощ:

— Първо, самият факт, че Исландия е избрала законодателната техника да приеме нов закон, вместо да изменя вече съществуващ такъв, само по себе си не може да води до преквалификация на досега съществуваща мярка за помощ⁽⁴⁹⁾. Това, което единствено има значение, е дали новият закон означава такива съществени промени в съответните мерки за помощ, които да оказват влияние върху оценката за съответствие на тези мерки. В това отношение Органът смята за особено важно, че що се отнася до всички основни характеристики, Жилищният закон е продължение на предишната система със същата цел за осигуряване на достъпни жилища за всички граждани на Исландия. Както е посочено по-горе в раздел 2.2.3.1, целта на Жилищния закон е същата като целта, преследвана съгласно Закон № 97/1993.

— Второ, както е посочено по-горе, съществува обичайна практика на Комисията, в смисъл че промяна на юридическата правосубектност на получателя на помощта не е от значение за класификацията на помощта.

⁽⁴⁹⁾ Решение на Комисията Е 12/2005 — Полша, неограничена държавна гаранция в полза на Poczta Polska, съображения 39—47.

- Трето, финансирането на потенциалните мерки за помощ в полза на HFF, които са в сила в момента, не се е променило вследствие на влизането в сила на Жилищния закон и последващите изменения на този закон.
- Четвърто, Жилищният закон не е променил нищо по отношение емитирането на жилищни облигации, основната кредитна категория. Като част от реформата в системата на социалните жилища съгласно Жилищния закон е въведена нова кредитна категория, така наречените допълнителни кредити. В действителност обаче тази кредитна категория замества категориите социални кредити, които могат да се отпускат съгласно Закон № 97/1993. Както е посочено в раздел I.2.2.3.3.3, максималният процент на този вид кредити и критериите, ръководещи правото за тяхното получаване, са почти идентични. Следователно основната разлика в правилата относно тези видове кредити е, че Жилищният закон предвижда, че тези апартаменти при определени условия могат да се продават на пазарна цена на основния пазар. Органът е на мнение, че тези законодателни промени не променят съществено кръга на евентуалните получатели на социални кредити и не разширяват дейността на HFF в тази област в сравнение с неговите предшественици. Освен това отмяната на категориите социални кредити, вж. раздел I.2.2.3.3.3 по-горе, не може да е причина дадена схема за помощ да бъде категоризирана като нова помощ. Подобни промени в най-добрия случай могат да се смятат за отмяна на помощ.
- Пето, Органът не може да се съгласи с SFF, че Жилищният закон води до значително разширяване възможностите на HFF да отпуска кредити на предприятия, които строят апартаменти под наем⁽⁵⁰⁾. Както е описано по-горе в раздел I.2.2.3.3.2, кредити от системата на жилищни облигации могат да бъдат предоставяни на предприятия, занимаващи се със строителството на апартаменти, съгласно условията на наредбите, издадени въз основа на Жилищния закон и на неговия предшественик.
- Шесто, както е описано по-горе, системата на жилищни облигации е отменена със Закон № 57/2004 и е заменена от кредити в брой, отпускани от HFF. SFF твърди, че тази промяна изисква квалификация като нова помощ. Този закон обаче не променя нищо по отношение кръга от потенциални получатели и др. подобни, нито пък води до промяна в предназначението и финансирането на някоя предполагаема мярка за помощ за HFF. Затова Органът е на мнение, че промените следва да се смятат по-скоро за административни и технически, а не за съществени.
- Седмо, със Закон № 120/2004 се повишава тавана на категорията основни кредити, отпускани от HFF, на 90 % от оценката за стойността на имота. В резултат на това се отменя глава VII от закона относно допълнителните кредити. Закон № 120/2004 не променя нищо по отношение дейността, свързана с обществени услуги на системата на HFF. Целта на Жилищния закон остава същата, получателят на помощта е все още единствено HFF и неговата дейност по същество не се променя. Освен това той не променя лицата, които имат право на кредити от HFF, а означава единствено, че всеки има достъп до максимум 90 %⁽⁵¹⁾. Тази ситуация може да бъде противопоставена на делото *Keller*, в което Първоинстанционният съд твърди, че увеличение от 7 милиарда италиански лири на 80 милиарда италиански лири, които дадено предприятие може да притежава като дълготрайни материални активи, за да попадне в рамките на одобрена схема за помощ, представлява съществено изменение, за което Комисията трябва да бъде уведомена. Съдът постановява, че тази промяна води до увеличение на потенциалните получатели на помощта и в действителност е отворила схемата за кандидати⁽⁵²⁾. Промяна на схемата за помощ, чрез която потенциално се увеличава броят на получателите на помощта, е изменение на една от основните характеристики на схемата, която може да има въздействие върху нейното съответствие на Договора за ЕО. В този случай обаче дали основните заеми са 70 % или 90 % от оценката за стойността на имота, не е от значение по отношение на това, дали тези заеми могат да бъдат класифицирани като обществена услуга съгласно член 59, параграф 2 от Споразумението за ЕИП,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Предполагаемите мерки за помощ под формата на държавна гаранция, помощ за лихви, освобождаване от данъчно облагане и неплащане на дивиденди в полза на HFF са съществуваща помощ. Вследствие на това официалната процедура по разследване, приложима за нова помощ, се закрива.

Член 2

Освобождаването на HFF от прилагането на закона, посочен в глава II, точка 14 от приложение IX към Споразумението за ЕИП, не представлява държавна помощ.

⁽⁵⁰⁾ В това отношение SFF се позовава на изявленията на председателя на парламентарната комисия, когато изразът „физическо лице“ е заличен в член 15, параграф 1 от проектозакона, който по-късно става Жилищен закон, относно категорията основен кредит. Вж. точка 7 от изказването, вж. <http://www.althingi.is/alttext/122/05/r13133243.shtml>

⁽⁵¹⁾ В своето решение по делото за германските обществени телевизии Комисията стига до заключението, че увеличаването на размера на лицензионната такса не следва да се смята за нова помощ; „Увеличението е по-скоро резултат от увеличените финансови нужди на обществените телевизии при изпълнението на тяхната задача за предоставяне на обществени услуги. Следователно, в съответствие с предишната практика на Комисията, то не може да се отдели от първоначалния режим на финансиране и не представлява съществено изменение, при условие че задачата за предоставяне на обществени услуги като такава не се е променила съществено.“ Решение на Комисията от 24 април 2007 г., цитирано по-горе, съображение 206.

⁽⁵²⁾ Решение на Първоинстанционния съд от 30 януари 2002 г. по дело T-35/99, *Keller/Комисията*, (2002 г.), Recueil, стр. II-261, параграф 62.

Член 3

Адресат на настоящото решение е Република Исландия.

Член 4

Само текстът на английски език е автентичен.

Съставено в Брюксел на 27 юни 2008 година.

За Надзорния орган на ЕАСТ,

Председател
Per SANDERUD

Kurt JAEGER
Член на колегията

ЦЕНИ ЗА АБОНАМЕНТ ЗА 2010 г. (без ДДС, с включени разходи за стандартна доставка)

Официален вестник на ЕС, серии L + C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	1 100 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, на хартиен носител + годишно сборно издание на CD-ROM	на 22 официални езика на ЕС	1 200 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия L, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	770 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, месечно издание на CD-ROM (сборно издание)	на 22 официални езика на ЕС	400 EUR за годишен абонамент
Притурка към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане), CD-ROM, две издания на седмица	многоезичен: на 23 официални езика на ЕС	300 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия C — Конкурси	на език(езици) в зависимост от конкурса	50 EUR за годишен абонамент

Абонамент за *Официален вестник на Европейския съюз*, издаван на официалните езици на Европейския съюз, може да се направи за 22 езикови версии. Един абонамент включва сериите L (Законодателство) и C (Информация и известия).

За всяка езикова версия се прави отделен абонамент.

Съгласно Регламент (ЕО) № 920/2005 на Съвета, публикуван в Официален вестник L 156 от 18 юни 2005 г., според който институциите на Европейския съюз временно не са задължени да съставят всички актове на ирландски език и да ги публикуват на този език, изданията на Официален вестник на ирландски език се разпространяват отделно.

Абонаментът за притурката към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане) включва всички 23 официални езикови версии в един общ многоезиков CD-ROM.

Абонатите на *Официален вестник на Европейския съюз* имат право, след заявка, да получат различните приложения към Официален вестник без допълнително заплащане. Информация за публикуването на приложенията се предоставя чрез съобщения за читателите, включени в *Официален вестник на Европейския съюз*.

През 2010 г. CD-ROM форматът ще бъде заменен с DVD формат.

Продажби и абонаменти

Абонаментът за различните платени периодични издания, като например *Официален вестник на Европейския съюз*, може да бъде направен чрез всички наши търговски представители.

Списъкът на търговските представители е достъпен на адрес:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) предлага директен безплатен достъп до законодателството на Европейския съюз. Този интернет сайт дава възможност за справка с *Официален вестник на Европейския съюз* и включва договорите, законодателството, юриспруденцията и подготвителните законодателни актове.

За подробна информация за Европейския съюз посетете интернет сайта: <http://europa.eu>

